



Budapest,  
2002. április 13.,  
szombat

**47. szám**

Ára: 1260,- Ft

### TARTALOMJEGYZÉK

	Oldal
74/2002. (IV. 13.) Korm. r.	3218
75/2002. (IV. 13.) Korm. r.	3219
76/2002. (IV. 13.) Korm. r.	3222
77/2002. (IV. 13.) Korm. r.	3223
78/2002. (IV. 13.) Korm. r.	3254
79/2002. (IV. 13.) Korm. r.	3268
80/2002. (IV. 13.) Korm. r.	3272
81/2002. (IV. 13.) Korm. r.	3273
10/2002. (IV. 13.) BM r.	3274
26/2002. (IV. 13.) FVM r.	3275
27/2002. (IV. 13.) FVM r.	3277
3/2002. (IV. 13.) ISM r.	3278
10/2002. (IV. 13.) NKÖM r.	3282
11/2002. (IV. 13.) NKÖM r.	3297
12/2002. (IV. 13.) NKÖM r.	3299
13/2002. (IV. 13.) NKÖM r.	3303
	3305

## II. rész JOGSZABÁLYOK

### A Kormány rendeletei

#### A Kormány 74/2002. (IV. 13.) Korm. rendelete

**a Magyar Köztársaság Kormánya és a Seychelle-i Köztársaság Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetéséről szóló, Budapesten, 1991. július hó 5. napján aláírt Megállapodás\* jegyzékváltás útján, Nairobiban, 2001. október 2-án létrejött módosításának kihirdetéséről**

*(A Megállapodás módosításáról szóló jegyzékváltás 2001. október hó 2. napján megtörtént.)*

#### 1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya és a Seychelle-i Köztársaság Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetéséről szóló, Budapesten, 1991. július hó 5. napján aláírt Megállapodás jegyzékváltás útján, Nairobiban, 2001. október 2-án létrejött módosítását e rendelettel kihirdeti.

#### 2. §

A magyar szóbeli jegyzék magyar nyelvű szövege a következő:

„A Magyar Köztársaság Nagykövetsége, Nairobi

Budapest, 2001. szeptember 10.

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma tiszteletét fejezi ki a Seychelle-i Köztársaság Külügyminisztériumának, és hivatkozással a Magyar Köztársaság Kormánya és a Seychelle-i Köztársaság Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetéséről szóló, Budapesten, 1991. július 5-én aláírt Megállapodásra (a továbbiakban: Vízummegállapodás),

van szerencséje az alábbiakat közölni:

A Magyar Köztársaság Kormánya az Európai Unió vízpólitikájával történő összhang megteremtésének utolsó szakaszában van. Az Európai Unió Tanácsa (EC) 539/2001. számú határozatának értelmében a Seychelle-i Köztársaság állampolgárai vízumkötelezettek. Az előbb

említett okokból, a Magyar Köztársaság Kormánya a Vízummegállapodás módosítására tesz javaslatot úgy, hogy a továbbiakban annak hatálya csak a diplomata- és a szolgálati útlevéllel rendelkező személyekre terjedjen ki. A módosítás kizárólag az 1. Cikk szövegében igényel változtatásokat, a Vízummegállapodás egyéb rendelkezései változatlanok maradnak. Az 1. Cikk javasolt új szövege a következő:

#### »1. Cikk

(1) A Szerződő Felek érvényes diplomata- vagy szolgálati útlevéllel rendelkező állampolgárai vízum nélkül léphetnek be a másik Szerződő Fél államterületére és ott kilencven napig tartózkodhatnak.«

Amennyiben a Vízummegállapodás módosítására tett fenti javaslat a Seychelle-i Köztársaság Kormánya számára elfogadható, a Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma javasolja, hogy a jelen jegyzék és a Seychelle-i Köztársaság Külügyminisztériumának válaszigyzéke képezzen Megállapodást a Magyar Köztársaság Kormánya és a Seychelle-i Köztársaság Kormánya között a Vízummegállapodás módosításáról, amely Megállapodás a válaszigyzék kézhezvételét követő harmincadik napon lép hatályba.

Amennyiben a Vízummegállapodás módosítására tett fenti javaslat a Seychelle-i Köztársaság Kormánya számára nem elfogadható, a Magyar Köztársaság Kormánya ezenel a Vízummegállapodást felmondja. Ebben az esetben, a 10. Cikk (2) bekezdésben foglalt rendelkezések szerint, a Vízummegállapodás a jelen jegyzéknek a Seychelle-i Köztársaság Külügyminisztériuma által történő kézhezvételtől számított harmincadik napon hatályát veszti.

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma megragadja az alkalmat, hogy a Seychelle-i Köztársaság Külügyminisztériumát ismételen őszinte nagyrabecsüléséről biztosítsa.

A Seychelle-i Köztársaság Külügyminisztériumának VICTORIA''

#### 3. §

A seychelle-i szóbeli jegyzék magyar nyelvű szövege a következő:

„FAIC/90/184  
NOTE NO: 06/01

A Seychelle-i Köztársaság Külügyminisztériuma tiszteletét fejezi ki a Magyar Köztársaság Nagykövetségének, és van szerencséje hivatkozni annak 74/SEY/01. számú, 2001. szeptember 10-én kelt szóbeli jegyzékére.

A Minisztérium tájékoztatja a Külügyminisztériumot, hogy a Seychelle-i Köztársaság Kormánya és a Magyar Köztársaság Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetéséről szóló, 1991. július 5-i Megállapo-

\* Kihirdette a 123/1991. (IX. 27.) Korm. rendelet.

dás módosítására tett javaslat a Seychelle-i Kormány számára elfogadható.

A Seychelle-i Köztársaság Külügyminisztériuma megragadja az alkalmat, hogy a Magyar Köztársaság Nagykövetségét ismételten őszinte nagyrabecsüléséről biztosítsa.

Victoria

2001. október 1.

A Magyar Köztársaság

Nagykövetségének

P.O. BOX 61146

OLE ODUME ROAD

NAIROBI

KENYA''

#### 4. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2001. november hó 2. napjától kell alkalmazni.

(2) A rendelet végrehajtásáról a külügyminiszter és a belügyminiszter gondoskodik.

Orbán Viktor s. k.,  
miniszterelnök

## A Kormány 75/2002. (IV. 13.) Korm. rendelete

**a Magyar Köztársaság és az Európai Közösség és azok tagállamai közötti Európai Megállapodás végrehajtását szolgáló halakereskedelmi kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről**

#### 1. §

A Kormány — a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás kihirdetéséről szóló 1994. évi I. törvény 4. §-ának *d)* pontjában kapott felhatalmazás alapján — e rendelettel kihirdeti a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló Európai Megállapodásnak egyes halak és halászati termékek kereskedelméről szóló kiegészítő jegyzőkönyvét (a továbbiakban: kiegészítő jegyzőkönyv).

#### 2. §

A kiegészítő jegyzőkönyv magyar nyelvű szövege a következő:

### **„Kiegészítő jegyzőkönyv a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló Európai Megállapodáshoz az egyes halak és halászati termékek kereskedelméről**

Magyar Köztársaság Kormánya egyrésztől, és az Európai Közösség (a továbbiakban : Közösség) másrésztől,

tekintettel arra, hogy a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és tagállamai közötti társulás létesítéséről szóló Európai Megállapodást (a továbbiakban: Európai Megállapodás) 1991. december 16-án aláírták, és az 1994. február elsején hatályba lépett,

tekintettel arra, hogy az Európai Megállapodás III. címének III. fejezete a halászati ágazatban kölcsönös vámengedmények nyújtását célzó tárgyalásokról rendelkezik,

tekintettel arra, hogy a Magyar Köztársaság és a Közösség között az Európai Megállapodás 20. Cikk (5) bekezdése és 23. Cikke alapján a halászati ágazatban nyújtandó kölcsönös vámengedményekről technikai tárgyalásokat folytattak, és azokat sikeresen befejezték,

tekintettel arra, hogy a halászati ágazatban a megtárgyalt engedmények érintik az Európai Megállapodás alapján nyújtott bilaterális engedményeket, és ezért ez utóbbiakat a Megállapodás kereskedelmi rendelkezéseit kiigazító Jegyzőkönyv útján módosítani szükséges,

tekintettel arra, hogy a Magyar Köztársaság és a Közösség abban is megállapodott, hogy a megtárgyalt vámengedményeket egy adminisztratív szempontból könnyített eljárással, mihamlabb lehetséges, fokozatosan alkalmazzák,

a következőkben állapodtak meg:

#### 1. Cikk

E Jegyzőkönyv hatálybalépésétől kezdve a Tanács 104/2000/EK rendeletének 1. Cikkében meghatározott halféleségekre és haltermékekre a Közösség, illetve Magyarország 50 százalékos vámkedvezményt alkalmaz.

E Jegyzőkönyv hatálybalépését követően egy évvel mindkét fél a Jegyzőkönyv hatálybalépésének időpontjában érvényes vámtételeit további 25 százalékkal csökkenti.

E Jegyzőkönyv hatálybalépését követően két évvel, vagy közös megegyezés alapján korábban, az összes halféleségre és haltermékre teljes szabadkereskedelem érvényesül. Az összes halféleséget és halterméket érintő teljes szabadkereskedelem korábbi alkalmazására vonatkozó bármely megállapodást az e Jegyzőkönyv 6. Cikkében foglaltaknak megfelelően kell végrehajtani.

## 2. Cikk

Az 1. Cikkben említett csökkentéseket közös matematikai elvek alapján kell kiszámítani, figyelembe véve, hogy

a) a tizedes pontot követő összes 50-es vagy annál kisebb számot a legközelebbi egész számra lefelé kell kerekíteni;

b) a tizedes pontot követő összes 50-nél nagyobb számot a legközelebbi egész számra felfelé kell kerekíteni;

c) a 2 százaléknál kisebb összes vámot automatikusan 0 százalékos szinten kell rögzíteni.

A felek tájékoztatják egymást a fenti elvek alkalmazásának eseteiről.

## 3. Cikk

Magyarország 2001-ben 40 millió USD, 2002-ben 44 millió USD értékben nyit beviteli kvótát a Közösségből származó haltermékekre. A beviteli kvótát és az ezzel összefüggő engedélyezést két évvel e Jegyzőkönyv hatálybalépését követően meg kell szüntetni. Az e kategóriába tartozó termékeket a *melléklet* sorolja fel.

Magyarország a Közösségből származó és a mellékletben fel nem sorolt összes halászati termékre a beviteli

engedélyezést e Jegyzőkönyv hatálybalépésével egyidejűleg megszünteti.

## 4. Cikk

A magyar KN ex 19 02 20 10 00 tétele alatt szereplő termék (csupán hallal töltött tésztaáru) vonatkozásában e Jegyzőkönyv felváltja az e termékre az Európai Megállapodás 3. Jegyzőkönyv II. mellékletében foglalt kedvezményt.

## 5. Cikk

A Jegyzőkönyv a felek belső eljárásainak befejezéséről szóló kölcsönös értesítés dátumát követő hónap első napján lép hatályba.

## 6. Cikk

Ez a Jegyzőkönyv a Társulási Tanács határozatával módosítható.

Készült Brüsszelben.

A Magyar Köztársaság  
Kormánya részéről

Az Európai Közösség  
részéről

Melléklet

0305	Szárított, sózott vagy sós lében tartósított hal; füstölt hal, a füstölési eljárás előtt vagy alatt főzött is; emberi fogyasztásra alkalmas liszt, dara és labdac (pellet) halból:
0305 30	— Halfilé szárítva, sózva vagy sós lében tartósítva, de nem füstölve:
	— — Tőkehalból ( <i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i> ) és a <i>Boreogadus saida</i> fajhoz tartozó halból:
ex 0305 30 11 00	— — — A <i>Gadus macrocephalus</i> fajhoz tartozó tőkehalból
ex 0305 30 19 00	— — — Másféle
ex 0305 30 30 00	— — Csendes-óceáni lazacból ( <i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorboscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> és <i>Oncorhynchus rhodurus</i> ), atlanti-óceáni lazacból ( <i>Salmo salar</i> ) és dunai lazacból ( <i>Hucho hucho</i> ) sózva vagy sós lében tartósítva
ex 0305 30 50 00	— — Reinhardtius hippoglossoidesből, sózva vagy sós lében tartósítva
0305 30 90	— — Más:
ex 0305 30 90 01	— — — Hering, szardínia
ex 0305 30 90 99	— — — Egyéb
	— Füstölt hal, beleértve a filét is:
0305 41 00 00	— — Csendes-óceáni lazac ( <i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorboscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> és <i>Oncorhynchus rhodurus</i> ), atlanti-óceáni lazac ( <i>Salmo salar</i> ) és dunai lazac ( <i>Hucho hucho</i> )
0305 42 00 00	— — Hering ( <i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i> )
0305 49	— — Másféle:
0305 49 10 00	— — — Reinhardtius hippoglossoides
0305 49 20 00	— — — Hippoglossus hippoglossus
0305 49 30 00	— — — Makréla ( <i>Scomber scombrus</i> , <i>Scomber australasicus</i> , <i>Scomber japonicus</i> )
0305 49 45 00	— — — Pisztráng ( <i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aquabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> és <i>Oncorhynchus chrysogaster</i> )
0305 49 50 00	— — — Angolna ( <i>Anguilla</i> spp.)

0305 49 80	— — — Más:
0305 49 80 01	— — — — Szardínia
0305 49 80 99	— — — — Egyéb
	— Sózott vagy sós lében tartósított, de nem szárított vagy nem füstölt hal:
0305 61 00 00	— — Hering ( <i>Clupea harengus</i> , <i>Clupea pallasii</i> )
0305 62 00 00	— — Tőkehal ( <i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i> )
0305 63 00 00	— — Ajóka ( <i>Engraulis</i> spp.)
0305 69	— — Másféle:
0305 69 10 00	— — — A <i>Boreogadus saida</i> fajhoz tartozó hal
0305 69 20 00	— — — <i>Reinhardtius hippoglossoides</i> és <i>Hippoglossus stenolepis</i>
0305 69 30 00	— — — <i>Hippoglossus hippoglossus</i>
0305 69 50 00	— — — Csendes-óceáni lazac ( <i>Oncorhynchus nerka</i> , <i>Oncorhynchus gorboscha</i> , <i>Oncorhynchus keta</i> , <i>Oncorhynchus tshawytscha</i> , <i>Oncorhynchus kisutch</i> , <i>Oncorhynchus masou</i> és <i>Oncorhynchus rhodurus</i> ), atlani-óceáni lazac ( <i>Salmo salar</i> ) és dunai lazac ( <i>Hucho hucho</i> )
0305 69 90	— — — Más:
0305 69 90 01	— — — — Szardínia
0305 69 90 99	— — — — Egyéb
1604	Elkészített vagy konzervált hal; kaviár és halikrából készített kaviárpótló:
	— Hal egészben vagy darabban, de nem aprítva:
1604 11 00 00	— — Lazac
1604 12	— — Hering:
1604 12 10 00	— — — Nyers filé, csupán híg tésztával vagy morzsával bevonva, olajban elősütve is, mélyhűtve
	— — — Más:
1604 12 91 00	— — — — Légmentes csomagolásban
1604 12 99 00	— — — — Másféle
1604 13	— — Szardínia, szardella és kisméretű hering, brisling vagy spratt:
	— — — Szardínia:
1604 13 11 00	— — — — Olívaolajban
1604 13 19 00	— — — — Másféle
1604 13 90 00	— — — — Más
1604 14	— — Tonhal, skipjack és bonito ( <i>Sarda</i> spp.):
	— — — Tonhal és skipjack:
1604 14 11 00	— — — — Növényi olajban
	— — — — Más:
1604 14 16 00	— — — — — Filéként ismert loin (törzsrész)
1604 14 18 00	— — — — — Másféle
1604 14 90 00	— — — — — Bonito ( <i>Sarda</i> spp.)
1604 15	— — Makréla:
	— — — — <i>Scomber scombrus</i> és <i>Scomber japonicus</i> fajból:
1604 15 11 00	— — — — — Filé
1604 15 19 00	— — — — — Másféle
1604 15 90 00	— — — — — <i>Scomber australasicus</i> fajból
1604 16 00 00	— — Ajóka
1604 19	— — Másféle:
1604 19 10 00	— — — Szalmonidák, a lazac kivételével
	— — — Euthynnus nemhez tartozó hal, a skipjack [ <i>Euthynnus</i> ( <i>Katsuwonus</i> ) <i>pelamis</i> ] kivételével:
1604 19 31 00	— — — — Filéként ismert loin (törzsrész)
1604 19 39 00	— — — — Másféle
1604 19 50 00	— — — Az <i>Orcynopsis unicolor</i> fajhoz tartozó hal
	— — — Más:
1604 19 91 00	— — — — Nyers filé, csupán híg tésztával vagy morzsával bevonva, olajban elősütve is, mélyhűtve
	— — — — Más:
1604 19 92 00	— — — — — Tőkehal ( <i>Gadus morhua</i> , <i>Gadus ogac</i> , <i>Gadus macrocephalus</i> )

1604 19 93 00	— — — — — Fekete tőkehal ( <i>Pollachius virens</i> )
1604 19 94 00	— — — — — Szürke tőkehal ( <i>Merluccius spp.</i> , <i>Urophycis spp.</i> )
1604 19 95 00	— — — — — <i>Theragra chalcogramma</i> és <i>Pollachius pollachius</i>
1604 19 98 00	— — — — — Másféle
1604 20	— Más elkészített vagy konzervált hal:
1604 20 05 00	— — Halpaszta (surimi) készítmény
	— — Más:
1604 20 10 00	— — — Lazacból
1604 20 30 00	— — — Szalmonidákból, a lazac kivételével
1604 20 40 00	— — — Ajókéből
1604 20 50 00	— — — Szardíniából, bonitóból, <i>Scomber scombrus</i> és <i>scomber japonicus</i> fajhoz tartozó makrelából és az <i>Orcynopsis unicolor</i> fajhoz tartozó halból
1604 20 70 00	— — — Tonhalból, skipjackból vagy más, az <i>Euthynnus</i> nemhez tartozó halból
1604 20 90 00	— — — Más halból”

## 3. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, azonban rendelkezéseit 2002. január 1-jétől kell alkalmazni.

Orbán Viktor s. k.,  
miniszterelnök

## A Kormány

### 76/2002. (IV. 13.) Korm. rendelete

a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint a Litván Köztársaság Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetése tárgyában, Vilniusban, 1992. augusztus 8. napján aláírt Megállapodás\* módosításáról szóló, jegyzékváltás útján létrejött Megállapodás kihirdetéséről

(A Megállapodás módosításáról szóló diplomáciai jegyzékek kicserélése 2001. május 4. napján megtörtént, a Megállapodás 2001. év június hó 3. napján hatályba lépett.)

## 1. §

A Kormány a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint a Litván Köztársaság Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetése tárgyában, Vilniusban, 1992. augusztus 8. napján aláírt Megállapodás módosításáról szóló, jegyzékváltás útján létrejött Megállapodást e rendelettel kihirdeti.

\* Kihirdette a 25/1993. (II. 12.) Korm. rendelet. Hatályos 1993. január 29. napjától.

## 2. §

A magyar szóbeli jegyzék magyar nyelvű szövege, melyet a litván fél 2001. május 4. napján átadott azonos tartalmú szóbeli jegyzékében elfogadott, a következő:

#### „Szóbeli jegyzék

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma tiszteletét fejezi ki a Litván Köztársaság Külügyminisztériumának, és hivatkozással a hatályos vízummentességi megállapodás módosítása tárgyában történt jegyzékváltásra, a Magyar Köztársaság Külügyminisztériumának van szerencséje javasolni, hogy a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint a Litván Köztársaság Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetése tárgyában, Vilniusban, 1992. augusztus 8. napján aláírt Megállapodás az alábbiak szerint kerüljön módosításra:

1. Az 1. Cikk az alábbiak szerint módosul:

#### »1. Cikk

Az egyik Szerződő Fél érvényes útlevéllal rendelkező állampolgárai a nemzetközi utasforgalom számára kijelölt határátkelőhelyeken vízum nélkül utazhatnak be a másik Szerződő Fél államának területére, és ott az első belépéstől számított hat hónapon belül külön engedély nélkül legfeljebb kilencven napig tartózkodhatnak, és kiutazhatnak.«

2. A 3. Cikk az alábbiak szerint módosul:

»3. Cikk

Az egyik Szerződő Fél azon állampolgárainak, akik a másik Szerződő Fél területére a jelen Megállapodás 1. Cikkében meghatározott határidőn túli tartózkodás, továbbá munkavállalás vagy más jövedelemszerző tevékenység, illetőleg letelepedés céljából kívánnak beutazni, ezen Szerződő Fél megfelelő engedélyével és vízumával kell rendelkezniük.«

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma tisztelettel javasolja, hogy amennyiben a Litván Köztársaság Kormánya ezt a javaslatot elfogadja, úgy ez a jegyzék és a Litván Köztársaság Külügyminisztériumának azonos tartalmú válaszjegyzéke Megállapodást képezzen a két ország Kormánya között, mely a válaszjegyzék kézhezvételétől számított 30. napon lép hatályba.

A Magyar Köztársaság Külügyminisztériuma ezúttal is őszinte nagyrabecsülését fejezi ki a Litván Köztársaság Külügyminisztériumának.

Budapest, 2001. május 4. »

3. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba, a Megállapodás módosításáról szóló rendelkezéseket azonban 2001. június 3. napjától kell alkalmazni.

(2) E rendelet végrehajtásáról és a rendeletnek a 25/1993. (II. 12.) Korm. rendelettel kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya, valamint a Litván Köztársaság Kormánya között a vízumkötelezettség kölcsönös megszüntetése tárgyában, Vilniusban, 1992. augusztus 8. napján aláírt Megállapodással egységes szerkezetbe foglalt szövege közzétételéről a belügyminiszter gondoskodik.

Orbán Viktor s. k.,  
miniszterelnök

**A Kormány  
77/2002. (IV. 13.) Korm.  
rendelete**

**a felsőoktatási alapképzési szakok képesítési  
követelményeinek kreditrendszerű képzéshez illeszkedő  
kiegészítéséről**

A Kormány a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Ftv.) 72. §-ának *d*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján — a 86. § (2) bekezdésében foglaltakat és a 124/D. § *b*) pontja alapján külön jogszabályban megállapított, a kreditrendszerű egyetemi és főis-

kolai szintű alapképzést meghatározó követelményeket figyelembe véve — a következőket rendeli el:

1. §

(1) A felsőoktatási intézményben megszerezhető végzettség, illetőleg a szakképzettség követelményeit e rendelet mellékleteiben és a külön jogszabályokban meghatározott képesítési követelmények együttesen határozzák meg.

(2) E rendelet mellékletei az alapképzési szakok külön jogszabályban meghatározott képesítési követelményeit figyelembe véve a tanulmányi munkaidő-ráfordítással járó tanulmányi követelmények teljesítésének kreditértékeit — esetenként kredittartományokat meghatározva — tartalmazzák.

(3) Az alapképzési szakok képesítési követelményeiről szóló külön jogszabályokat — ha eltérően nem rendelkezik — e rendelettel összhangban kell alkalmazni. Ahol a szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 9. pontjában meghatározott idegennyelvi követelmények a hallgató számára kedvezőbbek a *16. számú mellékletben* felsorolt alapképzési szakok képesítési követelményeit tartalmazó jogszabályok idegennyelvi követelményekre vonatkozó rendelkezéseinél, ott azok alkalmazandók.

2. §

(1) Az *1—15. számú mellékletek* a felsőoktatási alapképzési szakok kreditrendszerű képzésének követelményeit a szakok — az Ftv. 74. §-a (1) bekezdésének *t*) pontja, illetve a 124/E. § *u*) pontja alapján szakterület szerinti — szakcsoportba sorolásával (a továbbiakban: a szakcsoport sajátos képesítési követelményei) határozzák meg.

(2) E rendelet 16. számú melléklete szakcsoportonként sorolja fel az alapképzési szakok képesítési követelményeiről szóló külön jogszabályokat.

3. §

(1) Az egyetemi vagy főiskolai szintű végzettség és szakképzettség megszerzéséhez szükséges összes kreditpont az alapképzési szakok külön jogszabályban meghatározott főbb tanulmányi területeihez, a szakdolgozathoz (diplomamunkához) rendelt és a szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 4. pontjában meghatározott, a nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzésben szerezhető kreditpontokból tevődik össze.

(2) A szakdolgozathoz (diplomamunkához) egyetemi szintű képzésben legfeljebb 50, főiskolai szintű képzésben legfeljebb 20 kreditpont rendelhető.

(3) Alapképzési szakok társításakor a két szakdolgozat készítésének követelménye alóli felmentést a szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 6. pontja határozza meg.

## 4. §

(1) A képzés tantárgyszerkezete a kötelező, a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakból épül fel.

(2) A szabadon választható tantárgyak kreditértéke az oklevél megszerzéséhez szükséges kreditpontok legalább 5%-a.

(3) A szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 3. pontja szerint meghatározott szabadon választható tantárgyak kredittartománya terhére intézményi szinten előírható környezetvédelemmel, egészségvédelemmel kapcsolatos ismeretek, informatikai alapismeretek és a szociálisan hátrányos helyzetű fiatalok képzésével, nevelésével kapcsolatos ismeretek elsajátítását biztosító tárgyak felvétele, ha ilyen ismeretek nem szerepelnek a kötelező tantárgyak keretében.

## 5. §

(1) Záróvizsgálathoz kreditérték nem rendelhető.

(2) A záróvizsgára bocsátás feltételeként előírt gyakorlatok teljesítésének sajátos szabályait a szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 4. pontja határozza meg.

(3) Ha záróvizsga meghatározott tantárgyak ismeretanyagának számonkérését jelenti, akkor a záróvizsgatárgyak olyan ismeretanyagot foghatnak át, amelynek összesített kreditértéke főiskolai szintű képzésben legalább 15 kreditpont, egyetemi szintű képzésben legalább 25 kreditpont.

## 6. §

(1) Kreditpont csak érdemjeggyel záruló tantárgyakból szerezhető.

(2) A minősítés ötfokozatú vagy háromfokozatú. Háromfokozatú minősítés esetén — a kreditponttal súlyozott tanulmányi átlag megállapításakor — a jól megfelelt minősítés jeles (5), a megfelelt minősítés közepes (3), a nem felelt meg minősítés elégtelen (1) érdemjegynek felel meg.

(3) Azon kötelezően teljesítendő kritérium jellegű követelményeket, amelyek teljesítéséhez nem rendelnek kreditértéket, az alapképzési szakok képesítési követelményéről szóló külön jogszabály keretei között a tanterv határozza meg.

## 7. §

Az alapképzési szakokon a megszerzendő kreditek összértéke — az eltérő képzési idők és tanóraszámok ellenére — azonos a nappali, az esti, a levelező és a távoktatásos képzési formákban.

## 8. §

(1) A záróvizsgára bocsátás feltételeként szereplő idegen nyelvi követelményeket a szakcsoport sajátos képesítési követelményeinek 9. pontja határozza meg.

(2) A felsőoktatási intézmény a fogyatékossgal élő hallgatók esetében — a fogyatékossg típusától függően — az alapképzési szakok képesítési követelményeiről szóló külön jogszabályban és e rendeletben szabályozottaktól részben eltérő követelményeket is meghatározhat. Az ezen hallgatókra vonatkozó képzési, tanulmányi és vizsgakövetelményeket a tantervben, valamint az intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában kell meghatározni.

(3) A fogyatékossgal élő hallgató az Ftv. 74. §-a (1) bekezdésének *o*) pontja alapján, a külön jogszabályban meghatározott eljárásban — egyéni kérelemre — intézményi hatáskörben az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alól részlegesen vagy teljesen felmenthető.

## 9. §

A felsőoktatási intézmény az egészséges életmód kialakításához, a rendszeres testmozgáshoz szükséges kötelező testnevelés kritérium jellegű követelményeit, a testnevelési foglalkozások heti óraszámát (vagy az összóraszámot) a tantervben, illetve a tanulmányi és vizsgaszabályzatban határozza meg, ha ilyen követelmények nem tartoznak az alapképzési szak főbb tanulmányi területeihez rendelt szakmai tantárgyakhoz. Az intézmény elfogadhatja a hallgató által az előírt óraszámban intézményen kívül igazoltan teljesített, testneveléssel kapcsolatos tevékenységet, illetve sporttevékenységet.

## 10. §

(1) Ez a rendelet 2002. szeptember 1-jén lép hatályba. Ez alól kivételt képeznek a természettudományi szakcsoport (14. számú melléklet) sajátos képesítési követelményei, amelyek 2003. szeptember 1-jétől lépnek hatályba.

(2) Az 1. § (3) bekezdésének második mondatában foglalt rendelkezést a 2002. január 1-jén hallgatói jogvisztonnyal rendelkezőkre kell alkalmazni. Az e rendelettel meghatározott követelményeket a 2002/2003. tanévben az első évfolyamra felvételt nyert és beiratkozott hallgatókra felmenő rendszerben kell először alkalmazni.

(3) E rendelet 12. számú mellékletének alkalmazásában:

*a) a tanári szakok szerkezeti felépítése:* a szakterületek alapképzési szakjainak képesítési követelményeiben meghatározott szakoknak a tanári képesítés követelményeiről szóló 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet 4. §-a (1) bekezdése alapján tanár, illetve kettős oklevelet nyújtó tanár szakként meghatározott szerkezeti felépítése lehet;



b) *tanárszak*: az a szak, amelyben a szakterületi (egy tudomány, művészeti és egyéb szakterületi) felkészítés csak a tanári képesítés megszerzésével együtt eredményez oklevelet;

c) *tanárképes szak*: az a szak, amelyhez a tanári képesítés — a szakterületi alapképzési szakkal párhuzamosan vagy kiegészítő alapképzésben — is megszerezhető; a szakterületi ismeretek megszerzése önmagában is végzettséget és szakképzettséget tanúsító oklevelet eredményez;

d) *kettős oklevelet nyújtó tanár szak*: a tanárképes szakhoz kapcsolódóan a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzéssel létrejövő szak;

e) *közismereti tanár szakok csoportjába tartozó szakok*:

ea) a természettudományos, a testkulturális és a művészeti felsőoktatás zeneművészeti alapképzési szakjainak képesítési követelményeiben tanár szakként meghatározott egyetemi és főiskolai szintű szakok, továbbá a főiskolai szintű bölcsész és képzőművészeti szakok,

eb) az egyetemi szintű tanárképes bölcsész szakok, ha a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés a szakterületi képzéssel párhuzamosan folyik.

E szakok elsősorban a közoktatási intézmények 5—12. évfolyamán meghatározott tantárgyak oktatására adnak képesítést;

f) *kettős oklevelet nyújtó tanár szakok csoportjába tartozó szakok*:

fa) az agrár, a műszaki, a közgazdasági felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiben meg-

határozott, a szakmai tanárképzés körébe tartozó egyetemi és főiskolai szintű mérnöktanári, illetve közgazdászstanári szakok,

fb) a művészeti felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiben meghatározott egyetemi szintű vizuális és környezetkultúra-tanári szak és a vizuális nevelőtanár szak,

fc) az egyetemi szintű gyógypedagógia szakos tanár szak, továbbá

fd) az egyetemi szintű bölcsész tanárképes szakok, ha a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés az oklevél megszerzését követő kiegészítő alapképzésben folyik,

fe) azok az egyetemi szintű természettudományos nem tanár szakok, amelyekben a tanári képesítés párhuzamos vagy kiegészítő alapképzésben történő megszerzése az azonos szakterület egyetemi szintű tanár szakjain meghatározott szakképesítést eredményezi;

g) *szakmai tanárképzés*: mindazon egyetemi és főiskolai szintű tanári szakokon folyó képzések, amelyek elsődleges célja a szakképzés elméletorientált szakmai tantárgyainak oktatására történő felkészítés, továbbá a szakképzés gyakorlati tárgyainak oktatására felkészítő főiskolai szintű szakoktatói szakokon folyó képzések, amelyek képesítési követelményeit külön rendelet szabályozza.

Orbán Viktor s. k.,  
miniszterelnök

## 1. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

### Az agrár szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről

#### 1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma

1.1. Főiskolai szintű szakokon a 6 féléves képzésnek megfelelően kivéve a környezetgazdálkodási agrármérnök és a vállalkozó menedzser szakokat, ahol a 8 féléves képzési időnek megfelelően	180 kreditpont, 240 kreditpont.
1.2. Egyetemi szintű szakokon a 10 féléves képzésnek megfelelően	300 kreditpont.

#### 2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai

2.1. Főiskolai szintű szakokon	
— szakcsoportos alapképzés, (természettudományos, mezőgazdasági, élelmiszeripari és rokon területi, gazdasági és humán alapismeretek)	45—72 kreditpont (25—40%)
— szakcsoportos alapozó (törzs-) képzés (beleértve a környezeti, minőségbiztosítási, munkavédelmi és biztonságtechnikai ismereteket)	45—72 kreditpont (25—40%)
— differenciált szakmai (szakirányú) képzés (alapozó ismereteket meghaladó természettudományos, műszaki, gazdasági ismeretek, speciális szakmai ismeretek).	30—60 kreditpont (17—34%)

A 8 féléves képzésekben a kreditpont-tartományok a százalékban megadott tartományok alapján a 240 összes kreditpontból kiindulva számíthatók.

## 2.2. Egyetemi szintű szakokon

— szakcsoportos alapképzés (természettudományos, mezőgazdasági, élelmiszeripari és rokon területi, gazdasági és humán alapismeretek)	45—90 kreditpont (15—20%)
állatorvosi szakon	30—90 kreditpont (10—30%)
— szakcsoportos alapozó (törzs-) képzés (beleértve a környezeti, minőségbiztosítási, munkavédelmi és biztonságtechnikai ismereteket)	90—120 kreditpont (30—40%)
állatorvosi szakon	30—90 kreditpont (10—30%)
— differenciált szakmai (szakirányú) képzés (alapozó ismereteket meghaladó természettudományos, műszaki, gazdasági ismeretek, speciális szakmai ismeretek)	90—120 kreditpont (30—40%)
állatorvosi szakon	60—150 kreditpont (20—50%)

A mérnöktanári képesítés megszerzésének követelményeit (beleértve a tantárgypedagógiát és a tanítási gyakorlatot) a tanári képesítés követelményeiről szóló 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet alapján a 12. számú melléklet határozza meg.

3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

- 3.1. A kötelező tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya főiskolai és egyetemi képzésben is 50—70%, az állatorvosi szakon 65—80%.
- 3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya főiskolai és egyetemi szintű képzésben is 20—45%, az állatorvosi szakon a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyak együttes aránya 20—35%.
- 3.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya főiskolai és egyetemi szintű képzésben is 5—10%.
- 3.4. Az egyes szakok képesítési követelményeiben meghatározhatók — munkaráfordítást igénylő — kritériumjellegű követelmények (például összefüggő termelési gyakorlat).

4. A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai

A gyakorlati képzés a szak sajátosságaitól függően összefüggő szakmai gyakorlatokat, illetve egyes szakokon a kiemelt tárgyköröket a szorgalmi időszakban lezáró, gyakorlati problémákat bemutató és konkrét szakmai feladatokat megoldó többnapos, ún. nagygyakorlatokat, valamint a szorgalmi (és esetleg a vizsga-) időszakon belüli, havonta ismétlődő egyhetes gyakorlatokat foglal magában. Ide tartozik egyes szakokon a képzés utolsó szorgalmi időszakának végére tervezett, a záróvizsga tárgyköreit magába foglaló, szintetizáló jellegű többnapos terepi foglalkozás.

A gyakorlati képzés:

- önálló kredittel elismerhető,
- a szak sajátosságainak megfelelően kritériumfeltételként is rögzíthető,
- része lehet egy tantárgynak, az adott kreditérték a tantárgy kredit értékében szerepel.

A gyakorlati képzés minimális időtartama:

- egyetemi képzésben 9 hét,
- főiskolai képzésben 6 hét.

A főiskolai szintű szakokon külső gyakorlati helyen, gazdálkodó szervezeteknél (az intézmény és a gazdálkodó szervezetek közötti együttműködési megállapodás alapján) — a tantervben foglaltak szerint — féléves (egy éves) gyakorlati képzés szervezhető, amelyhez az 1. pontban leírt képzési időhöz tartozó, az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontokon túlmenően 30 kreditpont/félév rendelhető.

5. A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditpontok száma

Az agrár szakcsoport szakjainak közös alap- és alapozó képzési szakaszainak kreditjeit tantárgymodulonként az oktatásban érintett intézmények határozzák meg. A közös ismeretanyag kreditértéke legalább 30 kreditpont.

### 6. A szakdolgozathoz rendelt kredit

Főiskolai szintű képzésben a szakdolgozat kreditértéke	15 kreditpont.
Egyetemi szintű képzésben a diplomamunka (szakdolgozat) kreditértéke	30 kreditpont.

### 7. Szigorlatok

Az agrárszakcsoport alapképzési szakjain kötelezően előírt szigorlat nincs. Egyes szakokon a tanterv számonkérési rendszere legfeljebb 5 szigorlatot előírhat. A szigorlat a konkrét szak képzési céljához, követelményeihez és mintatantervéhez igazítottan az egyetemi képzésben legalább 12, főiskolai képzésben legalább 9 kreditértékű ismeretanyag integráló jellegű számonkérése. A szigorlatok konkrét kreditértékének meghatározásánál alapvetően szem előtt kell tartani, hogy a hallgató a korábbi sikeres számonkérések ismeretanyagához rendelt és már megkapott kreditpontokon túlmenően további kreditpont csak újabb ismeretanyag elsajátításáért — az ahhoz szükséges átlagos munkaráfordítás arányában — kaphat. Amennyiben a szigorlat újabb ismeretanyag elsajátítását nem igényli, a számonkérés célja a hallgató integráló és szintetizáló készségének mérése, teljesítése kritériumfeltételként kezelendő, hozzá kredit nem rendelhető.

### 8. Záróvizsga

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve a záróvizsgatárgyak olyan ismeretanyagot foghatnak át, amelyek összesített kreditértéke:

- 8.1. főiskolai szintű képzésben legalább 15, legfeljebb 25 kreditpont;
- 8.2. egyetemi szintű képzésben legalább 25, legfeljebb 50 kreditpont.

### 9. Nyelvi követelmények

A záróvizsgára bocsátás feltétele:

- 9.1. főiskolai szintű képzésben egy élő idegen nyelvből alapfokú C típusú államilag elismert, vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele;
- 9.2. egyetemi szintű képzésben egy élő idegen nyelvből középfokú C típusú államilag elismert, vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele.

Az egyes intézmények a szak sajátosságaira tekintettel mindkét szinten több, illetve magasabb szintű (pl. szaknyelvi) követelményt is előírhatnak.

## 2. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

### **A bölcsész szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről**

#### 1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma

- 1.1. A főiskolai szintű képzésben kétszakos, 8 féléves képzés esetén (a tanári képesítés megszerzésével együtt) 240 kreditpont.
- 1.2. Az egyetemi szintű képzésben
  - két bölcsész szak társítása, illetve a külön jogszabályban megjelölt szakok esetén a 10 féléves képzésben 300 kreditpont,
  - két tanárképes (tanári) szak, illetve egy tanárképes (tanári) és egy bölcsész szak társítása esetén (a tanári képesítés megszerzésével együtt) a 10 féléves képzésben 330 kreditpont,
  - egy tanárképes (tanári) szak, illetve egy nem tanári szak egyszakos képzésben történő végzése esetén a 8 féléves képzésben 240 kreditpont.

2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai

2.1. A főiskolai szintű képzésben

- |  |                   |
|--|-------------------|
| a) szakterületi képzés: szakonként 95 kreditpont (40%), ebből  |                   |
| alapozó képzés:  | 10—30 kreditpont, |
| törzs- és szakképzés:  | 40—75 kreditpont, |
| szakmai gyakorlat:   | 0—20 kreditpont,  |
| b) általános értelmiségképző tárgyak:  | 0—20 kreditpont,  |
| c) nem szakterületi ismeretek:   | 0—40 kreditpont,  |
| d) a tanári képesítés megszerzésének követelményeit (beleértve a tantárgypedagógiát és a tanítási gyakorlatot) a tanári képesítés követelményeiről szóló 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet alapján a 12. számú melléklet határozza meg. |                   |

2.2. Az egyetemi szintű képzésben

- |  |                    |
|--|--------------------|
| a) szakterületi képzés: szakonként 140 kreditpont (40%) — egyes meghatározott szakokon 210 kreditpont, ebből   |                    |
| alapozó képzés:  | 10—35 kreditpont,  |
| törzs- és szakképzés:  | 70—100 kreditpont, |
| szakmai gyakorlat:   | 0—30 kreditpont,   |
| b) általános értelmiségképző tárgyak:  | 0—20 kreditpont,   |
| c) nem szakterületi ismeretek:   | 0—80 kreditpont,   |
| d) a tanári képesítés megszerzésének követelményeit (beleértve a tantárgypedagógiát és a tanítási gyakorlatot) a tanári képesítés követelményeiről szóló 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet alapján a 12. számú melléklet határozza meg. |                    |

3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

- 3.1. A kötelező tárgyakhoz (ismeretanyaghoz) rendelt kreditek százalékos aránya a teljes képzési időhöz rendelt kreditérték 50—70%-a.
- 3.2. A kötelezően választható tárgyakhoz (ismeretanyaghoz) rendelt kreditek százalékos aránya a teljes képzési időhöz rendelt kreditérték 20—40%-a.
- 3.3. A szabadon választható tárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya a teljes képzési időhöz rendelt kreditérték 5—8%-a, amely a külön jogszabályban előírt általános értelmiségképző tárgyakra meghatározott kreditérték és/vagy a nem szakterületi ismeretekből megszerzendő kreditek terhére teljesíthető, illetve a kétszakos egyetemi és főiskolai szintű tanárképzésben a másik szak választásával teljesül. Ha a két szak tartalmában azonos ismeretanyagok vannak, az ezekhez rendelt kreditértéket az egyik szak kreditakkumulációjában kell figyelembe venni, a másik szakon így hiányzó kreditérték terhére szabadon választható tárgyakat kell felvenni.

A tantervben meghatározottak szerint lehetőség van arra, hogy bizonyos — a szak képzési követelményeihez és szakmai tartalmához kapcsolódó — tevékenységek igazolása előfeltétel (kritériumfeltétel) legyen meghatározott szint utáni továbbtanulásnak vagy a záróvizsgára bocsátásnak.

4. A gyakorlati képzés szabályai

Szakmai gyakorlat a képesítési követelményekről szóló külön jogszabályban meghatározott szakokon kötelezően teljesítendő, más szakokon fakultatív.

5. A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditek száma

A szakcsoport minden szakjára közös képzési idő (közös ismeretanyag) nem határozható meg.

### 6. A szakdolgozathoz rendelt kredit

Minden szakhoz külön szakdolgozatot kell készíteni. A főiskolai szintű képzésben a szakdolgozat kreditértéke szakonként 15 kreditpont, az egyetemi szintű képzésben szakonként 25 kreditpont. Kétszakos képzés esetén intézményi hatáskörben nem írható elő egy szakdolgozat készítése, összevont kreditértékben.

A tanári képesítés megszerzéséhez előírt szakdolgozat elkészítése a szakterületi szakdolgozat keretén belül (kreditértékben el nem különítve) történik oly módon, hogy a szakterületi szakdolgozatnak — egy külön fejezetével vagy a szakdolgozat egészének témaválasztásával — azt is bizonyítania kell, hogy a hallgató önállóan képes az adott szak tanításával, valamint a neveléssel összefüggő ismeretanyag szintetizálására és alkotó alkalmazására. A szakdolgozat a tanári képesítés utólagos megszerzése esetén kritériumfeltétel.

### 7. Szigorlatok

A főiskolai szintű képzésben egy szigorlat legalább 12 kreditpont értékű, az egyetemi szintű képzésben legalább 20 kreditpont értékű ismeretanyag integráló jellegű számonkérését jelenti. A szigorlatok száma főiskolai szinten 0 és 4 között, egyetemi szinten 0 és 5 között változhat. A szigorlatok az ismeretanyag újszerű feldolgozását igénylik, ily módon külön tárgyként jelennek meg, amelyhez főiskolai szinten 2—4 kreditpont, egyetemi szinten 2—8 kreditpont rendelhető.

### 8. Záróvizsga

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve a záróvizsgatárgyak olyan ismeretanyagot foghatnak át, amelynek összesített kreditértéke a főiskolai szintű képzésben legalább 15 kreditpont és legfeljebb 30 kreditpont, egyetemi szintű képzésben legalább 25 és legfeljebb 50 kreditpont.

### 9. Nyelvi követelmények

A nyelvi követelmények teljesítéséhez kredit rendelhető, az intézmény szabályzata szerint.

A záróvizsgára bocsátás feltétele:

- a) A b) pontban meghatározott kivételekkel a főiskolai szintű képzésben egy élő idegen nyelvből kell középfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgát tenni. Az egyetemi szintű képzésben egy élő idegen nyelvből kell középfokú C típusú, egy másik élő idegen nyelvből alapfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgát tenni. Az ettől eltérő rendelkezéseket az egyes szakok képesítési követelményei tartalmazzák.
- b) A főiskolai szintű idegen nyelv szakokon a tanulmányok eredményes lezárását (a szakdolgozat benyújtását) követően a hallgató mentesül a nyelvvizsga-követelmény teljesítése alól. Egyetemi szinten egy modern filológiai, klasszika filológiai vagy orientalisztikai szakon folytatott tanulmányok eredményes lezárását követően a hallgatónak egy élő idegen nyelvből kell alapfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgát tenni. Két egyetemi szintű modern filológiai, klasszika filológiai vagy orientalisztikai szakon folytatott tanulmányok eredményes lezárását követően a hallgató mentesül a nyelvvizsga-követelmények teljesítése alól.

### 3. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

#### **Az egészségügyi szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről**

##### 1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma

###### 1.1. Főiskolai szintű szakokon

- a 8 féléves képzésnek megfelelően 240 kreditpont,  
(kivétel a 6 féléves képzési idejű optometrista szak, ahol az összegyűjtendő kreditek száma 180 kreditpont).

###### 1.2. Egyetemi szintű szakokon

- a 10 féléves képzésnek megfelelően 300 kreditpont,
- a 12 féléves képzésnek megfelelően 360 kreditpont.

2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai

2.1. Főiskolai szintű szakokon:

- alapozó elméleti ismeretek és gyakorlati készségek
  - 6 féléves képzésben 24—36 kreditpont,
  - 8 féléves képzésben 36—48 kreditpont (15—20%),
- szakmai elméleti ismeretek és gyakorlati készségek
  - 6 féléves képzésben 108—126 kreditpont,
  - 8 féléves képzésben 144—168 kreditpont (60—70%),
- társadalomtudományi ismeretek
  - 6 féléves képzésben 24—36 kreditpont,
  - 8 féléves képzésben 36—48 kreditpont (15—20%).

2.2. Egyetemi szintű szakokon:

2.2.1. Általános orvostudományi szakon

- alapozó modul 110—116 kreditpont (31—33%),  
(elméleti ismeretek és gyakorlati készségek)
- preklinikai modul 50—58 kreditpont (14—16%),  
(klinikai ismeretek előkészítése)
- klinikai modul 150—170 kreditpont (42—47%),  
(klinikai ismeretek és képességek, szakmai gyakorlatok).

2.2.2. Fogorvostudományi szakon

- alapozó modul 80—100 kreditpont (27—33%),  
(elméleti ismeretek és gyakorlati készségek)
- általános és fogászati preklinikai modul 45—59 kreditpont (15—20%),  
(klinikai ismeretek előkészítése)
- általános klinikai modul 25—31 kreditpont (8—10%),  
(klinikai ismeretek és képességek)
- fogászati klinikai modul 90—100 kreditpont (30—33%),  
(speciális fogászati ismeretek és képességek, szakmai gyakorlatok).

2.2.3. Gyógyszerésztudományi szakon

- alapozó modul 95—125 kreditpont (32—42%),  
(elméleti ismeretek és gyakorlati készségek)
- biológiai és orvosi elméleti ismeretek és gyakorlati készségek modul 20—45 kreditpont (7—15%),
- szaktudományi elméleti ismeretek és gyakorlati képességek modul 100—160 kreditpont (33—53%).

2.2.4. Egyetemi szintű ápoló szakon

- alapozó elméleti modul 100—110 kreditpont (33—37%),  
(elméleti ismeretek, gyakorlati készségek)
- ápolástudományi modul 110—130 kreditpont (37—43%),  
(elméleti ismeretek, gyakorlati készségek)
- társadalomtudományi modul 30—45 kreditpont (10—15%),
- általános és pedagógiai értelmiségképző modul 15—30 kreditpont (5—10%).

2.2.5. Egyetemi szintű egészségügyi informatikus szakon

- alapozó modul 60—75 kreditpont (20—25%),
- szakmai alapozó és szakmai modul 120—150 kreditpont (40—50%),
- speciális szakmai tárgyak és szakmai gyakorlat 90—120 kreditpont (30—40%).

3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

3.1. A kötelező tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:

- főiskolai szintű szakokon 70—85%,
- egyetemi szintű szakokon 80%.

- 3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:
- főiskolai szintű szakokon 10—25%,
  - egyetemi szintű szakokon 15%.
- 3.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:
- főiskolai szintű szakokon legalább 5%,
  - egyetemi szintű szakokon 5%.

A testnevelés, az általános nyelvi képzés, a nyári gyakorlatok és minden olyan kötelező teljesítmény, amely nem vizsgával és érdemjeggyel zárul, kritériumkövetelmény.

#### 4. A gyakorlati képzés szabályai

Az egészségügyi informatikus egyetemi képzésben a gyakorlati órák aránya 25—35%.  
A többi szakon mindkét szinten a gyakorlati órák aránya az összes tanóra 50—70%-a.

##### 4.1. Főiskolai szintű szakokon

A gyakorlati képzéshez tartoznak az egyes tantárgyaknak a képző intézményben megvalósított gyakorlatai mellett a külső szakmai területeken szerzett 1—4 hetes, valamint az összefüggő, komplex 14—15 hetes szakmai gyakorlatok.

##### 4.2. Egyetemi szintű szakokon

###### 4.2.1. Általános orvostudományi szak

Az egy hónapos nyári szakmai gyakorlatokat (pl. ápolásban, sebészet) az intézményen belül és azon kívül is lehet teljesíteni. Ezek elvégzése kötelező, de nem vizsgával zárulnak, hanem kritériumkövetelmények, így kreditérték nem rendelhető hozzájuk. A szigorlóév gyakorlatai és a bentlakásos gyakorlatok (pl. szülészet) is kötelezőek, elvégzésük után kreditpont jár (1 kreditpont/hét). A hetenként szervezett klinikai (betegágy melletti) és egyéb gyakorlatok szintén kötelezőek. Kreditpont értékük egy félévben heti 1 gyakorlati óra esetében 1 kreditpont attól függetlenül, hogy az intézményhez tartozó szervezeti egységben vagy az intézményen kívül zajlanak.

###### 4.2.2. Fogorvostudományi szak

A kettő vagy négyhetes nyári szakmai gyakorlatokat (pl. ápolásban, általános fogászat, fogsebészet) az intézményen belül és azon kívül is lehet teljesíteni. Ezek elvégzése kötelező, de nem zárulnak vizsgával, hanem kritériumkövetelmények, így kreditérték nem rendelhető hozzájuk.

###### 4.2.3. Gyógyszerésztudományi szak

A szakmai gyakorlatokat az intézményen belül és a kar által akkreditált külső munkahelyen is lehet teljesíteni. Kötelező a 6 hónapos, egybefüggő gyakorlati képzésen való részvétel, amelyet teljes munkaidőben közforgalmú vagy intézeti gyógyszerárban, legfeljebb két részletben (3+3 hónap vagy 4+2 hónap, illetve 2+4 hónap) kell teljesíteni. A gyakorlatok minősítése háromfokozatú minősítéssel történik, és hozzájárulnak a kreditakkumulációhoz.

###### 4.2.4. Egyetemi szintű ápoló alapképzési szak

A gyakorlati képzéshez tartoznak a képző intézményben megvalósított gyakorlatok mellett az egészségügyi ellátás valamennyi területén végzett ápolói gyakorlatok és egészségfejlesztési, valamint ápolásvezetői és oktatási-képzési gyakorlatok. A szakmai gyakorlatok eredményes teljesítéséhez kreditértéket kell rendelni.

###### 4.2.5. Egyetemi szintű egészségügyi informatikus szak

Az intézményi és az intézményen kívüli szakmai gyakorlatok eredményes teljesítéséhez kreditértéket kell rendelni.

#### 5. A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditek száma

##### 5.1. Főiskolai szintű szakokon

A szakműveltség megalapozására szolgáló természet- és társadalomtudományi tantárgyak tematikus anyagában a különböző szakokra vonatkozóan legalább 30 kreditpont értékű közös ismeretanyag van.

##### 5.2. Egyetemi szintű szakokon

Közös képzési szakasz nem határozható meg.

#### 6. A szakdolgozathoz rendelt kredit

6.1. Főiskolai szintű szakokon a szakdolgozat 20 kreditpont értékű.

6.2. Egyetemi szintű szakokon: a szakdolgozat az általános orvostudományi, fogorvostudományi, egyetemi szintű ápoló és az egyetemi szintű informatikus szakokon 20 kreditpont, a gyógyszerésztudományi szakon 10 kreditpont értékű.

## 7. Szigorlatok

### 7.1. Főiskolai szintű szakokon

A szigorlatok száma 0—8 között változhat, egy szigorlat legalább 12 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelenti, amelyhez kreditérték nem társul. A szigorlatok teljesítése kritériumfeltételt jelent.

### 7.2. Egyetemi szintű szakokon

A szigorlatok száma legfeljebb 15, egy szigorlat legalább 10 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelenti, amelyhez kreditérték nem társul. A szigorlatok teljesítése kritériumfeltételt jelent.

A kisebb kreditértékű tantárgyak számonkérési formája a kollokvium.

## 8. Záróvizsga

### 8.1. Főiskolai szintű szakokon a komplex záróvizsga részei:

- országosan szakonként egységes írásbeli (teszt) vizsga,
- szóbeli vizsga,
- gyakorlati vizsga.

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve, amennyiben a záróvizsga konkrét záróvizsgatárgyak anyagának számonkérését jelenti, akkor a záróvizsgatárgyak olyan ismeretanyagot foghatnak át, amelynek összesített kreditértéke legalább 15, legfeljebb 30 kreditpont, de magához a záróvizsgához kredit nem rendelhető.

### 8.2. Egyetemi szintű szakokon

Az orvosi, fogorvosi, gyógyszerészi és egyetemi szintű ápolói szakokon a záróvizsga az általános szakmai (orvosi, fogorvosi, gyógyszerészi, illetve ápolói) ismeretek ellenőrzési rendszere.

Az általános záróvizsga részei:

- országosan szakonként egységes írásbeli (teszt) vizsga
- szóbeli vizsga
- gyakorlati vizsga.

Az egyetemi szintű egészségügyi informatikus szakon a záróvizsga részeként kell megvédeni a szakdolgozatot, valamint szóbeli vizsgát kell tenni a komplex egészségügyi informatika tárgyköréből.

Az általános és fogorvosképzésben egy képzési szakaszt lezáró alapvizsga egy-egy képzési modul elvégzése után is előírható (pl. preklinikai ismeretek), és a következő modul csak sikeres záróvizsga esetén vehető fel.

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve, amennyiben a záróvizsga konkrét záróvizsgatárgyak anyagának számonkérését jelenti, akkor a záróvizsgatárgyak olyan ismeretanyagot foghatnak át, amelynek összesített kreditértéke legalább 25, legfeljebb 50 kreditpont.

## 9. Nyelvi követelmények

### 9.1. Főiskolai szintű szakokon

Az Európai Unió tagállamainak hivatalos nyelvéből vagy orosz nyelvből C típusú alapfokú vagy középfokú A vagy B típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

### 9.2. Egyetemi szintű szakokon

Az általános orvostudományi, fogorvostudományi, gyógyszerésztudományi és egyetemi szintű ápoló szakokon angol, német, francia, spanyol, olasz vagy orosz nyelvből C típusú középfokú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

Egyetemi szintű egészségügyi informatikus szakon C típusú középfokú államilag elismert nyelvvizsga angol nyelvből.

## 4. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

### A gyógypedagógiai szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről

#### 1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma

##### 1.1. Főiskolai szintű szakokon

- a 7 féléves képzésnek megfelelően 210 kreditpont,
- szakpáros képzés esetén a 8 féléves képzésnek megfelelően 240 kreditpont.

##### 1.2. Egyetemi szintű szakon

- a 10 féléves képzésnek megfelelően az okleveles gyógypedagógus képzésben 300 kreditpont,
- a gyógypedagógia szakos tanár képzésben 330 kreditpont.



2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai

2.1. Főiskolai szintű szakokon	
— általánosan művelő, értelmiségképző ismeretek	15—25 kreditpont (7—12%),
— gyógypedagógiai általános alapozó ismeretek	75—105 kreditpont (35—50%),
— gyógypedagógiai szakterületi elméleti és gyakorlati ismeretek	33—45 kreditpont (16—22%),
— gyógypedagógiai szakági elméleti és gyakorlati ismeretek	63—84 kreditpont (30—40%).
2.2. Az egyetemi szintű szakon	
— általánosan művelő, értelmiségképző ismeretek	21—36 kreditpont (7—12%),
— gyógypedagógiai általános alapozó ismeretek	75—105 kreditpont (25—35%),
— gyógypedagógiai szakterületi elméleti és gyakorlati ismeretek	33—45 kreditpont (11—15%),
— gyógypedagógiai szakági elméleti és gyakorlati ismeretek	63—84 kreditpont (21—28%),
— gyógypedagógiai szaktudományi ismeretek	84—105 kreditpont (28—35%).

A gyógypedagógiai szakterületi, szakági, szaktudományi elméleti és gyakorlati ismeretek területén megadott kreditpont értékek magukban foglalják a szakterületi nevelési gyakorlatok, pszichodiagnosztikai gyakorlatok, a tanári szakágakban a pedagógiai, iskolai gyakorlatok, a terapeuta szakágakban a terápiás gyakorlatok, továbbá a szakdolgozat elkészítéséért járó kreditpontokat is. Az intézményen kívül szervezett, hosszabb időtartamú összefüggő szakmai gyakorlat kritériumfeltételként teljesítendő.

3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

3.1. A kötelező tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:	
— minden szakon	55—70%.
3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:	
— minden szakon	30—40%.
3.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:	
— minden szakon	7—12%.

Az idegen nyelvi követelmények, a testnevelés, az összefüggő szakmai gyakorlatok teljesítése, továbbá a szigorlatok kritériumkövetelmények, azaz olyan kötelezően teljesítendő előírások, amelyhez kreditérték nem rendelhető.

4. A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai

A gyakorlati jellegű képzéshez tartozó hosszabb időtartamú, összefüggő gyakorlatok teljesítése az oklevél megszerzésének kritériumfeltétele; az egyéb gyakorlati jellegű képzéshez rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz rendelt kreditértékhez viszonyítva a főiskolai szintű szakokon legalább 20%, az egyetemi szintű szakon legalább 15%.

5. A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditek száma

A gyógypedagógiai szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakasza két részből áll. Az egyik rész az e melléklet 2. pontjában meghatározott általánosan művelő, a másik a gyógypedagógiai alapozó képzési szakasz, amelyek együttesen a képzési időhöz rendelt krediteknek mintegy 50%-át jelentik.

Az általánosan művelő képzési szakasz magában foglalja az értelmiségivé válást segítő, illetve szakmai műveltséget megalapozó ismereteket. Ezek között a filozófiai, a szociológiai, az esztétikai és tudománytörténeti ismeretek kreditértéke legalább 10 kreditpont.

A gyógypedagógiai alapozó képzési szakasz magában foglalja a gyógypedagógia tudományának általánosan alapozó ismereteit, nevezetesen az általános gyógypedagógiai (10—15 kreditpont), a szociológiai (2—4 kreditpont), a humánbiológiai (12—16 kreditpont), a pszichológiai (10—15 kreditpont), a pedagógiai (10—14 kreditpont), a nyelvtudományi (5—8 kreditpont), a különböző műveltségterületi és művészeti (25—35 kreditpont), valamint a speciális informatikai ismereteket (3—6 kreditpont), amelyekből legalább 2 kreditpont értékben a hátrányos helyzetű fiatalok nevelésére irányuló tantárgyat kell kialakítani.

A gyógypedagógiai szakok egymással szakpárban folyó vagy újabb oklevelet adó képzésében a 2. pont első két szakaszában előírt kreditértékeket az újabb szakon teljes egészében teljesítettnek kell tekinteni; más pedagógus szakkal történő szakpárosítás esetén vagy erre épülő újabb oklevelet adó képzésben pedig az előző bekezdésben részletezett egyes tanulmányi területeken megszerzett ismereteket legalább a zárójelben megjelölt kisebbik kreditpont értékében kell elfogadni.

A főiskolai szintű szakokon kötelezően választandó tanári, illetve terapeuta szakágakban a nem speciálisan az adott szakhoz kapcsolódó közös tantárgyak legalább 30 kreditponttal beszámítandók egy másik szakhoz kapcsolódó azonos szakág választása esetén. A tanári szakágban e közös tantárgyak kreditértékeit más pedagógus szakkal történő szakpárosítás, illetve újabb oklevelet adó képzés esetén is be kell számítani.

Az egyetemi szintű szakon a közös képzési szakaszt valamely főiskolai szintű gyógypedagógiai szak elvégzése jelenti, azaz a 2.1. pontban a főiskolai szakokon megjelölt kreditértékeket elfogadottnak kell tekinteni.

#### 6. A szakdolgozathoz rendelt kredit

6.1. Főiskolai szintű szakokon 20 kreditpont.

6.2. Egyetemi szintű szakokon 30 kreditpont.

- A gyógypedagógiai szakok egymással, továbbá más pedagógusi szakkal szakpárban folyó képzése esetén vagy csak az egyik szakon kell szakdolgozatot írni, vagy a két szakon külön-külön, amely esetben a fenti értékek feleződnek.
- Gyógypedagógiai vagy más pedagógusi oklevél birtokában újabb szakon oklevelet nyújtó képzésben a második szak szakdolgozatának kreditértéke a főiskolai szintű szakokon 10, az egyetemi szintű szakon 15 kreditpont.
- Egyéb szakokkal való szakpárosítás esetén vagy újabb oklevelet nyújtó képzésben a gyógypedagógiai szakokon írt szakdolgozat kreditértéke a főiskolai szintű szakokon 13, az egyetemi szintű szakon 18 kreditpont.
- Az egyetemi szintű szakon a tanári képesítés párhuzamos megszerzése esetén a tanári képesítővizsgán a gyógypedagógia szakon elfogadott szakdolgozatot kell megvédeni, ennek kiegészítő képzésében pedig a külön jogszabály az irányadó.
- Az egyetemi szintű szakon írt szakdolgozatot abban az esetben, ha a hallgató e képzési szakaszt valamely főiskolai szintű szak befejezése előtt párhuzamosan kezdi meg, s egyidőben záróvizsgálják a két szakon, a főiskolai szintű szak szakdolgozataként kell elfogadni. A főiskolai szintű oklevél megszerzését követően vagy kiegészítő képzésben a főiskolai szintű szakon írt szakdolgozat — ha a kritériumoknak megfelel, változtatás nélkül, ha nem, annak kiegészítésével, továbbfejlesztésével — szintén elfogadható.

#### 7. Szigorlatok

7.1. Főiskolai szintű szakokon a szigorlatok száma 2 és 4 között változhat, egy szigorlat legalább 12 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelenti.

7.2. Az egyetemi szintű szakon a szigorlatok száma 2 és 5 között változhat. Ezek — egy szigorlat kivételével — a főiskolai szintű szakokon előírt szigorlatok. Az egyetemi szinten előírt egy további szigorlatot a gyógypedagógiai szaktudományi ismeretek köréből kell letenni, és legalább 20 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelenti.

A tanári képesítés megszerzése esetén a külön jogszabályban előírt pedagógiai-pszichológiai szigorlatot nem kell letenni.

#### 8. Záróvizsga

A gyógypedagógiai felsőoktatás alapképzési szakjain az oklevél megszerzésének feltétele a szakos képzés témaköreit átfogó komplex záróvizsga letétele.

Szakpáros képzésben mindkét szak ismeretanyagából záróvizsgát kell tenni.

#### 9. Nyelvi követelmények

9.1. Főiskolai szintű szakokon

A záróvizsgára bocsátás feltétele egy idegen nyelvből alapfokú C típusú vagy középfokú A vagy B típusú államilag elismert, illetve azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele.

9.2. Az egyetemi szintű szakon

A záróvizsgára bocsátás feltétele egy idegen nyelvből C típusú középfokú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga, valamint egy további idegen nyelvből az intézmény által meghatározott vizsgához kötött alapfokú nyelvismeret.

Az újabb oklevél megszerzésére irányuló képzésben az első oklevél nyelvi követelményeinek teljesítése a záróvizsgára bocsátás feltétele.

## 5. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

**A jogi és szociális igazgatási szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről**

## 1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma

## 1.1. A főiskolai szintű szakokon

- az igazságügyi ügyintéző és az igazgatásszervező szakokon a 6 féléves képzésnek megfelelően 180 kreditpont,
- a munkaügyi kapcsolatok és társadalombiztosítási szakokon a 8 féléves képzésnek megfelelően 240 kreditpont.

## 1.2. Az egyetemi szintű szakokon, a 10 féléves képzésnek megfelelően 300 kreditpont.

## 2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai

## 2.1. Főiskolai szintű szakokon

## 2.1.1. A 6 féléves képzés esetén

- általános és társadalomtudományi alapismeretek 18—27 kreditpont (10—15%),
- jogtudományi alapozó ismeretek 27—45 kreditpont (15—25%),
- szakmai törzsanyag 72—81 kreditpont (40—45%),
- kiegészítő szakismeret 36—54 kreditpont (20—30%).

## 2.1.2. A 8 féléves képzés esetén

- általános és társadalomtudományi alapismeretek 24—36 kreditpont (10—15%),
- jogtudományi alapozó ismeretek 36—60 kreditpont (15—25%),
- szakmai törzsanyag 96—108 kreditpont (40—45%),
- kiegészítő szakismeret 48—72 kreditpont (20—30%).

## 2.2. Egyetemi szintű szakokon

- általános társadalomtudományi ismeretek, szakmai nyelvismeret 30—60 kreditpont (10—20%),
- jogtudományi alapozó ismeretek (a politológia szakon politikatudományi alapozó ismeretek) 60—90 kreditpont (20—30%),
- szakmai törzsanyag 120—150 kreditpont (40—50%),
- kiegészítő szakismeret 30—60 kreditpont (10—20%).

## 3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

## 3.1. A kötelező tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya: minden szakon 60—80%.

## 3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya: minden szakon 20—40%.

## 3.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya: minden szakon legalább 5%.

Az ismeretek ellenőrzésének számonkérési formái: kollokvium, alapvizsga, évfolyamdolgozat, szigorlat, gyakorlati jegy (valamennyi ötfokozatú minősítéssel) és beszámoló (háromfokozatú minősítéssel). Alapvizsga abból a tárgyból írható elő, amelyet legalább két szemeszterben oktatnak.

## 4. A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai

Szakmai gyakorlatnak minősül — jogász alapképzés esetén — minden 6—12 hetes igazságszolgáltatási, közigazgatási vagy egyéb jogalkalmazási gyakorlat.

Szakmai gyakorlathoz kreditpont nem rendelhető. Az egyetemi és főiskolai szintű szakok képesítési követelményeiben előírt szakmai gyakorlat teljesítése a záróvizsgára bocsátás kritériumfeltétele.

## 5. A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditek száma

A szakcsoporthoz tartozó szakokon közös képzési szakasz nem határozható meg.

### 6. A szakdolgozathoz rendelt kredit

- |  |                |
|--|----------------|
| 6.1. Főiskolai szintű szakokon legfeljebb  | 20 kreditpont. |
| 6.2. Egyetemi szintű szakokon általában<br>(és legalább 25, legfeljebb 33 kreditpont, a politológia szakon 20 kreditpont). | 30 kreditpont  |

### 7. Szigorlatok

A szakcsoporthoz tartozó szakokon legfeljebb két szigorlat írható elő. A szigorlat főiskolai szintű képzésben legalább 12 kreditpont, egyetemi szintű képzésben legalább 20 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelentheti, amelyhez kreditérték nem társul. A szigorlatok teljesítése kritériumfeltételt jelent.

### 8. Záróvizsga

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a záróvizsgatárgyak olyan ismeretanyagot foghatnak át, amelynek összesített kreditértéke főiskolai szintű képzésben legalább 15 kreditpont, egyetemi szintű képzésben legalább 25 kreditpont.

### 9. Nyelvi követelmények

A záróvizsgára bocsátás feltétele főiskolai szintű szakokon egy idegen nyelvből középfokú A vagy B típusú, egyetemi szintű szakokon középfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele.

Az újabb oklevél megszerzésére irányuló képzésben az első oklevél nyelvi követelményeinek teljesítése a záróvizsgára bocsátás feltétele.

## 6. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

### **A katonai szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről**

#### 1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma

- |  |                 |
|--|-----------------|
| 1.1. Főiskolai szintű szakokon a 8 féléves képzésnek megfelelően | 240 kreditpont. |
| 1.2. Egyetemi szintű szakokon a 10 féléves képzésnek megfelelően | 300 kreditpont. |

#### 2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai

- |  |                              |
|--|------------------------------|
| 2.1. Főiskolai szintű szakokon             |                              |
| — általános ismeretek                      | 43—60 kreditpont (18—25%),   |
| — általános katonai, rendvédelmi ismeretek | 43—60 kreditpont (18—25%),   |
| — szakmai ismeretek                        | 120—160 kreditpont (50—66%). |
| 2.2. Egyetemi szintű szakokon              |                              |
| — általános ismeretek                      | 66—105 kreditpont (22—35%),  |
| — általános katonai, rendvédelmi ismeretek | 27—75 kreditpont (9—25%),    |
| — szakmai ismeretek                        | 135—186 kreditpont (45—62%). |

#### 3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

- |   |           |
|---|-----------|
| 3.1. A kötelező tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:                 |           |
| — főiskolai szinten a teljes képzési időhöz rendelt kreditérték                   | 65—70%-a, |
| — egyetemi szinten a teljes képzési időhöz rendelt kreditérték                    | 60—70%-a. |
| 3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:   |           |
| — főiskolai szinten a teljes képzési időhöz rendelt kreditek                      | 25—30%-a, |
| — egyetemi szinten a teljes képzési időhöz rendelt kreditek                       | 25—35%-a. |
| 3.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:     |           |
| — főiskolai és egyetemi szinten a teljes képzési időhöz rendelt kreditek legalább | 5%-a.     |

#### 4. A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai

A gyakorló csapatszolgálathoz (nyári, téli gyakorlatok, üzemi gyakorlatok, tanórán kívüli gyakorlatok) kredit nem rendelhető, azok teljesítése kritériumkövetelmény. A gyakorlatok időtartama a főiskolai és egyetemi szintű képzés egész időtartama során 8—14 hét.

#### 5. A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditpontok száma

A szakcsoport minden szakjára közös képzési szakasz (közös ismeretanyag) nem határozható meg.

#### 6. A szakdolgozathoz rendelt kredit

A szakdolgozat a főiskolai szintű szakokon legfeljebb 12 kreditpont, az egyetemi szintű szakokon legfeljebb 30 kreditpont.

#### 7. Szigorlatok

A szakcsoport szakjaira egyöntetűen meghatározott szigorlatteljesítési kötelezettség nincs.

7.1. Főiskolai szintű szakokon a szigorlatok száma legfeljebb 6, egy szigorlat legalább 12 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelentheti.

7.2. Egyetemi szintű szakokon a szigorlatok száma legfeljebb 8, egy szigorlat legalább 20 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelentheti.

#### 8. Záróvizsga

E rendelet 5. § (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve a záróvizsga olyan ismeretanyag számonkérését jelenti, amelynek összesített kreditértéke legalább 25 kreditpont, legfeljebb 50 kreditpont.

#### 9. Nyelvi követelmények

A záróvizsgára bocskátás előfeltétele:

9.1. Főiskolai szintű alapképzésben egy nyelvből középfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű szaknyelvi vizsga letétele.

9.2. Egyetemi szintű alapképzésben egy nyelvből felsőfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű szaknyelvi vizsga letétele, illetve

— a biztonság és védelempolitikai szakon egy nyelvből felsőfokú, valamint egy másik nyelvből középfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele, amelyek közül az egyik a NATO hivatalos nyelveinek egyike.

— egyetemi szintű kiegészítő alapképzésben — a biztonság- és védelempolitikai szak kivételével — a tanulmányaikat 2005/2006-os tanév előtt megkezdő hallgatókra a 9.1. pontban foglaltakat, az azt követően tanulmányaikat megkezdő hallgatók esetén e pontban meghatározottakat kell alkalmazni.

### 7. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

#### **A közgazdasági szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről**

##### 1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma

1.1. Főiskolai szintű szakokon a 6 féléves képzésnek megfelelően (általános közgazdasági, gazdálkodási szakokon) 180 kreditpont. A 7 féléves képzési idejű szakokon (kereskedelmi, pénzügyi, számviteli, gazdasági informatika, külgazdasági, nemzetközi kommunikáció, vállalkozásszervező, non-profit gazdálkodási, gazdaságdiplomácia és nemzetközi menedzsment, nemzetközi marketing és TQM, továbbá üzleti kommunikáció) 210 kreditpont, a 8 féléves képzési idejű szakokon (vendéglátó és szálloda, idegenforgalom és szálloda, kereskedelmi közgazdász tanári, vendéglátó-szállodai közgazdász tanár, idegenforgalmi-szállodai közgazdász tanár, továbbá európai közszolgálati és üzleti szervező, nemzetközi kapcsolatok) 240 kreditpont szükséges az oklevél megszerzéséhez. A teljes kreditmennyiség által meghatározott, tanulmányi munkaórában kifejezett munkamennyiségen belül a nappali képzésben 6, 7, illetve 8 féléves képzési idejű szakoknál a kontaktórák száma rendre legalább 1780, 2080, illetve 2380, esti képzés esetén a kontaktórák legkisebb száma a nappali képzés megfelelő óraszámának 40%-a, levelező és távoktatásos képzésben 25%-a.

A katonai felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről szóló 28/1999. (II. 12.) Korm. rendelet 4. számú mellékletében meghatározott azonos elnevezésű szakokon, ha a szakmai képzés mellett hivatásos tiszti felkészítés is folyik, a 8 féléves képzésnek megfelelően az összegyűjtendő kreditek száma 240 kreditpont, amely magában foglalja e melléklet 2.1. pontjában meghatározott tanulmányi területeken túl az általános és specifikus katonai ismereteket.

1.2. Egyetemi szintű szakokon a 10 féléves képzésnek megfelelően 300 kreditpont.

2. *A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai*

2.1. Főiskolai szintű szakokon

— általános értelmiségképző ismeretek:

6 féléves képzésben	18—36 kreditpont,
7 féléves képzésben	21—42 kreditpont,
8 féléves képzésben	24—48 kreditpont (10—20%),
ettől eltérő	
az üzleti kommunikáció szak:	42—63 kreditpont (15—35%),
az európai közszolgálati és üzleti szervező szak:	36—84 kreditpont (15—35%),
a nemzetközi kapcsolatok szak:	12—24 kreditpont (5—10%),

— közgazdasági és módszertani alapismeretek:

6 féléves képzésben	36—72 kreditpont,
7 féléves képzésben	42—84 kreditpont,
8 féléves képzésben	48—96 kreditpont (20—40%),
ettől eltérő	
az üzleti kommunikáció szak:	42—63 kreditpont (20—30%),
az európai közszolgálati és üzleti szervező szak:	36—84 kreditpont (15—35%),
a nemzetközi kapcsolatok szak:	48—96 kreditpont (20—45%),

— speciális szakterületi ismeretek:

6 féléves képzésben	72—126 kreditpont,
7 féléves képzésben	84—147 kreditpont,
8 féléves képzésben	96—168 kreditpont (40—70%),
ettől eltérő	
az üzleti kommunikáció:	84—126 kreditpont (40—60%),
az európai közszolgálati és üzleti szervező szak:	96—144 kreditpont (40—60%),
a nemzetközi kapcsolatok szak:	120—168 kreditpont (50—70%).

2.2. Egyetemi szintű szakokon

— általános értelmiségképző ismeretek:	30—60 kreditpont (10—20%),
— közgazdasági és módszertani alapismeretek:	60—120 kreditpont (20—40%),
— speciális szakterületi ismeretek:	120—210 kreditpont (40—70%).

A gazdasági tanári képesítés megszerzésének követelményeit (beleértve a tantárgypedagógiát és a tanítási gyakorlatot) a tanári képesítés követelményeiről szóló 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet alapján a 12. számú melléklet határozza meg.

3. *A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva*

3.1. A kötelező tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:	
— a teljes képzési időhöz rendelt kreditérték	40—70%-a.
3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:	
— a teljes képzési időhöz rendelt kreditek	30—45%-a.
3.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:	
— a teljes képzési időhöz rendelt kreditek	5—10%-a.

A szak tanterve tartalmazhat kritériumjellegű követelményeket is, amelyekhez kreditértéket nem rendelnek (például a szakmai gyakorlat egyes elemei, nyelv, testnevelés, szigorlatok).

4. *A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai*

Gyakorlati képzésnek minősül:

— az egy, illetve két féléves szakmai gyakorlat,

- a nyári szakmai gyakorlat,
- a számítástechnikai és nyelvi speciális képzés,
- az évközi vállalati, intézményi, illetve terepgyakorlat,
- a laboratóriumi gyakorlatok.

A gyakorlati jellegű képzésekhez rendelt kreditek száma a főiskolai szakokon legfeljebb 45 kreditpont, az egyetemi szintű szakokon legfeljebb 30 kreditpont. A gyakorlati képzés egyes elemei kritériumfeltételként is megjelenhetnek.

Azon főiskolai szintű szakokon, ahol a képesítési követelményekben rögzített képzési időhöz nem tartozik legalább féléves gyakorlati képzés, külső gyakorlati helyen, gazdálkodó szervezeteknél (az intézmény és a gazdálkodó szervezet közötti együttműködési megállapodás alapján) féléves gyakorlati képzés szervezhető a tantervben foglaltak alapján, amelyhez az 1. pontban leírt képzési időhöz tartozó, az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontokon túlmenően 30 kreditpont rendelhető.

#### 5. A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditek száma

A közös képzési szakaszt a szakcsoporthoz rendelt szakok tantervében megjelenő azonos ismeretkörökhöz tartozó tárgyak, tárgycsoportok jelentik.

- 5.1. Az általános értelmiségképző tanulmányi területen a közös ismeretkör az egyéb (nem gazdálkodástani vagy közgazdaságtani) társadalomtudományi tudományágakat tartalmazza, ezen belül elsősorban a szociológia, a gazdaságtörténet, a kommunikáció és a jog ismeretköreiből kötelező választást megengedve a hallgatónak. Ezen tárgyak kreditértéke a teljes kreditmennyiség mintegy 5%-a, azaz főiskolai szintű képzésben mintegy 9–12 kreditpont, az egyetemi szintű képzésben 15 kreditpont.
- 5.2. Az alapozó szakterületi képzés ismeretkörei az alapozó közgazdasági-gazdálkodási és módszertani tárgyakat tartalmazzák. Ezen tárgycsoportok alkotják a közgazdasági és a módszertani alapszigorlatok ismeretanyagát. A közös tantárgycsoportoknak a teljes kreditértékhez viszonyított aránya mintegy 20%, azaz a főiskolai szintű képzésben legalább 36 kreditpont, az egyetemi szintű képzésben 60 kreditpont.

#### 6. A szakdolgozathoz rendelt kredit

A szakdolgozat elkészítése és elfogadása a főiskolai és egyetemi szintű szakokon egyaránt 12–30 kreditpont értékű.

#### 7. Szigorlatok

- 7.1. A főiskolai és az egyetemi szintű szakokon egyaránt egy közgazdaságtani és egy módszertani szigorlat kötelező, mindkét képzési szinten azonos tárgycsoportok anyagaiból kialakítva.
- 7.2. A 7.1. pontban megjelölt két alapszigorlaton felül az egyes szakokon a szakképzéshez rendelt szigorlatok száma legfeljebb 2 lehet.

A 7.1. és a 7.2. pontokban leírtaktól eltérést mutatnak a következő szakok:

- üzleti kommunikáció szak: 3 szigorlat (komplex gazdasági, komplex pszichológia, valamint PR és sajtókapcsolatok),
- európai közszolgálati és üzleti szervező szak: 3 szigorlat (szakágazati, üzleti környezet, valamint közigazgatási),
- nemzetközi kapcsolatok szak: 4 komplex szigorlat.

A főiskolai szakokon a szigorlat legalább 12, az egyetemi képzésben legalább 25 kreditértékű ismeretanyag átfogó jellegű számonkérése.

#### 8. Záróvizsga

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve a záróvizsgatárgyaknak olyan ismeretanyagot kell átfogniuk, amelyek összesített kreditértéke legalább 25 és legfeljebb 50 kreditpont.

#### 9. Nyelvi követelmények

- 9.1. Főiskolai szintű szakokon egy élő idegen nyelvből legalább középfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

Ettől eltérő nyelvi követelmények:

- a számviteli, pénzügyi, gazdasági informatikai, vállalkozásszervező, non-profit gazdálkodási, kereskedelmi, vendéglátó és szálloda, idegenforgalmi és szálloda szakokon: egy élő idegen nyelvből legalább középfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű szaknyelvi vizsga;
- közgazdasági, nemzetközi kommunikáció, nemzetközi marketing és TQM, gazdaságdiplomácia és nemzetközi menedzsment szakokon: két élő idegen nyelvből legalább középfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű szaknyelvi vizsga;

- európai közszolgálati és üzleti szervező szakokon: angol felsőfokú C típusú szaknyelvi és az EU tagországa-  
inak valamely további hivatalosan elismert nyelvéből középfokú C típusú államilag elismert vagy azzal  
egyenértékű nyelvvizsga;
  - nemzetközi kapcsolatok szakon: legalább két idegen — közülük az egyik angol vagy francia — nyelvből  
szakmai anyaggal bővített nyelvvizsga-szigorlat, melyek közül a szabadon választott nyelvből letett felsőfokú  
C típusú nyelvvizsga is kielégíti a nyelvi követelményeket;
  - a katonai felsőoktatás alapképzési szakjain ha a szakmai képzés mellett hivatásos tiszti felkészítés is folyik, a nyelvi  
követelményeket illetően e rendelet 6. számú mellékletének 9.1. pontjában meghatározottak az irányadók.
- 9.2. Egyetemi szintű szakokon két élő idegen nyelvből legalább középfokú C típusú államilag elismert szaknyelvi, vagy  
azzal egyenértékű nyelvvizsga, melyek helyett az egyik felsőfokú államilag elismert vagy azzal egyenértékű  
általános nyelvvizsga is lehet.

8. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

**A műszaki szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről**

*1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma*

- 1.1. A főiskolai szintű mérnökképzésben:
- 6 féléves képzés esetén 180 kreditpont,
  - 7 féléves képzés esetén 210 kreditpont.  
(biztonságtechnikai, műszaki menedzser, vegyészmérnök szakokon)
- Nappali képzésben a kontaktórák száma legalább 2160. óra

A katonai felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről szóló 28/1999. (II. 12.) Korm. rendelet  
4. számú mellékletében meghatározott azonos elnevezésű szakokon, ha a szakmai képzés mellett hivatásos tiszti  
felkészítés is folyik, a 8 féléves képzésnek megfelelően az összegyűjtendő kreditek száma 240 kreditpont, amely  
magában foglalja e melléklet 2.1. pontjában meghatározott tanulmányi területeken túl az általános és specifikus katonai  
ismereteket.

- 1.2. Az egyetemi szintű okleveles mérnökképzésben a megszerzendő kreditek száma 300 kreditpont.  
Nappali képzésben a kontaktórák száma legalább 3600.

*2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszo-  
nyított százalékos arányai*

- 2.1. Főiskolai szintű képzésben:
- természettudományos alapismeretek 27—45 kreditpont (15—25%),
  - gazdasági és humán ismeretek 18—27 kreditpont (10—15%),
  - szakmai törzsanyag 72—99 kreditpont (40—55%),
  - differenciált szakmai törzsanyag 36—54 kreditpont (20—30%).
- 2.2. Egyetemi szintű képzésben:
- természettudományos alapismeretek 60—90 kreditpont (20—30%),
  - gazdasági és humán ismeretek 30—75 kreditpont (10—25%),
  - szakmai törzsanyag 90—120 kreditpont (30—40%),
  - differenciált szakmai törzsanyag 90—120 kreditpont (30—40%).

A tanári képesítés megszerzésének követelményeit (beleértve a tantárgypedagógiát és a tanítási gyakorlatot) a tanári  
képesítés követelményeiről szóló 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet alapján a 12. számú melléklet határozza meg.

*3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz  
rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva*

- 3.1. A kötelező tárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:
- a teljes képzési időhöz rendelt kreditérték 40—70%-a.
- 3.2. A kötelezően választható tárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:
- a teljes képzési időhöz rendelt kreditek 25—55%-a.
- 3.3. A szabadon választható tárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:
- a teljes képzési időhöz rendelt kreditek legalább 5%-a.



#### 4. A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai

Az intézményen kívül teljesítendő szakmai gyakorlatokhoz kredit rendelhető, de elvégzésük kritériumfeltételként is meghatározható.

A szakmai gyakorlat időtartama főiskolai szintű képzésben legalább 4 hét, egyetemi szintű képzésben legalább 6 hét.

Azon főiskolai szintű szakokon, ahol a képesítési követelményekben rögzített képzési időhöz nem tartozik legalább féléves gyakorlati képzés, külső gyakorlati helyen, gazdálkodó szervezeteknél (az intézmény és a gazdálkodó szervezet közötti együttműködési megállapodás alapján) egy vagy két féléves gyakorlati képzés szervezhető a tantervben foglaltak szerint, amelyhez az 1. pontban leírt képzési időhöz tartozó kreditpontokon túlmenően félévenként 30 kreditpont rendelhető.

#### 5. A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakasza

A szakcsoporthoz tartozó valamennyi szakra vonatkozó közös képzési szakasz nem határozható meg. A szakcsoporton belül a szakoknak olyan alcsoportjaik vannak, amelyekre vonatkozóan 30—60 kreditpont értékű a közös ismeretanyag.

#### 6. A szakdolgozathoz (diplomamunkához) rendelt kredit

Főiskolai szintű képzésben 15 kreditpont, egyetemi szintű képzésben 30 kreditpont.

#### 7. Szigorlatok

A szakcsoporthoz tartozó valamennyi szakon legfeljebb 2 szigorlat írható elő. A szigorlat főiskolai szintű képzésben legalább 12 kreditpont értékű, egyetemi szintű képzésben legalább 20 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelentheti.

#### 8. Záróvizsga

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve a záróvizsga főiskolai szinten legalább 15, legfeljebb 30 kreditpontnak, egyetemi szinten legalább 25, legfeljebb 50 kreditpontnak megfelelő ismeretanyag számonkérését jelenti.

#### 9. Nyelvi követelmények

A záróvizsgára bocsátás feltétele az egyetemi szintű végzettség megszerzéséhez C típusú államilag elismert középfokú vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga, illetve a főiskolai szintű végzettség megszerzéséhez államilag elismert alacsonyabb fokú A vagy B típusú, illetve azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele.

A katonai felsőoktatás alapképzési szakjain ha a szakmai képzés mellett hivatásos tiszti felkészítés is folyik, a nyelvi követelményeket illetően e rendelet 6. számú mellékletének 9.1. pontjában meghatározottak az irányadók.

#### 9. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

### **A művészeti szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről**

#### 1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma

##### 1.1. Főiskolai szintű szakokon:

- a 8 féléves képzésnek megfelelően 240 kreditpont,
- a 6 féléves képzési idejű szakokon (koreográfus, táncelméleti szakíró, adásrendező, kameraman, vágó, gyártásszervező, hangmesteri) 180 kreditpont.

##### 1.2. Egyetemi szintű szakokon

- a 10 féléves képzésnek megfelelően 300 kreditpont,
- a 8 féléves képzési idejű szakokon (színész, koreográfus, televíziós műsorvezető, rendező, multimédia programszerkesztő-rendező) 240 kreditpont.

- 1.3. Az előképzettséget igénylő szakoknál félévenként 30 kreditpont.

2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai

2.1. Főiskolai szintű szakokon

2.1.1. A 8 féléves szakokon:

- általános elméleti tárgyak 12—96 kreditpont (5—40%),
- művészetelméleti tárgyak 48—120 kreditpont (20—50%),
- művészeti gyakorlati tárgyak 72—168 kreditpont (30—70%),
- a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés tárgyai legalább 40 kreditpont.

2.1.2. A 6 féléves szakokon:

- általános elméleti tárgyak 9—72 kreditpont (5—40%),
- művészetelméleti tárgyak 36—90 kreditpont (20—50%),
- művészeti gyakorlati tárgyak 54—126 kreditpont (30—70%),
- a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés tárgyai legalább 40 kreditpont.

2.2. Egyetemi szintű szakokon

2.2.1. A 10 féléves szakokon:

- általános elméleti tárgyak 15—120 kreditpont (5—40%),
- művészetelméleti tárgyak 60—150 kreditpont (20—50%),
- művészeti gyakorlati tárgyak 90—210 kreditpont (30—70%),
- a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés tárgyai legalább 40 kredit (12,5%).

2.2.2. A 8 féléves szakokon

- általános elméleti tárgyak 12—96 kreditpont (5—40%),
- művészetelméleti tárgyak 48—120 kreditpont (20—50%),
- művészeti gyakorlati tárgyak 72—168 kreditpont (30—70%),
- a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés tárgyai legalább 40 kreditpont.

Mindkét képzési szinten a tanári képesítés megszerzésének követelményeit (beleértve a tantárgypedagógiát és a tanítási gyakorlatot) a tanári képesítés követelményeiről szóló 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet alapján a 12. számú melléklet határozza meg.

3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

- 3.1. A kötelező tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya  
— a teljes képzési időhöz rendelt kreditérték 60—90%-a.
- 3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya  
— a teljes képzési időhöz rendelt kreditek 5—30%-a.
- 3.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya  
— a teljes képzési időhöz rendelt kreditek 4—10%-a.

4. A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai:

- a szakmai gyakorlatokhoz (művésztelep munkájában, mesterkurzuson, terepgyakorlaton, színházi gyakorlaton, filmes gyakorlaton való részvétel) rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz rendelt kreditek 2—15%-a,
- tanári szakok esetében a gyakorlati képzéshez tartozik ezen túlmenően a tanítási gyakorlat.

5. A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditpontok száma

A szakcsoport minden szakjára közös képzési szakasz (közös ismeretanyag) nem határozható meg.

6. A szakdolgozathoz rendelt kredit

6.1. Főiskolai szintű szakokon

- a szakdolgozat (a tanári képesítés megszerzésére irányuló szakokon is) 10—20 kreditpont,
- a diplomamunka (diplomahangverseny, diplomaelőadás, kiállítás, művészeti alkotás, művészeti terv) 15—30 kreditpont.

## 6.2. Egyetemi szintű szakokon

- a szakdolgozat  
(a tanári képesítés megszerzésére irányuló szakokon is) 10—20 kreditpont,
- a diplomamunka  
(diplomahangverseny, diplomaelőadás, kiállítás, művészeti alkotás, művészeti terv) 15—30 kreditpont.

## 7. Szigorlatok

## 7.1. Főiskolai szintű szakokon

- a szigorlatok száma legalább 2, legfeljebb 5 lehet, egy szigorlat legalább 8 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelentheti.

## 7.2. Egyetemi szintű szakokon

- a szigorlatok száma legalább 2, legfeljebb 6 lehet, egy szigorlat legalább 10 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelentheti.

## 8. Záróvizsga

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve a záróvizsga tárgyainak összesített kreditértéke a főiskolai és az egyetemi szintű szakokon legalább 25, legfeljebb 60 kreditpont lehet.

## 9. Nyelvi követelmények

A záróvizsgára bocsátás feltétele — a külön jogszabályban meghatározott kivételekkel — egy idegen nyelvből főiskolai szintű szakokon alapfokú C típusú vagy középfokú A vagy B típusú, egyetemi szintű szakokon középfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele.

10. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez**A rendvédelmi szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről**

## 1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma

A főiskolai szintű 6 féléves képzésnek megfelelően 180 kreditpont.

2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai:

- általános értelmiségképzés 27—36 kreditpont (az összkredit 15—20%-a),
- alapozó képzés 63—72 kreditpont (az összkredit 35—40%-a),
- rendvédelmi különös ismeretek és képességek 18—27 kreditpont (az összkredit 10—15%-a).

3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

A kötelező és a kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek a teljes képzési időhöz rendelt kreditérték legalább 90%-át alkotják. Ez jelenti az adott szak törzsanyagát.

## 4. A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai

A tanulmányok folytatásának kritériumfeltétele a rendvédelmi szerveknél teljesítendő, kötelező nyári szakmai gyakorlat, amelyhez kredit nem rendelhető.

## 5. A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditpontok száma

A közös képzési szakasz — amely a szakcsoporton belüli szakok közötti átjárhatóság egyik feltétele — a teljes képzési időhöz rendelt kreditek 65—70%-át alkotja.

## 6. A szakdolgozathoz rendelt kredit

A szakdolgozathoz 12 kreditpont rendelhető.

### 7. Szigorlatok

Szakonként legfeljebb három szigorlat írható elő abban az esetben, ha egy szigorlatra a tantárgyak által képviselt ismeretanyag összesített kreditértéke legalább 12 kreditpont.

### 8. Záróvizsga

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve a záróvizsgatárgyak összesített kreditértéke legalább 25, legfeljebb 50 kreditpont.

### 9. Nyelvi követelmények

A záróvizsgára bocsátás feltétele legalább egy idegen nyelvből középfokú C típusú általános vagy szaknyelvi államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele.

## 11. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

### A szociális szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről

#### 1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma

- |   |                 |
|---|-----------------|
| 1.1. A főiskolai szintű szakokon a 8 féléves képzésnek megfelelően  | 240 kreditpont. |
| 1.2. Az egyetemi szintű szakokon a 10 féléves képzésnek megfelelően | 300 kreditpont. |

#### 2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a teljes képzési időhöz viszonyított százalékos arányai

- |                                |  |
|--------------------------------|--|
| 2.1. Főiskolai szintű szakokon |  |
| — általános értelmiségképzés   | 10—20 kreditpont (az összkredit 4—8%-a),     |
| — alapozó képzés               | 50—70 kreditpont (az összkredit 21—29%-a),   |
| — szakképzés                   | 85—110 kreditpont (az összkredit 35—46%-a),  |
| — intenzív terepgyakorlat      | 30—40 kreditpont (az összkredit 13—17%-a).   |
| 2.2. Egyetemi szintű szakokon  |  |
| — általános értelmiségképzés   | 10—20 kreditpont (az összkredit 3—7%-a),     |
| — alapozó képzés               | 80—110 kreditpont (az összkredit 27—37%-a),  |
| — szakképzés                   | 100—130 kreditpont (az összkredit 33—43%-a), |
| — intenzív terepgyakorlat      | 30—45 kreditpont (az összkredit 10—15%-a).   |

#### 3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

- |   |           |
|---|-----------|
| 3.1. A kötelező tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:               |           |
| — minden szakon   | 60—70%-a. |
| 3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya: |           |
| — minden szakon   | 20—30%-a. |
| 3.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:   |           |
| — minden szakon   | 5—10%-a.  |

#### 4. A gyakorlati képzés szabályai

A képzés terep- és tantermi gyakorlatainak aránya az összes tanórának legalább a 40%-a. A gyakorlati jellegű foglalkozások rendszerén belül az intenzív, külső terepen végzett, feldolgozó szemináriummal társított gyakorlat: legalább egy szemeszteren keresztül végzett (hetenként legalább 8 tanóra, forgatókönyv és tanulmányi szerződés alapján) külső terepen történő tanulás, melynek során egy tereptanár legfeljebb két hallgató gyakorlatát vezeti. A terepgyakorlatokhoz tartozó szakmai készségfejlesztés kiscsoportban (10—15 fő) folyó munka.

Az intenzív terepgyakorlat — a feldolgozó szemináriumok óraszámával — 600—750 tanóra. Az intenzív terepgyakorlat és az ahhoz kapcsolódó feldolgozó szemináriumok kreditértéke főiskolai és egyetemi szintű szakokon is legalább 30 kreditpont.

Esti, levelező és távoktatási tagozaton az intenzív terepgyakorlat 250 tanóra.

5. *A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditek száma*

A minden szakon közös ismeretanyag összesített kreditértéke 70 kreditpont (társadalomismeret 10 kreditpont, társadalom- és szociálpolitika 10 kreditpont, szociális munka 25 kreditpont, jog 10 kreditpont, pszichológia 15 kreditpont).

6. *A szakdolgozathoz rendelt kredit*

A szakdolgozat a főiskolai szintű szakokon 20 kreditpont, az egyetemi szintű szakokon 30 kreditpont értékű.

7. *Szigorlatok*

A szakcsoporthoz tartozó szakokon a szigorlatok száma 2—3 között változhat. A szigorlat a főiskolai szintű szakokon legalább 12 kreditpont, egyetemi szintű szakokon legalább 15 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelenti, amelyhez kreditérték nem társul. A szigorlatok teljesítése kritériumfeltételt jelent.

8. *Záróvizsga*

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve a záróvizsgatárgyak olyan ismeretanyagot foghatnak át, amelynek összesített kreditértéke főiskolai szintű képzésben legalább 15, legfeljebb 30 kreditpont, egyetemi szintű képzésben legalább 25, legfeljebb 50 kreditpont.

9. *Nyelvi követelmények*

9.1. *Főiskolai szintű szakokon*

A záróvizsgára bocskítás feltétele — a felsőoktatási intézményekben a képesítési követelmények alapján folyó alapképzési szakokon a nyelvvizsgák letételéről szóló 97/2000. (VI. 22.) Korm. rendelet 2. §-ában meghatározott hallgatói kör kivételével — egy idegen nyelvből alapfokú C típusú vagy középfokú A vagy B típusú államilag elismert, illetve azzal egyenértékű nyelvvizsga.

Az újabb oklevél megszerzésére irányuló képzésben az első oklevélért folytatott tanulmányok során hatályos nyelvi követelmények teljesítése a záróvizsgára bocskítás feltétele.

9.2. *Egyetemi szintű szakokon*

A záróvizsgára bocskítás feltétele egy idegen nyelvből C típusú középfokú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

Az újabb oklevél megszerzésére irányuló képzésben az első oklevélért folytatott tanulmányok során hatályos nyelvi követelmények teljesítése a záróvizsgára bocskítás feltétele.

12. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

**A tanári képesítés sajátos képesítési követelményei**

1. *Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma*

1.1. *A tanári képesítés megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma*

A tanári szakok szerkezeti felépítésétől — a szakterületi és a tanári felkészítés kapcsolódásának típusától — függően az összegyűjtendő kreditek száma kétféle lehet.

1.1.1. *A közismereti tanár szakokon*

- az első tanári képesítés megszerzése esetén legalább 40 kreditpontot (600 tanóra),
- újabb tanár szakon oklevelet adó képzésben a tanári szakképzettség megszerzéséhez az iskolai gyakorlat és a szakmódszertan területéről legalább 10 kreditpontot,
- szakpárban folyó képzés esetén a két tanári szakon összesen legalább 50 kreditpontot kell összegyűjteni.

1.1.2. *A kettős oklevelet nyújtó tanár szakokon*

- az egyetemi szintű gyógypedagógia, pedagógia és pszichológia szakos tanár szakok kivételével az első tanári képesítés megszerzése esetén legalább 60 kreditpontot (legalább 720 tanóra),
- tanári képesítés birtokában az újabb tanárképes szakhoz kapcsolhatóan a tanári szakképzettség megszerzéséhez az iskolai tanítási gyakorlat és a szakmódszertan területéről, továbbá a tanári foglalkozáshoz szükséges és az adott nem tanár szak képzésében nem szereplő szakterületi, illetve egyéb tanulmányi területekről legalább 20 kreditpontot kell összegyűjteni.

## 1.2. A tanári szakokon a tanári oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma

A kreditek számát tanári szakok szerkezeti felépítésétől függően a tanár szakokon a szakterületi és a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzéshez rendelt kreditek összege adja; a kettős oklevelet nyújtó tanár szakokon a szakterületi képzés az önálló oklevelet adó tanárképes szak elvégzésével teljesül, amelyhez a tanári képesítés megszerzéséhez rendelt kreditek — ha e rendelet másképp nem rendelkezik — nem adódnak hozzá.

## 2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai

A tanári képesítés követelményeiről szóló 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) mellékletének

### 3. pontjában foglaltak alapján a tanulmányi területek kredit értékei:

#### 2.1. Pedagógiai és pszichológiai általános elméleti és gyakorlati ismeretek és képességek — a közismereti és a kettős oklevelet adó szakokon egyaránt — legalább 23 kreditpont, amelyből

- a pedagógiai tárgyak: legalább 6 kreditpont,
- a pszichológiai tárgyak: legalább 6 kreditpont,
- alkalmazott pedagógiai, pszichológiai és társtudományokból kialakított tantárgyak: legalább 8 kreditpont, amelyből a hátrányos helyzetű fiatalok nevelésére irányuló tantárgy legalább 2 kreditpont.

#### 2.2. Szakmódszertan (tantárgypedagógia)

- a közismereti szakokon legalább 7 kreditpont, amely az R. mellékletének 3.2. a) és b) pontja szerinti területek minimum kreditértéke;
- a kettős oklevelet adó szakokon legalább 12 kreditpont, amely az R. mellékletének 3.2. a)—c) pontja szerinti területek minimum kreditértéke, figyelembe véve, hogy az R. mellékletének 3.2. a) és b) pontja szerinti terület kreditértéke legalább 7 kreditpont, továbbá, hogy a melléklet 3.3. pontja szerinti területről további 5 kreditpont e területre átvihető. Az R. mellékletének 3.2. c) pontjában meghatározott követelményeket az egyetemi szintű bölcsész és a közgazdász szakokon, amennyiben ezeket az ismereteket a szakterületi képzés során a hallgató már megszerezte — legfeljebb 12 kreditpont értékben teljesítettnek kell tekinteni;
- a természettudományos szakcsoport egyetemi szintű nem tanár szakjaihoz kapcsolódó képzésben legalább 10 kreditpont értékben azokat az adott tanár szakon előírt szakterületi ismereteket kell megszerezni, amelyeket az azonos szakterületen folyó nem tanár szakos képzés tanterve nem tartalmazott.

#### 2.3. Iskolai gyakorlatok

- a közismereti szakokon legalább 10 kreditpont;
- a kettős oklevelet adó szakokon (az egyetemi szintű bölcsész szakok kivételével) legalább 12 kreditpont, figyelembe véve, hogy a 2.2. és a 2.3. pontok kreditértéke összesen legalább 29 kreditpont, amelyből 5 kreditpont a szakmódszertani vagy a tanári foglalkozáshoz szükséges egyéb területekre is fordítható;
- újabb tanár szakon oklevelet adó, illetve szakpárban folyó képzésben a másik tanár szakon a 2.2. és a 2.3. pont kreditértéke együtt a közismereti szakokon legalább 10 kreditpont, a kettős oklevelet adó szakokon legalább 20 kreditpont.

## 3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

### 3.1. A tanári képesítés megszerzésére felkészítő képzés kötelező tantárgyainak kreditértéke:

- az e területre rendelt összes kreditnek legalább 70, legfeljebb 90%-a.

### 3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt összegzett kreditek aránya:

- az e területre rendelt összes kreditnek legalább 10, legfeljebb 30%-a.

## 4. A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai

Az iskolai gyakorlatok a 2.3. pontban meghatározottak szerinti struktúrában, az ott meghatározott kreditértékekkel teljesítendőek.

## 5. A szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditpontok száma

Valamennyi tanár szakon a tanári képesítés megszerzésére irányuló képzés főbb tanulmányi területei közül a 2.1. pontban jelölt pedagógiai és pszichológiai általános elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek címszó alatt meghatározott terület jelenti a közös képzési szakaszt, legalább 23 kreditpont értékben.

#### 6. A szakdolgozathoz rendelt kredit

- A közismereti tanár szakokon a szakdolgozat kreditértékét az adott szak ágazati képesítési követelményei határozzák meg. A tanári képesítővizsgán történő szakdolgozat-védés követelményeit az R. mellékletének 4.3., 4.5., 4.6. pontjai határozzák meg.
- A kettős oklevelet adó szakok csoportjában a tanári képesítővizsgálathoz szükséges különálló vagy a nem tanár szakon előírt szakdolgozat részeként elkészített tanári szakdolgozat kreditértéke legalább 8 kreditpont.

#### 7. Szigorlatok

Egy komplex szigorlat kötelező a pedagógiai és pszichológiai tárgyakból, kreditértékét a 2.1. pontban meghatározott terület foglalja magában.

#### 8. Záróvizsga

A tanári képesítésre az e rendelet 5. §-ban foglaltak az irányadók.

#### 9. Nyelvi követelmények

Az adott szakok ágazati képesítési követelményeiben meghatározottak az irányadók.

### 13. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

#### **A tanító és óvodapedagógus szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről**

##### 1. Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma

- 1.1. A főiskolai szintű óvodapedagógus szakokon, a 6 féléves képzésnek megfelelően 180 kreditpont.  
A kontaktórák száma nappali tagozaton 2500—2800, esti tagozaton a nappali tagozaton előírt kontaktóraszámnak legalább egyharmada, levelező tagozaton legalább egynegyede.
- 1.2. A főiskolai szintű tanító szakokon, a 8 féléves képzésnek megfelelően 240 kreditpont.  
A kontaktórák száma nappali tagozaton 3000—3400, esti tagozaton a nappali tagozaton előírt kontaktóraszámnak legalább egyharmada, levelező tagozaton legalább egynegyede.

##### 2. A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai:

- közös, alapozó képzés (társadalomtudomány, pedagógia, pszichológia, informatika) 6 féléves képzésben 32—45 kreditpont, 8 féléves képzésben 43—60 kreditpont (18—25%), amelyből a hátrányos helyzetű fiatalok nevelésére irányuló tantárgyak értéke legalább 2 kreditpont;
- szakmai elméleti képzés (magyar nyelv és irodalom és tantárgypedagógia, matematika és tantárgypedagógia, természetismeret és tantárgypedagógia, ének-zene és tantárgypedagógia, vizuális nevelés és tantárgypedagógia, technika, életvitel és tantárgypedagógia, testnevelés és tantárgypedagógia, idegen nyelv és tantárgypedagógia) 6 féléves képzésben 54—72 kreditpont, 8 féléves képzésben 72—96 kreditpont (30—40%);
- szakmai gyakorlati képzés (egyéni és csoportos gyakorlatok) 6 féléves képzésben 25—43 kreditpont, 8 féléves képzésben 34—58 kreditpont (14—24%);
- speciális szakmai képzés (speciális műveltségterületi képzés, nemzetiségi képzés, konduktorképzés) 6 féléves képzésben 23—54 kreditpont, 8 féléves képzésben 31—72 kreditpont (13—30%)

##### 3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

- 3.1. A kötelező tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:
- a 6 féléves képzés esetén 75—86%,
  - a 8 féléves képzés esetén 56—71%.
- 3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:
- a 6 féléves képzés esetén 10—20%,
  - a 8 féléves képzés esetén 23—32%.

3.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:

— minden szakon legalább 5%.

4. *A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai*

— A 6 féléves képzés esetén a gyakorlati képzéshez rendelt kreditek száma 27—30 kreditpont.

A gyakorlati képzésbe beleértendők a hallgatók hospitálási, csoportos és óvodai gyakorlatai, valamint a pedagógiai és módszertani stúdiumok keretében végzett gyakorlatok is;

— A 8 féléves képzés esetén a gyakorlati képzéshez rendelt kreditek száma 36—80 kreditpont.

A gyakorlati képzésbe beleértendők a hallgatók hospitálási, csoportos és egyéni iskolai és konduktív nevelési gyakorlatai, valamint a pedagógiai és tantárgypedagógiai stúdiumok keretében végzett gyakorlatok is.

5. *A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditek száma*

Az alapozó, a szakmai elméleti és gyakorlati képzés teljes egészében közös képzési szakaszban történik, amelyhez rendelt kreditek száma:

— a 6 féléves képzés esetén legalább 110 kreditpont,

— a 8 féléves képzés esetén legalább 140 kreditpont.

6. *A szakdolgozathoz rendelt kredit*

A szakdolgozathoz rendelt kreditek 6 féléves képzésben 10 kreditpont, 8 féléves képzésben 15 kreditpont értékű.

7. *Szigorlatok*

A szakcsoporthoz tartozó szakokon a szigorlatok száma 2—3 között változhat, egy szigorlat legalább 12 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelenti, amelyhez kreditérték nem társul. A szigorlatok teljesítése kritériumfeltételt jelent.

8. *Záróvizsga*

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve a záróvizsgatárgyak olyan ismeretanyagot foghatnak át, amelynek összesített kreditértéke legalább 15, legfeljebb 30 kreditpont.

9. *Nyelvi követelmények*

A szakcsoportban (kivéve a nemzetiségi tanító és nemzetiségi óvodapedagógus szakokat) a záróvizsgára bocsátás feltétele egy idegen nyelvből alapfokú C típusú vagy középfokú A vagy B típusú államilag elismert, illetve azzal egyenértékű nyelvvizsga.

A nemzetiségi szakokon a képzés jelentős része nemzetiségi nyelven folyik. A szakcsoporthoz tartozó szakok esetében a hallgatók egy része az idegen nyelvi nevelésre, oktatásra is felkészítést kap, ezért az idegen nyelv a kritériumfeltétel jellegén túl kreditértékű szakismeret is.

#### 14. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

### **A természettudományos szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről**

1. *Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditpontok száma*

A természettudományi képzés keretében természettudományos szakember és természettudományi szakos tanárképzés folyik.

Természettudományos szakemberképzés:

1.1. Főiskolai szintű szakokon a 6 féléves képzésnek megfelelően 180 kreditpont, kivétel a 8 féléves képzési idejű alkalmazott fizika szak, amelyen 240 kreditpontot kell összegyűjteni. A szakterületi kötelező és kötelezően választható tantárgyak kreditértéke — a szakdolgozat nélkül — 6 féléves képzésben legalább 120 kreditpont, illetve 8 féléves képzésben legalább 160 kreditpont. Ezen túlmenően természettudományos területről további 16, illetve 20 kreditpont megszerzése szükséges.



- 1.2. Egyetemi szintű szakokon a 10 féléves képzésnek megfelelően 300 kreditpont. A szakterületi kötelező és kötelezően választható tantárgyak kreditértéke — a szakdolgozat nélkül — legalább 200, további természettudományos területről legalább 20 kreditpont.

Természettudományi szakos tanárképzés:

A tanári képesítés megszerzéséhez szükséges kreditek számát és a tanári képesítés követelményeit külön jogszabály határozza meg, beleértve a pedagógiai és pszichológiai általános elméleti és gyakorlati ismeretek, képességek megszerzésére irányuló képzést, a szakmódszertant, valamint az iskolai gyakorlatokat.

- a) Főiskolai szintű tanári szakokon első alapképzésben minden képzési formában kötelező a szaktársítás, és a főiskolai szintű végzettség, valamint a két szakképzettség megszerzésére csak együttesen kerülhet sor. Az oklevél kiadásához 240 kreditpontot kell megszerezni. Mindegyik természettudományi tanárszakon a szakterületi kötelező és kötelezően választható tárgyakból együttesen — a szakdolgozat nélkül — legalább 75 kreditpontot kell teljesíteni. Ezen túlmenően további természettudományi szakterületről legalább 5 kreditpont teljesítése szükséges, amely automatikusan teljesül két társított természettudományi szak esetén.
- b) Egyetemi szintű tanári szakokon első alapképzésben, minden képzési formában a tanulmányokat más tanári szakkal történő társításban kell megkezdeni. A társítás — amennyiben azt jogszabály nem zárja ki — lehetséges más szakterületek szakjaival is. Két egyetemi szintű tanári szak társítása esetén az oklevél kiadásának feltétele 330 kreditpont megszerzése.

Mindegyik természettudományi tanárszakon a szakterületi kötelező és kötelezően választható tantárgyakból együttesen — a szakdolgozat nélkül — legalább 115 kreditpontot kell teljesíteni.

Amennyiben valamelyik természettudományi tanárszak az adott szakból kötelezően készítendő szakdolgozatot ír elő, akkor az előírt 115 kreditpontból 10 kreditpontot az adott szak szakdolgozatára kell biztosítani. Ezen túlmenően további természettudományi szakterületről legalább 5 kreditpont teljesítése szükséges.

Azon hallgatók részére, akik az egyik szakjuk követelményeinek nem tesznek eleget, de a szakon legalább 60 kreditpontot gyűjtöttek, a másik természettudományi szakjukon egyszakos egyetemi szintű tanári oklevél adható ki. Ennek feltétele a természettudományos tárgyakból — a szakdolgozat nélkül — legalább 170 kreditpont, összesen 300 kreditpont megszerzése.

- c) A főiskolai és egyetemi szintű tanári szakok egyazon intézményen belül egymással is társíthatók, ha ezt a képesítési követelmények nem zárják ki. Ebben az esetben az oklevelek megszerzésének feltételeit e rendelet keretein belül a felsőoktatási intézmény saját hatáskörében szabályozza.
- d) Azok számára, akik második vagy további alapképzésben, illetve kiegészítő alapképzésben vesznek részt, a természettudományi tanári szakok e rendeletben előírt társítása sem egyetemi, sem főiskolai szinten nem kötelező.

Minden természettudományi szakos hallgató számára — képzési szinttől függetlenül — az oklevél kiadásához tanári szak esetén a tanári mesterség képesítési követelményein túlmenően 6 nem természettudományos kredit teljesítése szükséges, amely nem természettudományos szak társítása esetén automatikusan teljesül.

2. *A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai:*

— természettudományos alapképzés	0—25 kreditpont (0—10%),
— szakmai alapképzés	40—100 kreditpont (12—40%),
— kötelező szakmai tárgyak	5—80 kreditpont (2—33%),
— kötelezően választható szakmai tárgyak	10—50 kreditpont (4—20%),
— szabadon választható természettudományos tárgyak legalább	5 kreditpont,
— szabadon választható nem természettudományos legalább	6 kreditpont.

3. *A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva*

- 3.1. A kötelező tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:  
— a tanári modul nélküli összes kreditérték 60—80%-a.
- 3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:  
— a tanári modul nélküli összes kreditérték 15—30%-a.
- 3.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:  
— a teljes képzési időhöz rendelt kreditek legalább 5%-a.

A kétszakos tanárképzés esetén, amennyiben a két szak tartalmában azonos ismeretanyagok vannak, az ezekhez rendelt kreditértéket az egyik szak kreditakkumulációjában kell figyelembe venni, a másik szakon így hiányzó kreditérték terhére szabadon választható tárgyakat kell felvenni.

A szakok képesítési követelményei tartalmazhatnak kritériumfeltételeket is, az általános nyelvvizsgára felkészítés sem kreditértékű tárgyként, sem kritériumfeltételként nem írható elő.

4. *A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai*  
A nem tantermi gyakorlatok kreditértéke 0—15 kreditpont.

5. *A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditpontok száma*  
A szakcsoport minden szakjára kiterjedő közös képzési szakasz, kredittartomány nem határozható meg.

6. *A szakdolgozathoz rendelt kredit*  
Az oklevél megszerzésének feltétele legalább egy természettudományos szakdolgozat elkészítése, melynek kreditértéke:

6.1. Főiskolai szintű képzésben

- tanári szakon 15 kreditpont,
- nem tanári szakon 20 kreditpont.

6.2. Egyetemi szintű képzésben

- tanári szakon 20 kreditpont,
- nem tanári szakon 50 kreditpont.

6.3. Tanári szakok társítása esetén az oklevél megszerzéséhez előírás legalább egy természettudományi szakdolgozat elkészítése. A tanári szakdolgozatnak a külön jogszabályban előírtak szerint pedagógiai, pszichológiai vagy szak módszertani vonatkozású elemeket is kell tartalmaznia.

#### 7. *Szigorlatok*

A természettudományi szakcsoportban nincs kötelező szigorlati előírás. Amennyiben az adott szak szakmai képesítési követelménye szigorlatot ír elő, ezek száma tanári szakon legfeljebb 3, nem tanári szakon legfeljebb 5 lehet.

#### 8. *Záróvizsga*

A záróvizsgán a szakterület ismeretanyagának számonkérésére kerül sor. Tanári szakon a külön jogszabályban rögzített tanári képesítővizsga előírásainak is megfelelő tételsort kell összeállítani.

#### 9. *Nyelvi követelmények*

A záróvizsgára bocsátás feltétele főiskolai szinten alapfokú C típusú vagy középfokú A vagy B típusú, egyetemi szinten középfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga letétele bármely olyan élő idegen nyelvből, amelyen az adott szakmának tudományos szakirodalma van.

Újabb oklevél megszerzésére irányuló képzésben az első oklevél megszerzéséhez előírt nyelvi követelmények teljesítése a záróvizsgára bocsátás feltétele.

### 15. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

#### **A testkulturális szakcsoport sajátos képesítési követelményeiről**

##### 1. *Az oklevél megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma*

- 1.1. Főiskolai szintű szakokon a 6 féléves képzésnek megfelelően 180 kreditpont  
(szakok társítása esetén a 8 féléves képzésnek megfelelően 240 kreditpont).
- 1.2. Egyetemi szintű szakokon a 8 féléves képzésnek megfelelően 240 kreditpont  
(szakok társítása esetén a 10 féléves képzésnek megfelelően 300 kreditpont),  
két tanári szak társítása esetén 330 kreditpont.

##### 2. *A szakcsoportos alapképzés főbb tanulmányi területek szerinti kreditértékei és a megszerzendő összes kredithez viszonyított százalékos arányai*

- 2.1. Főiskolai szintű szakokon
- általános értelmiségképző ismeretek 18—27 kreditpont (10—15%),
  - alapozó szakterületi elméleti és gyakorlati ismeretek 36—54 kreditpont (20—30%),
  - speciális szakterületi elméleti és gyakorlati ismeretek 100—126 kreditpont (55—70%).

## 2.2. Egyetemi szintű szakokon

- általános értelmiségképző ismeretek 24—36 kreditpont (10—15%),
- alapozó szakterületi elméleti és gyakorlati ismeretek 48—72 kreditpont (20—30%),
- speciális szakterületi elméleti és gyakorlati ismeretek 132—168 kreditpont (55—70%).

3. A kötelező tantárgyakhoz (szakos törzsképzés), a kötelezően választható és a szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek aránya a teljes képzési időhöz tartozó kreditértékhez viszonyítva

- 3.1. A kötelező tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:  
— a teljes képzési időhöz rendelt kreditérték 50—70%-a.
- 3.2. A kötelezően választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:  
— a teljes képzési időhöz rendelt kreditek 30—50%-a.
- 3.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelt kreditek százalékos aránya:  
— a teljes képzési időhöz rendelt kreditek 5—10%-a.

## 4. A nem közvetlenül az elméleti képzéshez kapcsolódó, intézményen kívüli gyakorlati képzés szabályai

A testkulturális felsőoktatás alapképzési szakjainak gyakorlati jellegű képzéséhez tartoznak:

- a szakmai gyakorlatok,
- a rekreáció és sporttáborok,
- a sportszakmai gyakorlatok,
- a tanítási gyakorlatok,
- az edzésvezetési gyakorlatok.

A gyakorlati jellegű képzésekhez rendelt összegzett kreditek aránya a teljes képzési időhöz rendelt krediteknek legalább 5%-a, legfeljebb 15%-a lehet, a főiskolai szintű szakokon 9—27 kreditpont, az egyetemi szintű szakokon 12—36 kreditpont, amelyekbe nem értendők bele a tanárszakokon a külön jogszabályban meghatározott iskolai gyakorlatok kreditértékei.

Az intézményen kívül szervezett, hosszabb időtartamú szakmai gyakorlatok kritériumkövetelményként szerepelnek, azaz olyan kötelezően teljesítendő előírások, amelyekhez nem rendelhető kredit.

## 5. A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszához rendelt kreditpontok száma

A szakcsoporthoz tartozó szakok közös képzési szakaszát az egyes képzési területek közös tantárgycsoportjai jelentik az alábbi területeken.

- 5.1. Az általános értelmiségképző tanulmányi területen a közös tantárgyak kreditértéke a főiskolai szakokon legalább 12 kreditpont, egyetemi szintű szakokon legalább 24 kreditpont.
- 5.2. Az alapozó szakterületi képzési területen négy kötelező témakörben (az orvos- és egészségtudományi, a társadalom- és gazdaságtudományi, a sport-, természet-, illetve egészségtudományi kutatások alapjai, a pedagógiai és pszichológiai alapismeretek területén) a főiskolai és egyetemi szintű szakokon közösen kialakított tantárgycsoportok kreditértéke (a sportmenedzser szak kivételével) egyenként legalább 6—6 kreditpont, összesen legalább 24 kreditpont. Az egyetemi szintű szakokon az első három témakörben további legalább 2—2 kreditpont egészíti ki 30 kreditpontra a közös képzési szakaszt.

## 6. A szakdolgozathoz rendelt kredit

A szakdolgozathoz rendelt kreditek száma a főiskolai szintű szakokon 18 kreditpont, az egyetemi szintű szakokon 24 kreditpont.

- A testkulturális szakok egymással, továbbá más pedagógus szakkal szakkpárban folyó képzése esetén az egyik szakon kell szakdolgozatot írni, amelynek kreditértéke a főiskolai szintű szakokon 20 kreditpont, az egyetemi szintű szakokon 30 kreditpont, vagy mindkét szakon kell szakdolgozatot készíteni, amelyek kreditértéke főiskolai szintű szakokon 10 kreditpont, egyetemi szintű szakokon 15 kreditpont.
- Testkulturális vagy pedagógus oklevéllel rendelkezők testkulturális szakon oklevelet nyújtó képzésben az újabb szak szakdolgozatának kreditértéke a főiskolai szintű szakokon 10 kreditpont, az egyetemi szintű szakokon 15 kreditpont.
- Egyéb szakokkal való társítás esetén vagy újabb oklevelet nyújtó képzésben a testkulturális szakokon írt szakdolgozat kreditértéke a főiskolai szintű szakokon 13 kreditpont, az egyetemi szintű szakokon 18 kreditpont.

## 7. Szigorlatok

### 7.1. Főiskolai szintű szakokon

- a szigorlatok száma 3—5 között változhat, egy szigorlat legalább 12 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelentheti.

### 7.2. Egyetemi szintű szakokon

- a szigorlatok száma 4—6 között változhat, egy szigorlat legalább 20 kreditpont értékű ismeretanyag számonkérését jelentheti.

Azokon a szakokon, ahol főiskolai és egyetemi képzés is van, a főiskolai és egyetemi szintű szakok kötelező szigorlatait azonos tárgykörökből kell kialakítani.

## 8. Záróvizsga

E rendelet 5. §-a (3) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve a komplex záróvizsgatárgyak olyan ismeretanyagot fognak át, amelynek összesített kreditértéke a főiskolai és az egyetemi szintű szakokon egyaránt legalább 50 kreditpont.

## 9. Nyelvi követelmények

9.1. Főiskolai szintű alapképzésben a záróvizsgára bocsátás előfeltétele egy idegen nyelvből alpfokú C típusú vagy középfokú A vagy B típusú államilag elismert, illetve azzal egyenértékű nyelvvizsga.

9.2. Egyetemi szintű alapképzésben a záróvizsgára bocsátás előfeltétele egy idegen nyelvből középfokú C típusú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsga.

Újabb oklevél megszerzésére irányuló képzésben az első oklevél megszerzéséhez előírt nyelvi követelmények teljesítése a záróvizsgára bocsátás feltétele.

## 16. számú melléklet a 77/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

### **Az egyes szakcsoportokhoz tartozó külön jogszabályok**

#### 1. Agrár szakcsoport:

- 146/1998. (IX. 9.) Korm. rendelet az agrár-felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
- 166/1996. (XI.20.) Korm. rendelet a mezőgazdasági szakigazgatási szervező mérnöki szak képesítési követelményeiről

#### 2. Bölcsész szakcsoport:

- 161/1999. (XI. 19.) Korm. rendelet a főiskolai szintű fotóriporter és képszerkesztői alapképzési szak képesítési követelményeiről
- 129/2001. (VII. 13.) Korm. rendelet a felsőoktatásban a bölcsészettudományi és egyes társadalomtudományi alapképzési szakok képesítési követelményeiről

#### 3. Egészségügyi szakcsoport:

- 36/1996. (III. 5.) Korm. rendelet az egészségügyi felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
- 169/1996. (XI. 20.) Korm. rendelet az egészségbiztosítási szak képesítési követelményeiről
- 102/2001. (VI. 20.) Korm. rendelet az egyetemi szintű egészségügyi informatikus alapképzési szak képesítési követelményeiről
- 85/2000. (VI. 15.) Korm. rendelet az egyetemi szintű ápoló alapképzési szak képesítési követelményeiről
- 167/1996. (XI. 20.) Korm. rendelet az orvosi diagnosztikai laboratóriumi analitikus szak képesítési követelményeiről

#### 4. Gyógypedagógiai szakcsoport:

- 168/2000. (IX. 29.) Korm. rendelet a gyógypedagógiai felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről

*5. Jogi és szociális igazgatási szakcsoport:*

- 53/2000. (IV. 13.) Korm. rendelet az államigazgatási és szociális igazgatási felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
- 54/2000. (IV. 13.) Korm. rendelet a jogtudományi felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
- 83/2000. (VI. 15.) Korm. rendelet a főiskolai szintű igazságügyi ügyintéző alapképzési szak képesítési követelményeiről

*6. Katonai szakcsoport:*

- 28/1999. (II. 12.) Korm. rendelet a katonai felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről

*7. Közgazdasági szakcsoport:*

- 4/1996. (I. 18.) Korm. rendelet a közgazdasági felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
- 168/1996. (XI. 20.) Korm. rendelet a humán erőforrás menedzser szak képesítési követelményeiről
- 46/1997. (III. 12.) Korm. rendelet a nemzetközi kapcsolatok alapképzési szak képesítési követelményeiről
- 124/1999. (VIII. 6.) Korm. rendelet az egyetemi szintű nemzetközi tanulmányok alapképzési szak képesítési követelményeiről
- 263/2000. (XII. 26.) Korm. rendelet a főiskolai szintű üzleti kommunikáció alapképzési szak képesítési követelményeiről
- 36/2001. (III. 5.) Korm. rendelet a főiskolai szintű európai szintű közszolgálati és üzleti szervező alapképzési szak képesítési követelményeiről
- 37/2001. (III. 5.) Korm. rendelet az egyetemi szintű gazdasági informatika alapképzési szak képesítési követelményeiről

*8. Műszaki szakcsoport:*

- 157/1996. (X. 22.) Korm. rendelet a műszaki felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről

*9. Művészeti szakcsoport:*

- 105/1998. (V. 23.) Korm. rendelet a művészeti felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről

*10. Rendvédelmi szakcsoport:*

- 55/1999. (III. 31.) Korm. rendelet a rendvédelmi felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről

*11. Szociális szakcsoport:*

- 6/1996. (I. 18.) Korm. rendelet a szociális felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről

*12. Tanári képezés:*

- 111/1997. (VI. 27.) Korm. rendelet a tanári képezés követelményeiről

*13. Tanító és óvodapedagógus szakcsoport:*

- 158/1994. (XI. 17.) Korm. rendelet a tanító, a konduktor-tanító és az óvodapedagógus alapképzésben a képesítési követelményekről

*14. Természettudományos szakcsoport:*

- 166/1997. (X. 3.) Korm. rendelet a természettudományos felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről
- 84/2000. (VI. 15.) Korm. rendelet az egyetemi szintű molekuláris biológus alapképzési szak képesítési követelményeiről

*15. Testkulturális szakcsoport:*

- 160/1997. (IX. 26.) Korm. rendelet a főiskolai és az egyetemi szintű egészségtan-tanár szakok képesítési követelményeiről
- 44/2002. (III. 21.) Korm. rendelet a testkulturális felsőoktatás alapképzési szakjainak képesítési követelményeiről

## A Kormány 78/2002. (IV. 13.) Korm. rendelete

### az érettségi vizsga vizsgaszabályzata és más, a közoktatást érintő kormányrendeletek módosításáról

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 85. §-ának (4) bekezdésében, az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény 124. §-a (2) bekezdésének *a)*—*b)* pontjában, a közoktatásról szóló — többször módosított — 1993. évi LXXIX. törvény 94. §-a (3) bekezdésének *c)* és *f)* pontjában, a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 166. §-ában kapott felhatalmazás alapján, továbbá a közoktatásról szóló 1999. évi LXXIX. törvény 91. §-a (2) bekezdésének *b)* pontjában, valamint a 118. §-a (3)—(4) bekezdésében foglaltak végrehajtására a Kormány a következőket rendeli el:

#### I.

#### *Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának módosítása*

##### 1. §

(1) Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló — többször módosított — 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: ÉR.) 6. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A kötelező vizsgatantárgyak az általános és a részletes vizsgakövetelményekre épülnek (a továbbiakban: központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatantárgy). Az általános vizsgakövetelmények határozzák meg, hogy a vizsgatantárgy milyen vizsgarészekből áll. A vizsgarészek a következők: szóbeli, írásbeli, gyakorlati.”

(2) Az ÉR. 6. §-ának (4)—(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) Ha a vizsgaszabályzat másképp nem rendelkezik, az érettségi vizsgán a következő vizsgatantárgyakból kötelező vizsgát tenni:

- a)* magyar nyelv és irodalom,
- b)* anyanyelv (nemzetiségi nyelv) és irodalom a nemzeti, etnikai kisebbségi oktatásban résztvevőknek,
- c)* történelem,
- d)* matematika,
- e)* idegen nyelv, a nemzeti, etnikai kisebbségi oktatásban résztvevők kivételével.

(5) Amennyiben az iskola olyan központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatantárgyra, tantervi modulra kíván érettségi vizsgára történő felkészítést biztosítani, amelynek a kerettantervben előírt óraszámát a tantárgy oktatásának teljes tanulmányi ideje alatt nem éri el a százharmincnyolc órát, helyi tantervében a felkészítés idejét

középszintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén legalább ennyi órára, emelt szintű érettségi vizsgára történő felkészítés esetén pedig legalább kettőszázhetvenhat órára ki kell egészítenie.”

##### 2. §

(1) Az ÉR. 7. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az iskola vagy az iskola fenntartója olyan vizsgatantárgy akkreditálását kezdeményezheti, amelynek a követelményeiből a helyi tantervben meghatározottak szerint legalább kétszer év végi osztályzatot kell szereznii, és a tantárgyat a teljes tanulmányi idő alatt középszintű érettségi esetén legalább százharmincnyolc, emelt szintű érettségi esetén legalább kettőszázhetvenhat órában tanítani kell.”

(2) Az ÉR. 7. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) Az akkreditált vizsgatantárgyat érettségi vizsgatantárgyként az akkreditálást követő második évtől lehet bevezetni.”

##### 3. §

Az ÉR. 8. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A középiskola vagy az iskola fenntartója a 7. § (5) bekezdésében meghatározottak szerint kérheti a vizsgatantárgy követelményeinek központi vizsgakövetelményként történő kiadását az országos vizsgaközpont útján. A kérelmet több jogosult közösen is benyújthatja. Az országos vizsgaközpont a követelményeket legalább két szakértővel véleményezteti. A szakértőket az Országos szakértői névjegyzékből kell felkérni.”

##### 4. §

(1) Az ÉR. 9. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Az érettségi vizsga lehet

- a)* rendes,
- b)* előrehozott,
- c)* kiegészítő,
- d)* szintemelő,
- e)* pótló,
- f)* javító,
- g)* ismétlő

érettségi vizsga. Egyes tantárgyakból — a szintemelő vizsga kivételével — középszinten vagy emelt szinten lehet érettségi vizsgát tenni. Szintemelő vizsga csak emelt szinten tehető.”

(2) Az ÉR. 9. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Előrehozott érettségi vizsga az egyes tantárgyra előírt iskolai tanulmányi követelmények teljesítése után, a tanulói jogviszony fennállása alatt, a középiskolai tanulmányok teljes befejezése előtt, egyes vizsgatantárgyból, első alkalommal tett érettségi vizsga.”

(3) Az ÉR. 9. §-ának (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(6) Szintemelő érettségi vizsga a középszinten sikeresen befejezett érettségi vizsgának az emelt szintű érettségi vizsgán első alkalommal történő megismétlése. Az érettségi bizonyítvány átadásáig ugyanabból a vizsgatantárgyból — a pótló- és a javítóvizsga kivételével — szintemelő érettségi vizsga egy alkalommal tehető.”

(4) Az ÉR. 9. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki, s egyidejűleg az eredeti (9) bekezdés számozása (10) bekezdésre változik:

„(9) Az érettségi bizonyítvány kiadása után iskolai felvételi kérelem elbírálásához vagy más okból kiegészítő vagy szintemelő vizsga tehető, illetve megismételhető az egyes tantárgyból korábban sikeresen letett vizsga (ismétlő érettségi vizsga). A vizsga eredménye alapján a kiállított érettségi bizonyítvány nem változtatható meg. [A továbbiakban az (1)—(9) bekezdésben szabályozott vizsgák együtt: érettségi vizsga.]”

## 5. §

Az ÉR. 10. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A vizsgabizottság működtetéséről az érettségi vizsgát szervező középiskola és az országos vizsgaközpont gondoskodik (a továbbiakban: vizsgabizottságot működtető közoktatási intézmény).”

## 6. §

(1) Az ÉR. 11. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A vizsgaidőszakok — a vizsga szintjétől függetlenül — a következők:

a) május—június hónapi valamennyi középiskola részére a rendes, az előrehozott, a kiegészítő, a szintemelő, a pótló és a javító érettségi vizsgák megszervezésére,

b) szeptember—október hónapi a kijelölt középiskolák részére a rendes, az előrehozott, a pótló és a javító érettségi vizsgák megszervezésére,

c) február—március hónapi az országos és a területi vizsgaközpontok részére a kiegészítő, a szintemelő, a pótló és a javító érettségi vizsgák megszervezésére.”

(2) Az ÉR. 11. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) Egyes vizsgatantárgyak emelt szintű érettségi szóbeli vizsgáit az országos vizsgaközpont szervezi meg.”

## 7. §

(1) Az ÉR. 12. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az érettségi vizsgára jelentkező — függetlenül attól, hogy milyen szintű érettségi vizsgára készült fel a középiskolában — szabadon választhatja meg a vizsga szintjét. A jelentkező a vizsga szintjét a pótló- és javítóvizsgára történő jelentkezéskor megváltoztathatja. Egy vizsgaidőszakban egy vizsgatantárgyból csak egy szinten lehet érettségi vizsgát tenni.”

(2) Az ÉR. 12. §-a (7) bekezdésének második mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A kiegészítő, szintemelő és a megismételt vizsgára történő jelentkezéskor be kell mutatni az érettségi bizonyítványt.”

(3) Az ÉR. 12. §-ának (11) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(11) Az összesítő jelentés megkeresést tartalmaz

a) az országos vizsgaközpontnak, hogy — a szabályzatban foglaltak szerint — bízta meg a vizsgabizottság elnökét, illetve, ha a vizsgatantárgyból az érettségi vizsgát emelt szinten szervezik meg, a felügyelő tanárt, továbbá teremtse meg a feltételeket ahhoz, hogy a vizsgázó emelt szintű érettségi vizsgát tehessen,

b) az országos vizsgaközpontnak, szakmai előkészítő tantárgy esetén az országos pedagógiai-szakmai szolgáltató intézménynek, hogy küldje meg az írásbeli vizsga feladatlapjait, középszintű érettségihez a feladatlapok javításához, értékeléshez a javítási és értékelési útmutatót (a továbbiakban: útmutató).”

## 8. §

Az ÉR. a 17. §-t követően a következő alcímmel és 17/A. §-sal egészül ki:

„Az emelt szintű vizsga megszervezésére vonatkozó külön rendelkezések

17/A. § (1) Ha a vizsgatantárgyból az érettségi vizsgát emelt szinten szervezik meg:

a) az írásbeli vizsga felügyelő tanárait az országos vizsgaközpont bízta meg,

b) a szóbeli vizsga — elnökből és kettő kérdező tanárból álló — tantárgyi bizottság előtt folyik, melynek tagjait az országos vizsgaközpont bízta meg,

c) a tantárgyi bizottság ügyviteli feladatait jegyző látja el, akit az országos vizsgaközpont bíz meg.

(2) A tantárgyi bizottság a vizsgabizottságtól függetlenül működik. Tagjai a vizsgabizottságnak nem tagjai. A tantárgyi bizottság működéséhez szükséges feltételeket az országos vizsgaközpont biztosítja. A tantárgyi bizottság tagja az lehet, aki megfelel a kérdező tanárra megállapított feltételeknek, továbbá teljesítette az országos vizsga-

központ által előírt, az érettségi vizsga megszervezésére felkészítő továbbképzés követelményeit.

(3) A tantárgyi bizottság tekintetében a 13. § (5) és (9) bekezdésében, valamint a 14. §-ban foglaltakat kell alkalmazni.

(4) A sikeresen teljesített emelt szintű érettségi vizsgáról az országos vizsgaközpont tanúsítványt állít ki, s ad át a vizsgázónak.”

#### 9. §

Az ÉR. 18—19. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„18. § (1) A központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatantárgyak írásbeli vizsgája központi feladatlapok megoldásából áll.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott vizsgatantárgyak írásbeli vizsgáztatási követelményei a központi vizsgakövetelményekre épülnek.

(3) A központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatantárgyak írásbeli központi feladatlapjait és az útmutatókat az országos vizsgaközpont készíteti el. Az országos vizsgaközpont a feladatlapokat — fenntartóra tekintet nélkül — átadja a vizsgabizottságot működtető közoktatási intézmény megbízottjának. A feladatlapok átadásának átvételének napját a tanév rendjében kell meghatározni.

(4) A központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatantárgyakat és a vizsga formáit e szabályzat 2. számú melléklete tartalmazza.

(5) Az akkreditált vizsgatantárgy írásbeli tételeit a középiskola nevelőtestülete fogadja el az írásbeli központi vizsgatételek átadásának a napjáig.

(6) Az igazgató az írásbeli vizsgatételeket tartalmazó feladatlapokat köteles elzárni oly módon, hogy ahhoz illetéktelen személy ne férhessen hozzá.

(7) A központi vizsgatételek közlése — ha a vizsgatétel jellege megengedi vagy indokolja — a közoktatás információs rendszerén, a televízión, illetve a rádión keresztül is történhet.

(8) Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, s a vizsga befejezését követően, a szaktanár által javítható formában kell elkészíteni (pl. rajz, kottázás, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program). A gyakorlati vizsgán a 19. § (1) bekezdésben foglaltakat akkor kell alkalmazni, ha a vizsgatantárgy központi vizsgakövetelménye eltérő rendelkezést nem állapít meg.

19. § (1) Az írásbeli feladatok kidolgozásához — ha a részletes követelmény és vizsgaleírás másképp nem rendelkezik — a vizsgázónak vizsgatantárgyanként rendelkezésre álló maximális idő,

a) középszintű vizsga esetén három óra (180 perc),

b) emelt szintű vizsga, továbbá a vizsga szintjétől függetlenül magyar nyelv és irodalom, valamint kisebbségi

nyelv és irodalom vizsgatantárgy esetén négy óra (240 perc).

(2) Az írásbeli vizsga idejére a részletes követelmény és vizsga leírás két óránál (120 perc) rövidebb időt nem állapíthat meg.

(3) Ha az írásbeli vizsgát bármilyen esemény megzavarja, a kiesett idővel a rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

(4) Ha az írásbeli vizsgán több feladatlapot kell megoldani, az egyes vizsgatantárgyak írásbeli vizsgájához rendelkezésre álló idő felhasználásához, felosztásához a feladatlap további rendelkezéseket állapíthat meg.”

#### 10. §

Az ÉR. 20—22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„20. § (1) Az írásbeli vizsgán részt vevő vizsgázókat vizsgacsoportba kell beosztani. Minden vizsgacsoportot egytől kiindulva, folyamatosan, a római számok alkalmazásával meg kell jelölni. A vizsgázókat az írásbeli vizsga megkezdése előtt egytől kiindulva, az adott vizsgacsoporton belül folyamatosan, az arab számokat alkalmazva sorszámmal kell ellátni. A sorszámot az adott tantárgy írásbeli vizsgájának megkezdése előtt — véletlenszerűen — kell kiosztani. A csoport száma törve a vizsgázó sorszámával adja a vizsgázó azonosító jelét.

(2) A vizsgázókról — vizsgacsoportonként — vizsgáztatói jegyzéket kell készíteni. A vizsgáztatói jegyzék tartalmazza a vizsga helyét, idejét, a vizsgatantárgyat, a vizsgázók nevét, anyja nevét és születési idejét.

(3) Az írásbeli vizsgát olyan épületrészben lehet megszervezni, amelynek felügyelete megfelelő módon biztosítható. Az írásbeli vizsga időtartama alatt a vizsgázók részére elkülönített épületrészbe a vizsgázókon és a vizsgabizottság tagjain, a felügyelő tanárokon kívül csak az igazgató engedélyével lehet belépni.

(4) A vizsgateremben az ülésrendet a vizsganap kezdetekor a felügyelő tanár — az előzetes csoportbeosztás alapján — úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék. A vizsgázó azonosító jelét, továbbá egy borítékot, amelyen feltüntették az azonosító jelet, a felügyelő tanár az ültetést követően kiosztja a vizsgázók részére, és az azonosító jelet — a vizsgázó neve mellé — beírja a jegyzékbe.

(5) A vizsganap kezdetekor az igazgató a felügyelő tanár jelenlétében mindegyik vizsgateremben megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, meggyőződik arról, hogy minden vizsgázó megkapta az azonosító jelét, és azt feltüntették a vizsgáztatói jegyzéken. Ezt követően ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, az elkövetett szabálytalanság következményeit, majd kiosztja a feladatlapokat. A feladatlapok kiosztásakor a vizsgázók közül csak a vizsgázásra kijelölt csoport tagjai lehetnek jelen.

(6) A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez útbaigazítás, segítség nem adható.



(7) A vizsgateremben és a folyosón gondoskodni kell az állandó felügyeletről. A felügyelő tanárok az igazgató által előre megállapított sorrendben, óránként váltják egymást. A felügyelő tanár feladata annak megakadályozása, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használjon, társaitól vagy más személytől segítséget vegyen igénybe.

(8) A közoktatásról szóló törvény 30. §-ának (9) bekezdése alapján a vizsgázó kérésére, az igazgató engedélye alapján

a) a 19. § (1) bekezdésben meghatározott időt legfeljebb egy órával (60 perc) meg kell növelni,

b) lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt (pl. számítógép, írógép) használja,

c) engedélyezni kell, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli beszámolót tegyen.

21. § (1) Az írásbeli vizsgán csak a vizsgát szervező közoktatási intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát kék vagy fekete színű tintával (golyóstollal) kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja az írógép, számítógép használatát. A ki nem osztott feladatlapokat az írásbeli vizsga befejezéséig az igazgató az irodájában őrzi. Valamennyi vizsgatantárgy egy-egy feladatlapját, valamint a vizsgáztatási jegyzéket az érettségi vizsga jegyzőkönyvéhez kell csatolni.

(2) Az íróeszközökről és a segédeszközökről a vizsgázók gondoskodnak. A részletes vizsgakövetelmény és vizsgaleírás határozza meg, hogy melyek azok az eszközök, amelyekről az iskolának kell gondoskodnia. A segédeszközöket a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

(3) A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteteti az azonosító jelét, a vizsganap keltét, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

(4) Az írásbeli vizsga alatt a helyiséget csak indokolt esetben lehet elhagyni, s lehetőleg egyidejűleg csak egy vizsgázónak. A folyosón a felügyelő tanár gondoskodik arról, hogy a vizsgázók ne kerülhessenek kapcsolatba senkivel.

(5) A helyiséget elhagyó vizsgázó átadja feladatlapját a felügyelő tanárnak, aki a távozás és a visszaérkezés pontos idejét — azon a helyen, ahol az írásbeli munka félbemaradt — arra rávezeti.

(6) Az írásbeli munka befejezése után a vizsgázó a megoldást tartalmazó feladatlapokat, üres feladatlapokkal, a piszkozatot tartalmazó — áthúzott — feladatlappal együtt behelyezi az azonosító jelét tartalmazó borítékba, és — nyitva — átadja a felügyelő tanárnak. A felügyelő tanár — a vizsgázó jelenlétében — ellenőrzi, hogy a feladatlapokon, a borítékon és a jegyzékben szereplő azonosító jelek megegyeznek-e. Ezt követően a vizsgázó jelenlétében leragasztja a borítékot. A felügyelő tanár a jegyzéken és a jegyzőkönyvben feljegyzi a befejezés időpontját, és aláírja. Az üresen maradt feladatlapokat a felügyelő tanár mind a

két oldalán áthúzza, és aláírásával látja el. A vizsgázó a boríték lezárása után a jegyzék aláírásával igazolja, hogy az azonosító jelek egyeztetése megtörtént, majd távozik a vizsga részére elkülönített épületrészből.

22. § (1) A felügyelő tanárok az írásbeli vizsgáról jegyzőkönyvet vezetnek. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a vizsga menetével kapcsolatos eseményeket. A jegyzőkönyvet a felügyelő tanár az igazgató részére történő átadás előtt aláírja.

(2) Az igazgató az írásbeli vizsga folyamán vezetett jegyzőkönyveket, a vizsgázók nevét és azonosító jelét tartalmazó jegyzéket, valamint a feladatlapokat tartalmazó borítékokat, az üres feladatlapokkal együtt a kidolgozási idő lejártával átveszi a felügyelő tanároktól. A jegyzőkönyveket aláírásával lezárja, és a vizsgairatokhoz mellékeli. Az igazgató a vizsgáztatási jegyzéket borítékba zárja és leragasztja. A lezárt borítékot az igazgató és a felügyelő tanár aláírásával, valamint az iskola körbélyegzőjének lenyomatával hitelesíti. Az igazgató a jegyzéket köteles elzárni oly módon, hogy ahhoz illetéktelen személy ne férhessen hozzá. Az igazgató a megoldásokat tartalmazó lezárt borítékokat — megszámlálva — elbírálásra átadja a szaktanárnak.

(3) Az írásbeli vizsga megkezdését a vizsgázó utolsó középiskolai évfolyamon folytatott tanulmányainak befejezéséről kiállított bizonyítványba, továbbá — ha a vizsgázó abban a középiskolában tesz érettségi vizsgát, amellyel tanulói jogviszonyban áll — az iskolai törzslapra be kell jegyezni.”

## 11. §

(1) Az ÉR. 26. §-a a következő (1) bekezdéssel egészül ki, s egyidejűleg az (1)—(2) bekezdés jelölése (2)—(3) bekezdésre módosul:

„(1) A szaktanár a kijavított dolgozatra rávezeti az általa javasolt pontszámot, a javítás időpontját, majd aláírásával látja el, és az igazgató által meghatározott időben a borítékokkal együtt átadja az igazgató részére. Az igazgató — a szaktanárral közösen — rávezeti a kijavított feladatlapra a vizsgázó nevét.”

(2) Az ÉR. 26. §-ának az új számozás szerinti (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az igazgató az írásbeli vizsga iratait vizsgatantárgyak, valamint vizsgabizottságok szerint szétválogatja, és legalább hét nappal a szóbeli vizsga kezdő napja előtt megküldi a vizsgabizottság elnökének. Az iratokkal együtt megküldi a szóbeli vizsga tételeit is. Az igazgató a következő iratokat továbbítja a vizsgabizottság elnökének:

a) a vizsgázók által kitöltött és a kitöltetlen feladatlapokat, a hozzá tartozó útmutatót,

b) az írásbeli vizsga folyamán felvett jegyzőkönyveket,

c) az írásbeli feladatlapok szaktanári értékelésére benyújtott vizsgázói észrevételeket,

d) a vizsgákra jelentkezőkről készített összesítő ívet,

e) a szaktanár által javasolt értékeléseket tartalmazó osztályozó ívet,

f) a vizsgáztatási jegyzéket.”

### 12. §

Az ÉR. 28. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A vizsgabizottság elnöke az előzetes értekezleten szükség szerint ellenőrzi az érettségi vizsgára történő bocsatás jogszerűségét. Abban az esetben, ha a rendelkezésre álló iratok alapján kétséges, hogy a vizsgára bocsatás előfeltételei fennállnak, és az igazgató, valamint a vizsgázó meghallgatásával sem tisztázható egyértelműen a vizsgára bocsatás jogszerűsége, a vizsgabizottság elnökének tájékoztatnia kell a vizsgázót, hogy a vizsgát folytathatja, de amennyiben a vizsgára bocsatás előfeltételei nem valósultak meg, a miniszter az érettségi vizsgáját megsemmisítheti. A tájékoztatás megtörténtét a részletes jegyzőkönyvben rögzíteni kell.”

### 13. §

(1) Az ÉR 29. §-át követő alcím helyébe a következő alcím lép:

„Az egyes vizsgatantárgyból tett emelt szintű érettségi vizsgára vonatkozó külön szabályok”

(2) Az ÉR. 30. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„30. § (1) Ha a vizsgázó a vizsgatantárgyból emelt szintű érettségi vizsgát tesz, a vizsgatantárgyak központi vizsgakövetelmények alapján kiadott feladatlapjainak javításáról, értékeléséről az országos vizsgaközpont gondoskodik. Az emelt szintű érettségi vizsga írásbeli feladatlapjainak és az útmutatóinak kidolgozásába be kell vonni az érdekelt felsőoktatási intézmények képviselőit. E rendelkezés alkalmazásában érdekelt felsőoktatási intézménynek kell tekinteni azt a főiskolát, egyetemet, amelyik a felvételi tájékoztatóban az emelt szintű érettségi vizsgát a felvételi eljárásban elfogadja. A közreműködés rendjét az érdekelték közösen állapítják meg.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket a következő elteréssel kell alkalmazni:

a) a vizsgázót külön, kizárólag az emelt szintű vizsgán résztvevőkből álló vizsgacsoportba kell beosztani,

b) a feladatlapokat a felügyelő tanár veszi át az országos vizsgaközponttól, és viszi magával a vizsga helyszínére,

c) a feladatlapokat tartalmazó borítékokat a vizsga napján át kell adni az országos vizsgaközpont megbízottjának,

d) a feladatlapok kijavítása, értékelése az országos vizsgaközpont által felkért szakértő feladata,

e) minden írásbeli feladatlapot két szakértőnek kell javítani, a vizsgázó teljesítményét a szakértők közösen értékelik,

f) a vizsgaközpont a kijavított feladatlapokat az igazgatónak megküldi oly módon, hogy a feladatlapokat a vizsgázó meg tudja tekinteni,

g) az írásbeli vizsgán feltárt szabálytalanságról értesíteni kell az országos vizsgaközpontot, az országos vizsgaközpontnak javaslatot kell tenni a minősítésre arra az esetre, ha a vizsgabizottság a szabálytalanságot megállapítja, és arra az esetre, ha megállapítja, hogy nem történt szabálytalanság; hasonló módon kell az értékelést elkészíteni, ha az országos vizsgaközpontban történő javítás során következtetnek szabálytalanság elkövetésére,

h) az igazgató a vizsgázónak a kijavított feladatlapra benyújtott észrevételét megküldi az országos vizsgaközpontnak, az észrevételt az országos vizsgaközpont egy másik, a feladatlap értékelésében közre nem működő szakértővel megvizsgálhatja, s annak eredményeképpen a feladatlap értékelését megváltoztatja vagy helybenhagyja,

i) az igazgató az országos vizsgaközpont által megküldött feladatlapokat és a feladatlapokra benyújtott észrevételekkel kapcsolatos döntéseket továbbítja a vizsgabizottság elnökének.

(3) A vizsgabizottság az előzetes értekezleten tudomásul veszi az országos vizsgaközpont értékelését, és azt rávezeti az osztályozó ívre.

(4) Ha a vizsgabizottságnak ki kell vizsgálnia az írásbeli vizsgán elkövetett szabálytalanságot, a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatosan hozott döntésétől függően fogadja el az országos vizsgaközpont értékelését.”

### 14. §

Az ÉR. 35. §-ának (2)—(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Minden vizsgázónak — az idegen nyelv kivételével — vizsgatantárgyanként harminc perc gondolkodási időt kell biztosítani a felkészülésre. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania.

(3) Egy-egy vizsgatantárgyból a feleltetés időtartama — ha e szabályzat másképp nem rendelkezik — középszintű vizsga esetén tizenöt percnél több nem lehet.”

### 15. §

Az ÉR. a 40. §-t követően a következő alcímmel és 40/A. §-sal egészül ki:

„Az egyes vizsgatantárgyból tett emelt szintű érettségi vizsgára vonatkozó külön szabályok

40/A. § Ha a vizsgázó központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatantárgyból emelt szintű érettségi vizsgát tesz,

a 31—37. §-ban foglaltakat a következő eltéréssel kell alkalmazni:

a) a szóbeli tételeket az országos vizsgaközpont készíti el, és — az írásbeli vizsga feladatlapjaival együtt — eljuttatja a tantárgyi vizsgabizottsághoz,

b) egy-egy vizsgatárgyból a feleltetés időtartama — ha e szabályzat másképp nem rendelkezik — húsz percnél több nem lehet,

c) a szóbeli vizsgán elhangzottakat magnetofonon vagy más hangrögzítésre alkalmas módon rögzíteni kell, a hangrögzítés kizárólagosan a jogorvoslati eljárásban használható fel, s a jogorvoslati határidő eltelte, illetve a jogorvoslati kérelem jogerős elbírálása után meg kell semmisíteni,

d) a vizsgázó teljesítményét a tantárgyi bizottság közösen értékeli, és tesz javaslatot a vizsgázó minősítésére,

e) a tantárgyi bizottság egyéni osztályozó ívet állít ki minden vizsgázóról, amelyet megküld a vizsgabizottság részére,

f) ha a vizsgázóval szemben annak gyanúja merült fel, hogy szabálytalanságot követett el, a tantárgyi vizsgabizottságnak javaslatot kell tenni a minősítésre arra az esetre, ha a vizsgabizottság a szabálytalanságot megállapítja, és arra az esetre, ha megállapítja, hogy nem történt szabálytalanság,

g) a tantárgyi vizsgabizottság döntéseit szótöbbséggel hozza.”

#### 16. §

Az ÉR. 41. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„41. § (1) Az érettségi vizsga egyes vizsgatantárgyaiból a vizsgázó teljesítményét, ha a vizsga

a) írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll 1—150,

b) csak írásbeli vizsgából áll 1—100,

c) csak szóbeli vizsgából áll 1—50

pontskálán kell értékelni.

(2) A vizsgázó teljesítményét a pontszámok osztályzatban történő kifejezésével minősíteni kell. Ha a vizsgatantárgy több vizsgarészből áll, a vizsgázónak minden vizsgarészből legalább tizenöt százalékot kell teljesíteni ahhoz, hogy a tantárgyból legalább elégséges osztályzatot kapjon. Több vizsgarész esetén az egyes vizsgarészeken elérhető pontszámot az adott vizsgatantárgy részletes vizsgakövetelménye határozza meg. Ha a vizsgázó szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsgát vagy írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tett, teljesítményét az eredeti vizsgarésznek megfelelően kell minősíteni.

(3) Az osztályzatok a következők:

a) ha az elérhető pontszám ötven, akkor

aa) 42—50 pont elérése esetén jeles (5),

ab) 33—41 pont elérése esetén jó (4),

ac) 24—32 pont elérése esetén közepes (3),

ad) 15—23 pont elérése esetén elégséges (2),

ae) 0—14 pont elérése esetén elégtelen (1);

b) ha az elérhető pontszám száz, akkor

ba) 84—100 pont elérése esetén jeles (5),

bb) 66—83 pont elérése esetén jó (4),

bc) 47—65 pont elérése esetén közepes (3),

bd) 30—46 pont elérése esetén elégséges (2),

be) 0—29 pont elérése esetén elégtelen (1);

c) ha az elérhető pontszám százötven, akkor

ca) 126—150 pont elérése esetén jeles (5),

cb) 99—125 pont elérése esetén jó (4),

cc) 70—98 pont elérése esetén közepes (3),

cd) 45—69 pont elérése esetén elégséges (2),

ce) 0—44 pont elérése esetén elégtelen (1).

(4) Ha a vizsgázó az országos tanulmányi versenyen a versenykiírásban meghatározott helyezést elérte, abból a vizsgatantárgyból teljesítette az emelt szintű érettségi vizsga vizsgakövetelményeit. A vizsgázó teljesítményét a helyezéstől függően, a versenykiírásban meghatározottak szerint 84—100 ponttal, illetve 126—150 ponttal jeles (5) osztályzattal kell minősíteni.

(5) A vizsgázónak javító érettségi vizsgát kell tennie abból a vizsgatantárgyból, amelyből nem szerzett legalább elégséges (2) osztályzatot.”

#### 17. §

Az ÉR. 42. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„42. § (1) A szóbeli érettségi vizsga befejezése után a vizsgabizottság záróértekezletet tart, amelyen megállapítja a vizsgázók szóbeli vizsgarészen nyújtott teljesítményének értékelését (osztályzatát, illetve pontszámát).

(2) A záróértekezleten a vizsgabizottság megtárgyalja a szóbeli vizsgán elkövetett szabálytalanságot. A szabálytalanság elbírálására és a döntéshozatalra a vizsgaszabályzatnak az írásbeli vizsgán elkövetett szabálytalanság kivizsgálására vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni [29. § (3)—(4) bek.].

(3) Ha a vizsgázó központi vizsgakövetelményekre épülő vizsgatantárgyból emelt szintű szóbeli érettségi vizsgát tett, a tantárgyi vizsgabizottság az egyéni osztályozó ívet legkésőbb a vizsga napját követő első munkanapon visszaküldi a vizsgabizottságnak. A vizsgabizottság a tantárgyi vizsgabizottság javaslatát tudomásul veszi. Ha a vizsgabizottságnak ki kell vizsgálnia a szóbeli vizsgán elkövetett szabálytalanságot, az e kérdést tárgyaló ülésére meg kell hívni a tantárgyi vizsgabizottság elnökét; és a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatosan hozott döntésétől függően fogadja el az országos vizsgaközpont értékelését.”

#### 18. §

Az ÉR. 45. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„45. § (1) Érettségi bizonyítványt kell kiállítani annak, aki teljesítette az érettségi vizsga követelményeit. Az érettségi bizonyítványt, ha az érettségi vizsga követelményeit egy vizsgaidőszak alatt teljesíti a vizsgázó, az a vizsgabizottság adja ki, amelyiknél a vizsgát megkezdte, abban az eset-

ben pedig, ha az érettségi vizsga követelményeit több vizsgaidőszakban teljesíti a vizsgázó, az, amelyiknél az érettségi vizsgát eredményesen befejezte.

(2) Az érettségi bizonyítvány tartalmazza a vizsgázó nevét, születési helyét, idejét, anyja nevét, a vizsga törzslapjának számát, a kiállításának keltét, továbbá a vizgabizottság nevét, körbélyegzőjének lenyomatát, a vizgabizottság elnökének és az igazgatónak az aláírását.

(3) Az érettségi bizonyítványban fel kell tüntetni,

a) hogy a vizsgatantárgy központi vizsgakövetelményekre vagy akkreditált vizsgakövetelményekre épül,

b) a vizsgatantárgyak, ha a vizsgatantárgy több vizsgarészből áll, a vizsgarészek pontszámát, illetve osztályzatát, a vizsga szintjét.

(4) A vizsgázó érettségi bizonyítványa, ha idegen nyelvből emelt szintű érettségi vizsgát tett és

a) jeles (5) és jó (4) osztályzatot szerzett, egynyelvű felsőfokú „C” típusú,

b) közepes (3) és elégséges (2) osztályzatot szerzett, egynyelvű középfokú „C” típusú

államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.”

#### 19. §

Az ÉR. 46. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) A tantárgyi bizottság ülésein jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet a bizottság mind a három tagjának alá kell írnia. A jegyzőkönyv készítésére a (2)—(3) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni.”

#### 20. §

(1) Az ÉR. 48. §-ának (1) bekezdése a következő negyedik mondatral egészül ki:

„Törzslap kivonatot kell adni akkor is, ha a vizsgázó egyes vizsgatantárgyból nem az előtt a vizgabizottság előtt tesz vizsgát, amelyik előtt az érettségi vizsgát megkezdte.”

(2) Az ÉR. 48. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A rendes érettségi vizsga törzslapjára az előrehozott érettségi vizsga eredményét, piros tollal kell feltüntetni, a törzslap kivonattal egyezően.”

#### 21. §

Az ÉR. 49. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, továbbá a § a következő (2) bekezdéssel egészül ki, és az eredeti (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre módosul:

„(1) Az írásbeli vizsga megkezdése előtt vizgabizottságoként osztályozó ívet kell készíteni. Az osztályozó

ívnek tartalmaznia kell a vizgabizottság nevét és címét, a vizsgázók nevét, törzslapjának számát, továbbá vizsgatantárgyanként, azon belül vizsgarészenként a vizsgázó teljesítményét.

(2) Ha a vizsgázó egyes vizsgatantárgyakból emelt szinten tesz érettségi vizsgát, a tantárgyi vizgabizottság egyéni osztályozó ívet készít, amelyet az országos vizsgaközpont küld meg a vizgabizottságnak.”

#### 22. §

Az ÉR. 50. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A kiadott érettségi bizonyítványokról a vizgabizottság jegyzője összesítő kimutatást készít, amelyet — az érettségi vizsga eredményének kihirdetését követő — tizenöt napon belül megküld az Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht. Közoktatási Információs Irodának (a továbbiakban: Közoktatási Információs Iroda). A kimutatásban a vizgabizottságot működtető közoktatási intézmény nevét és címét, az OM azonosítóját, a vizsgázó nevét, születési idejét, a törzslap számát, az érettségi bizonyítvány sorszámát és a vizsga időpontját kell feltüntetni. A Közoktatási Információs Iroda a kiadott érettségi bizonyítványokról évenként és ezen belül vizsgaidőszakonként központi nyilvántartást készít.”

#### 23. §

Az ÉR. 52. §-a a következő (8) bekezdéssel egészül ki:

„(8) A tantárgyi vizgabizottság üléseiről készített jegyzőkönyveket az országos vizsgaközpontban kell megőrizni, a többi iratoktól elkülönítve. Az őrzési idő tíz év.”

#### 24. §

Az ÉR. 53. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Ha a középiskola (iskolai tagozat, osztály) részt vesz a nemzeti, etnikai kisebbségi oktatásban és az oktatás két nyelven (a nemzeti, etnikai kisebbség nyelvén és magyarul) vagy kizárólag a nemzeti, etnikai kisebbség nyelvén folyik az érettségi vizsgán

a) az anyanyelv (nemzetiségi nyelv) és irodalom mellett, a nemzeti, etnikai kisebbség nyelvén tanult tantárgyak közül legalább kettőből az érettségi vizsgát a nemzeti, etnikai kisebbség nyelvén kell teljesíteni,

b) a vizsgázó más vizsgatantárgyhoz kapcsolódóan vagy önálló választható vizsgatantárgy keretében a népismeret körébe tartozó ismeretekből is számot ad tudásáról,

c) a nemzeti, etnikai kisebbség nyelvén tanult tantárgyakból a szóbeli vizsgán a feleltetés harminc percig tarthat,

d) a vizsgabizottság elnöke az lehet, aki az adott nyelv oktatására jogosító, egyetemi szintű tanári szakképzettséggel vagy az adott nyelven folyó nevelő és oktató munkához a pedagógus-munkakör betöltéséhez szükséges egyetemen szerzett végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik.”

## 25. §

Az ÉR. 54—55. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:  
„54. § (1) A vizsgázó érettségi bizonyítványa, ha nemzeti, etnikai kisebbségi nyelvből, illetve célnyelvből a középszintű érettségi vizsgán

a) jeles (5) vagy jó (4) osztályzatot szerzett, kétnyelvű középfokú „C” típusú,

b) közepes (3) vagy elégséges (2) osztályzatot szerzett, kétnyelvű alacsony fokú „C” típusú

államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

(2) A vizsgázó érettségi bizonyítványa, ha nemzeti, etnikai kisebbségi nyelvből, illetve célnyelvből emelt szintű érettségi vizsgán

a) jeles (5) vagy jó (4) osztályzatot szerzett, kétnyelvű felsőfokú „C” típusú,

b) közepes (3) vagy elégséges (2) osztályzatot szerzett, kétnyelvű középfokú „C” típusú,

államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

(3) A vizsgázó érettségi bizonyítványa, ha nyelvoktató kisebbségi oktatásban nemzeti, etnikai kisebbségi nyelvből emelt szintű érettségi vizsgán

a) jeles (5) vagy jó (4) osztályzatot szerzett, kétnyelvű középfokú „C” típusú,

b) közepes (3) vagy elégséges (2) osztályzatot szerzett, kétnyelvű alacsony fokú „C” típusú,

államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű okiratnak minősül.

(4) Ha a vizsgázó nem a (2)—(3) bekezdésben meghatározottak szerint tesz érettségi vizsgát, alkalmazni kell a 45. § (4) bekezdésében foglaltakat.

55. § Az 53. § (2) és (4) bekezdése szerint szervezett érettségi vizsgán a nemzeti, etnikai kisebbség nyelvén, illetve a célnyelven és magyar nyelven kell elkészíteni és kiállítani

a) a feladatlapokat és az útmutatókat,

b) a törzslapot és a törzslap kivonatát,

c) az érettségi bizonyítványt,

d) a tanúsítványt.”

## 26. §

Az ÉR. a következő 56. §-sal egészül ki:

„56. § Ha a külföldi oktatási intézményben szerzett és a Magyar Köztársaságban nemzetközi szerződéssel egyen-

értékűnek el nem ismert bizonyítvány középiskolai érettségi bizonyítványként történő elismerése — a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény (a továbbiakban: elismerési törvény) 13. §-a alapján — nem lehetséges, a bizonyítvány tulajdonosa az elismerési törvény 62. §-a alapján kérheti a középiskolától a külföldön folytatott tanulmányok beszámítását. Az iskola igazgatója az elismerési törvény 62. §-a alapján lefolytatott eljárás keretében dönt arról, hogy a bizonyítvány tulajdonosa — a külföldön folytatott tanulmányok beszámítása alapján — befejezte-e a középiskolai tanulmányait, és érettségi vizsgára bocsátható. Ha az iskola igazgatója megállapítja, hogy a bizonyítvány tulajdonosa a középiskolai tanulmányait befejezte, és érettségi vizsgát tehet, ezt a tényt záradék formájában a külföldön kiállított bizonyítvány fordítására rávezeti. A záradékot iktatószámmal, az iskola bélyegzőjének lenyomatával és az igazgató aláírásával kell ellátni. A záradékkal ellátott bizonyítvány másolatát — a bizonyítványokra vonatkozó rendelkezések szerint — az iskola irattárában el kell helyezni. A záradékkal ellátott bizonyítvány tulajdonosa az e rendeletben meghatározottak szerint jelentkezhet érettségi vizsgára.”

## 27. §

Az ÉR. a következő 60/A. §-sal egészül ki:

„60/A. § Az e rendeletben meghatározott befizetéseket a rendelkezésre bocsátott készpénz-átutalási megbízáson kell teljesíteni. A befizetett díj kezelése és nyilvántartása az államháztartás alrendszerének bankszámla-vezetési, költségvetési, befizetési és letéti kezelési, valamint kötelezettségvállalási rendjéről szóló jogszabályokban meghatározottak szerint történik. A befizetett díj az országos vizsgaközpont bevétele. A díj az országos vizsgaközpont feladatainak ellátásához, az e feladatokkal összefüggő személyi és tárgyi kiadások fedezetére használható fel. A befizetést az Országos Közoktatási Értékelési és Vizsgaközpont, Budapest 10032000-00282637-00000000 számlájára kell teljesíteni.”

## 28. §

(1) Az ÉR. 61. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A szabályzatnak

a) a középiskola felkészítési kötelezettségére vonatkozó rendelkezéseit 3—5. §,

b) az érettségi vizsga céljaira és részeire vonatkozó rendelkezéseit 6—8. §, kivéve az érettségi vizsgatantárgy akkreditálására vonatkozó rendelkezéseket,

c) az érettségi vizsga fajtáira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó rendelkezéseit 9—11. §,

d) a jelentkezés az érettségi vizsgára vonatkozó rendelkezéseit 12. §,

e) az emelt szintű érettségi vizsgára vonatkozó rendelkezéseit 17/A. §, 18. §, 26. § (2) bek., 30. §, 40/A. §, 41—42. §, 46. § (5) bek., 49. § (2) bek., 52. § (8) bek.,

f) az írásbeli vizsgának a feladatlapokra vonatkozó rendelkezéseit 19. §,

g) az országos vizsgaközpontra vonatkozó rendelkezéseit 25. § (5) bek.,

h) a szóbeli vizsga menetére vonatkozó rendelkezései közül a tétlkészítésre, az emelt szintű érettségi vizsgára, a vizsgabizottság jelenlétére vonatkozó rendelkezéseit 30—32. §,

i) az érettségi vizsga befejezéseire vonatkozó részből a vizsga értékelésére vonatkozó rendelkezéseit 41. §,

j) az érettségi bizonyítvány kiállítására vonatkozó rendelkezéseit 45. §, 48. § (3) bek.,

k) a nemzeti, etnikai kisebbségi nyelvű és a két tanítási nyelvű érettségi vizsgára vonatkozó rendelkezéseit 53—55. §,

l) az 1—2. számú mellékletet

azoknak a középiskolai tanulóknak a vizsgáinál kell alkalmazni, akik a középiskolai tanulmányaikat a kilencedik évfolyamon 2001. szeptember 1-jén, illetve azt követően kezdik meg. Előrehozott érettségi vizsgát első alkalommal a 2005-ben szervezett érettségi vizsga időszakaiban lehet tenni.”

(2) Az ÉR. 61. §-a a következő (9)—(11) bekezdéssel egészül ki:

„(9) 2002-ben vizsgatantárgy akkreditálását április 15-éig lehet kérni az országos vizsgaközponttól.

(10) A 2002—2005-ben szervezett vizsgaidőszakokban teljesítette idegen nyelvből az érettségi vizsgát az, aki — egynyelvű vagy kétnyelvű — legalább középfokú „C” típusú államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal vagy azzal egyenértékű okirattal rendelkezik. A vizsgázó tudását 2004-ig jeles (5) osztályzattal; 2005-ben középfokú „C” típusú államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű okirat esetén középszintű jeles (5); felsőfokú „C” típusú államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvány vagy azzal egyenértékű okirat esetén emelt szintű jeles (5) osztályzattal kell értékelni.

(11) A 2002—2004-ben szervezett vizsgaidőszakban

a) a nemzetiségi középiskolában, ha az oktatás két nyelven folyik, a nemzetiségi nyelv és irodalom tantárgyból szerzett érettségi osztályzat kétnyelvű „C” típusú államilag elismert nyelvvizsgának felel meg, jeles (5) és jó (4) eredménynél felső-, egyéb esetben középfokon. Ha a nemzetiségi középiskolában nyelvtanító nemzetiségi oktatás folyik, a vizsgázó nemzetiségi nyelvből, az idegen nyelvre vonatkozó rendelkezések szerint tehet érettségi vizsgát;

b) két tanítási nyelvű középiskolában a célnyelv és irodalom tantárgyból szerzett érettségi osztályzat kétnyelvű „C” típusú államilag elismert nyelvvizsgának felel meg, jeles (5) és jó (4) eredménynél felső-, közepes (3) és elégséges (2) eredménynél középfokon;

c) a nemzetközi érettségi vizsgán a célnyelv és irodalom tantárgyból szerzett érettségi osztályzat egynyelvű

„C” típusú államilag elismert nyelvvizsgának felel meg, jeles (5) és jó (4) eredménynél felső-, közepes (3) és elégséges (2) eredménynél középfokon.”

## 29. §

(1) Az ÉR. 63. §-ának (2)—(3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A szakközépiskolákban az (1) bekezdésben szabályozottak szerinti szakközépiskolai szakmai (képesítő) vizsgára azok készülhetnek fel, akik tanulmányaikat az 1997/1998. tanévben, illetőleg azt megelőzően kezdték meg. A szakközépiskolai érettségi és szakmai (képesítő) vizsga utoljára a 2003/2004. tanévben, a szakközépiskolai technikus szakmai (képesítő) vizsga utoljára a 2004/2005. tanévben szervezhető. 2002. évben az OSZJ követelmények alapján tehet szakmai vizsgát az, aki szakiskolai tanulmányait 2001-ben vagy azt megelőzően fejezte be.

(3) Az (1) bekezdésben szabályozott vizsga érettségi vizsgarészét e szabályzat hatályos rendelkezései és a GÉV hatályban tartott rendelkezései szerint kell megszervezni azzal az eltéréssel, hogy azokban a szakközépiskolákban, amelyekben idegen nyelvből kötelező volt a SZÉV alapján érettségi vizsgát tenni, idegen nyelvből továbbra is a SZÉV követelményei szerint kell érettségizni.”

(2) Az ÉR. 63. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A (6) bekezdésben foglaltak alapján 2004-ig, tizenhárom évfolyammal működő szakközépiskola esetén 2005-ig lehet érettségi vizsgát szervezni. A 2003. és 2004. években szervezett érettségi vizsgán a (7) bekezdésben foglaltakat oly módon kell alkalmazni, hogy a SZÉV 3. § (2) bekezdésében felsorolt kötelező és kötelezően választható vizsgatantárgyakat matematika, idegen nyelv vizsgatantárggyal, továbbá, amennyiben szükséges, a GÉV 3. § (4) bekezdésében felsorolt szabadon választható vizsgatantárgyak — beleértve a szakmai előkészítő tantárgyat is — közül ki kell egészíteni úgy, hogy a vizsgázók öt vizsgatantárgyból tegyenek érettségi vizsgát. A szakközépiskola e rendelkezések alkalmazásával az e rendelet 2. számú mellékletében felsorolt szakmai előkészítő tantárgyakból is szervezhet érettségi vizsgát.”

(3) Az ÉR. 63. §-a a következő (12) bekezdéssel egészül ki:

„(12) Az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeit — az érdekelt országos kisebbségi önkormányzat egyetértésével kiadott — külön jogszabály határozza meg.”

## 30. §

(1) Az ÉR. 1. számú melléklete „I. Nyomtatványok” alcíme helyébe e rendelet 1. számú melléklete lép.

(2) Az ÉR. 2. számú melléklete ELSŐ RÉSZ „AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA TANTÁRGYAI ÉS A VIZSGA FORMÁI” fejezet helyébe e rendelet 2. számú melléklete lép.

## II.

### *A közalkalmazottak foglalkoztatására vonatkozó rendelkezések módosítása*

#### 31. §

A közalkalmazottokról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a közoktatási intézményekben tárgyú — többször módosított — 138/1992. (X. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 12. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Ha a közalkalmazott az Országos Képzési Jegyzékben szereplő emelt szintű szakképesítéssel rendelkezik, besorolásakor, valamint a második és további szakképesítés figyelembevételkor a felsőfokú szakképesítésre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.”

#### 32. §

Az R. 18. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„18. § (1) A rendeletben foglaltakat kell alkalmazni a Bányaiipari Akadémia Technikum, az Artistaképző Intézet, továbbá — a (2) bekezdésben foglaltak szerint — a gyermek- és ifjúságvédelmi intézmény (GYIVI), nevelőotthon, nevelőintézet (a továbbiakban együtt: gyermek- és ifjúságvédelmi intézmény) pedagógus-munkakörben foglalkoztatott dolgozóira. A rendelet 5. §-ában, 7. §-ában, 10—11. §-ában, 13/A. §-ában, 16—17. §-ában foglaltakat a Balassi Bálint Intézetben foglalkoztatottak tekintetében is alkalmazni kell.

(2) A gyermek- és ifjúságvédelmi intézmény pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottai közalkalmazotti jogviszonyára e rendelet 7. §-át, 10. §-ának (1) bekezdését, 11/A. §-át, 11/B. §-át, 12. §-át, 14/A. §-a (1) bekezdésének a), c), h) pontjait, 14/B. §-a (1) bekezdésének a) pontját, 15. §-a (2) bekezdésének c)—e) pontjait, (3)—(4) bekezdését, (6) bekezdését, (8) bekezdését, (10) bekezdését, 16. §-ának (1)—(6) bekezdéseit, 20. §-ának (2) bekezdését kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) 14/A. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a magasabb vezetői, vezetői megbízást kapott pedagógust a felsoroltakon kívül akkor is megilleti az illetménynövekedés, ha szociálpedagógus, szociális munkás, általános szociális munkás szakképzettséggel rendelkezik;

b) a 14/A. § (1) bekezdésének c) pontja alapján a gyermek- és ifjúságvédelmi intézményben pedagógus-munkakörben foglalkoztatott dolgozót a felsoroltakon

kívül akkor is megilleti az illetménynövekedés, ha a besorolás alapjául szolgáló felsőfokú iskolai végzettsége és szakképzettsége mellett pedagógiai, pedagógia szakos előadói, szociálpedagógus, nevelőtanári, pszichopedagógus, szociális munkás szakképzettséggel rendelkezik;

c) a 14/A. § (1) bekezdésének h) pontja alapján a gyermek- és ifjúságvédelmi intézményben a pszichológusi feladatok ellátásához a pszichológusi szakképzettség mellett tanítói, tanári szakképzettséggel rendelkezik;

d) a 15. § (6) bekezdésének b) pontjában meghatározott pótlék: gyermek- és ifjúságvédelmi intézményi pótlék annak, aki gyermek- és ifjúságvédelmi intézményben nevelő és oktató munkát végez.”

## III.

### *A közoktatásról szóló törvény végrehajtási rendeletének módosítása*

#### 33. §

(1) A közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény végrehajtásáról szóló — többször módosított — 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: r.) 12/A. §-ának (2)—(5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közoktatási információs rendszerbe történő bekapcsolódás az OM részére megküldött nyilatkozattal történik. A nyilatkozatot a közoktatási intézmény az e rendelet 3. számú melléklete szerinti adatlapon — a fenntartó cégszerű aláírásával hitelesítve — postai úton küldi meg az OM részére. A nyilatkozatot, ha a közoktatási intézmény bekapcsolódott az internetes szolgáltatásba (a továbbiakban: internetes hozzáférés) az interneten keresztül is továbbítani kell. Ha a közoktatási intézmény nem rendelkezik internetes hozzáféréssel, azonban a számítógép parkjának kiépítéséhez a központi költségvetésből (minisztérium, közhasznú társaság stb.) támogatásban részesült, a nyilatkozatot számítógépes adathordozón is meg kell küldeni az OM részére. A bejelentőlapokat és a számítógépes adathordozót az Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht. Közoktatási Információs Iroda bocsátja — ingyenesen — az érintettek rendelkezésére.

(3) A nyilatkozathoz csatolni kell

a) a közoktatási intézmény alapító okiratát,

b) a nem helyi önkormányzat által fenntartott közoktatási intézmény esetén — ha a fenntartó tevékenységét nem jogszabály felhatalmazása alapján látja el — a közoktatási szolgáltató tevékenység folytatására jogosító okiratot,

c) nem helyi önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézmény esetén a működés megkezdéséhez szükséges — jogerősítő záradékkal ellátott — engedélyt.

(4) A mellékletek egyszerű másolatban becsatolhatók. Az OM kérésére az eredeti okiratokat be kell mutatni. A nyilatkozatot legkésőbb a közoktatási intézmény működésének megkezdését követő harminc napon belül kell

megküldeni. Ha a beküldött okiratokban az adatok megváltoznak, a fenntartónak harminc napon belül be kell jelentenie a változásokat. A változást a megváltozott adatokat tartalmazó adatlap kitöltésével kell benyújtani az OM-hez. Az adatlaphoz csatolni kell a változás alapjául szolgáló okiratot (alapító okirat).

(5) Az OM a nyilatkozat tanügyigazgatási felülvizsgálata után a közoktatási intézményt nyilvántartásba veszi, és harminc napon belül megküldi a közoktatási intézmény azonosítóját (a továbbiakban: OM azonosító) a fenntartónak. Az OM a nem állami, nem helyi önkormányzati fenntartású közoktatási intézmény OM azonosítóját megküldi a székhely szerint illetékes területi államháztartási hivatalnak is.”

(2) Az r. 12/A. §-ának (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) A közoktatás információs rendszerébe be kell jelentkeznie

a) az egészségügyi intézménynek, a gyermekgyógy-  
üdülőknek, ha részt vesz a tartós gyógykezelés alatt álló tanuló iskolai oktatása,

b) a bölcsődének, a fogyatékosok ápoló, gondozó otthonának, a fogyatékosok rehabilitációs intézményének, a fogyatékosok nappali intézményének, a gyermekotthonnak, amennyiben közreműködik a korai fejlesztés és gondozás, illetve a fejlesztő felkészítés feladatainak a megvalósításában. Az információs rendszerbe történő bekapcsolódásra alkalmazni kell e § (2) bekezdését, (3) bekezdésének a) pontját, (4)—(6) bekezdését és (8) bekezdését. Az e bekezdésben felsorolt nem helyi önkormányzati intézményeknek csatolniuk kell továbbá a közoktatási feladatellátással összefüggő nyilvántartásba vételről rendelkező — jogerősítő záradékkal ellátott — határozatot.”

### 34. §

(1) Az r. 12/B. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A közoktatási intézmény — minden év október 30-áig — megküldi az Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht. Közoktatási Információs Iroda részére az intézmény működésével kapcsolatos tájékoztató adatokat, amennyiben internetes hozzáféréssel rendelkezik. Ha a közoktatási intézmény nem rendelkezik internetes hozzáféréssel, adatainak közzétételét kérheti az Educatio Társadalmi Szolgáltató Kht. Közoktatási Információs Iroda részére megküldött számítógépes adathordozón. A közzétett adatok valódiságáért a küldő intézmény vezetője felel. A tájékoztató adatokat megyénként, ezen belül településenként, illetve a főváros egészére és kerületenként, továbbá intézményi bontásban kell feldolgozni. A tájékoztatót, továbbá az adatok intézményi bontását e rendelet 2. számú melléklete szerint kell elkészíteni.”

(2) Az r. 12/B. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az iskolák az e rendelet 4. számú mellékleteként kiadott adatlapon szolgáltatnak adatot az iskolai tankönyvrendelésről. Az adatlapot minden év február 28-áig kell megküldeni az Oktatási Minisztérium részére.”

### 35. §

Az r. 13. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A nem állami, nem helyi önkormányzati intézményfenntartók a közoktatásról szóló törvény 118. §-ának (3) bekezdése alapján biztosított normatív állami hozzájárulás iránti igényüket a székhelyük szerint illetékes területi államháztartási hivatal részére jelenthetik be az e célra szolgáló igénylési lapon. Az igénylési lapot az OM készíti el, és küldi meg a területi államháztartási hivatal részére az éves költségvetésről szóló törvény kihirdetését követő tíz munkanapon belül.”

### 36. §

Az r. 14. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Az igénylési lapot

a) a már működő intézmény esetén — a tárgyév január 1-jei tényleges és a becsült szeptember 1-jei létszámot figyelembe véve — január 31-éig, továbbá a szeptember 1-jei tényleges létszámról szeptember 15-éig,

b) új intézmény esetén — a tárgyév szeptember 1-jei létszámot figyelembe véve — szeptember 15-éig

kell benyújtani az illetékes területi államháztartási hivatalhoz. A területi államháztartási hivatal a tényleges létszámokról szeptember 30-áig tájékoztatja az OM-et.”

### 37. §

Az r. 17. §-ának (2) bekezdése a következő harmadik mondatral egészül ki:

„A tárgyév szeptember 15-éig benyújtott igénylési lapon közzölt tényleges létszám alapján november hónaptól kezdődően történik a folyósítás.”

### 38. §

Az r. az e rendelet 3. számú mellékleteként kiadott „Adatok az iskolai tankönyvmegrendelésről” című 4. számú melléklettel egészül ki.



## IV.

*Az államilag elismert nyelvvizsgára vonatkozó rendelkezések módosulása*

## 39. §

(1) Az idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatás rendjéről és a nyelvvizsga-bizonyítványokról szóló — többször módosított — 71/1998. (IV. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: IR.) 13. §-ának (9) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(9) Magyarországon felsőoktatási intézményben nemzetiségi tanári, nemzetiségi tanítói, nemzetiségi óvodapedagógusi szakon megkezdett és ott befejezett tanulmányokat igazoló bizonyítvány, oklevél, az oktatási intézmény oktatási nyelve szempontjából államilag elismert két nyelvtű C típusú felsőfokú nyelvvizsgának felel meg.”

(2) Az IR. 13. §-ának (16) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(16) Sikeresen befejezett érettségi vizsga esetén az idegen nyelv érettségi vizsga az érettségi vizsgaszabályzatról szóló — többször módosított — 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendeletben meghatározottak szerint az államilag elismert nyelvvizsgával, az elért osztályzatot igazoló érettségi bizonyítvány pedig az államilag elismert nyelvvizsga-bizonyítvánnyal egyenértékű.”

## V.

*A pedagógus-továbbképzésre vonatkozó rendelkezések módosítása*

## 40. §

A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló — többször módosított — 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet 5. §-a (2) bekezdés a) pontjának utolsó gondolatjele helyébe a következő rendelkezés lép:

[(2) A hétévenkénti továbbképzés — az (1) bekezdésben meghatározottakon kívül — teljesíthető]

„— a nevelő és oktató munkát segítő, az Országos Képzési Jegyzékben szereplő emelt szintű és a felsőfokú szakképesítés”

(megszerzésével;)

## 41. §

(1) Ez a rendelet — a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel — a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg

a) hatályát veszti

— az IR. 13. §-ának (10)—(11) és (15) bekezdése,

— az ÉR. 4. §-ának (2) bekezdése, 5. §-a, 9. §-a (8) bekezdésében az „[a továbbiakban az (1)—(8) bekezdésben szabályozott vizsgák együtt: érettségi vizsga]” szöveg, a 13. §-ának (4) bekezdése, 25. §-ából és 61. §-ából a „(sztentertizált)” kifejezés, a 32. §-a, az 50. §-a, az 51. §-a (1) bekezdésének negyedik mondata és az 53. §-ának (5) bekezdése, 61. §-ának (2) bekezdése,

— az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 141. §-ának (2) bekezdése;

b) az ÉR. 6. §-ának (9) bekezdésében, 8. §-ában, 31. §-ának (1) bekezdésében az „általános vizsgakövetelmény”, illetve annak ragozott formája helyébe, a „központi vizsgakövetelmény”, illetve annak ragozott formája; az 51. §-ának (4) bekezdésében az (1) bekezdésre való hivatkozás helyébe a (2) bekezdésre való hivatkozás lép.

(3) E rendelet 19. §-a, 20. §-a, 26. §-a 2005. január 1-jén, illetve azokban a középiskolákban, ahol az oktatás a tizenharmadik évfolyamon fejeződik be, 2006. január 1-jén lép hatályba.

*Orbán Viktor* s. k.,  
miniszterelnök

1. számú melléklet

a 78/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

[1. számú melléklet

a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelethez]

*„I. Nyomtatványok*

1. Érettségi bizonyítvány\*
2. Érettségi vizsga törzslapja (külív, belív)\*
3. Törzslap kivonat az érettségi vizsgáról\*
4. Jelentkezés érettségi vizsgára
5. Tétel igénylő összesítő lap érettségi vizsgához
6. Jegyzőkönyv az írásbeli, szóbeli vizsgáról és a vizsgabizottság üléseiről, illetve a tantárgyi vizsgabizottság üléseiről
7. Tanúsítvány az emelt szintű érettségi vizsgáról\*
8. Jelentés a vizsgaeredményekről
9. Kimutatás az érettségi bizonyítványokról
10. Osztályozó ív (külív, belív), egyéni osztályozó ív
11. Vizsgáztatási jegyzék a vizsgázókról

\*A \*-gal jelölt nyomtatványok gyártásához és forgalmazásához az Oktatási Minisztérium engedélyre van szükség.

2. számú melléklet a 78/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

[2. számú melléklet a 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelethez]

„ELSŐ RÉSZ

AZ ÉRETTSÉGI VIZSGA TANTÁRGYAI ÉS A VIZSGA FORMÁI

	A tantárgy neve	A vizsga formája			
		középszinten		emelt szinten	
Kötelező tantárgyak	1. Magyar nyelv és irodalom	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	2. Anyanyelv (nemzetiségi nyelv) és irodalom	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	3. Történelem	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	4. Matematika	írásbeli	—	írásbeli	szóbeli
	5. Élő idegen nyelv/Latin/	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
Választható közismereti tantárgyak	6. Élő idegen nyelv	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	7. Fizika	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	8. Kémia	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	9. Biológia	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	10. Földrajz	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	11. Ének-zene	gyakorlati írásbeli	szóbeli	gyakorlati írásbeli	szóbeli
	12. Vizuális kultúra	írásbeli	gyakorlati	írásbeli vagy gyakorlati vagy	szóbeli
	13. Informatika	gyakorlati	szóbeli	gyakorlati	szóbeli
	14. Testnevelés	gyakorlati	szóbeli	gyakorlati	szóbeli
	15. Filozófia	—	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	16. Hittan	—	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	17. Természettudomány	írásbeli	szóbeli		
	18. Latin	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	19. Emberismeret és etika	írásbeli	—	írásbeli	szóbeli
	20. Társadalomismeret	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	21. Dráma	gyakorlati	szóbeli	írásbeli	gyakorlati szóbeli
	22. Mozgókép és médiaismeret	írásbeli	projekt	írásbeli projekt	szóbeli
23. Nemzetiségi (kisebbségi) népismeret	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli	
Választható szakmai előkészítő tantárgyak	1. Gépészet alapjai	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	2. Elektronika alapjai	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	3. Vegyipari alapismeretek	írásbeli vagy	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	4. Építészeti alapismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	5. Turizmus és vendéglátó ismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	6. Elméleti gazdaságtan (Közgazdaságtan)	—	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	7. Üzleti gazdaságtan	—	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	8. Szoftver technológia alapismeretei	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli

	A tantárgy neve	A vizsga formája			
		középszinten		emelt szinten	
	9. Hardver technológia alapismeretei	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	10. Mezőgazdasági alapismeretek	írásbeli vagy szóbeli		írásbeli	szóbeli
	11. Környezetvédelmi alapismeretek	—	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	12. Élelmiszer-ipari műveletek és gépek	—	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	13. Egészségi alapismeretek	—	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	14. Szociális alapismeretek	—	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	15. Közlekedésműszaki alapismeretek	—	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	16. Szállítmányozási alapismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	17. Marketingismeretek	—	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	18. Bőrfeldolgozó-ipari alapismeretek	—	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	19. Famegmunkálás alapjai	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	20. Közlekedésépítő alapismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	21. Ruhaipari alapismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli
	22. Vízgazdálkodási alapismeretek	írásbeli	szóbeli	írásbeli	szóbeli”

3. számú melléklet a 78/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

[4. számú melléklet a 20/1997. (II. 13.) Korm. rendelethez]

#### Adatok az iskolai tankönyvmegrendelésről

Az iskola neve:	
Az OM kódja:	
Az iskolaigazgató neve:	

Az iskola a Tankönyvjegyzékben lévő könyvek közül az alábbiakat rendelte meg a ..... tanévben\*

Sorszám	A tankönyv kiadói kódja	Megrendelt mennyiség (db)		Sorszám	A tankönyv kiadói kódja	Megrendelt mennyiség (db)

Az iskola a Tankönyvjegyzékben nem lévő könyvek közül az alábbiakat rendelte meg a ..... tanévben\*

Sorszám	A könyv kiadója	A könyv címe	Megrendelt mennyiség (db)

Kelt: .....

P. H.

.....  
igazgató aláírása

\* A táblázat a szükséges mennyiségig folytatható.

## A Kormány 79/2002. (IV. 13.) Korm. rendelete

### a NATO (PfP) SOFA hatálya alá tartozó kártérítési ügyekkel kapcsolatos eljárásról

A Kormány az 1999. évi CXVII. törvénnyel kihirdetett, az Észak-atlanti Szerződés tagállamai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló Megállapodás (NATO SOFA) VIII. fejezetében foglaltak eredményes magyarországi végrehajtása érdekében, tekintettel az 1995. évi CII. törvénnyel kihirdetett, az Észak-atlanti Szerződés részes államai és a „Békepartnerség” más résztvevő államai közötti, fegyveres erők jogállásáról szóló Megállapodás I. és II. Cikkére is, valamint figyelemmel a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 7. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra, a következőket rendeli el:

#### 1. §

E rendelet alkalmazásában

*a) külföldi fegyveres erő:* az Észak-atlanti Szerződés (NATO) tagállamai, illetve a „Békepartnerségben” (PfP) részt vevő országok fegyveres ereje;

*b) fegyveres erő:* a NATO SOFA I. Cikk *a)* pontjában meghatározott személyi állomány;

*c) polgári állomány:* a NATO SOFA I. Cikk *b)* pontjában meghatározott személyek;

*d) károsult:* az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, amelynek lakóhelye, állandó tartózkodási helye, illetve székhelye Magyarországon van, és amelynek halála, testi épségében vagy egészségében bekövetkezett hátrányos változás, illetve ingó vagy ingatlan vagyonában, vagyoni értékű jogaiban bekövetkezett értékcsökkenés a külföldi fegyveres erő tagja cselekményének vagy mulasztásának következménye;

*e) kárigény:* a károsult vagy az általa megfelelő módon meghatalmazott képviselője, ennek hiányában közeli hozzátartozója által aláírt, károkozás miatt meghatározott pénzösszeg kifizetésére irányuló, a Honvédelmi Minisztérium (a továbbiakban: HM) illetékes szervéhez a jelen rendelet *mellékletében* foglalt „Kárigény bejelentő adatlap”-on eljuttatott, írásos követelés;

*f) szolgálati igazolás:* a külföldi fegyveres erő illetékes szerve által kiadott írásos nyilatkozat arról, hogy a kárigény szerinti káreseménynek részese volt-e a külföldi fegyveres erő tagja, polgári állománya, vagy a külföldi fegyveres erő által üzemeltetett gépjármű, a károkozás szolgálati tevékenység ellátása közbeni cselekmény vagy mulasztás következménye vagy nem, továbbá — gépjárművel történt károkozás esetén — a gépjármű a külföldi fegyveres erő tulajdonában áll-e, vagy általa üzemeltetett, és a gépjárműhasználat engedélyezett volt vagy nem.

#### 2. §

*A külföldi fegyveres erők tagjai által szolgálatteljesítés közben okozott — a gépjármű-felelősségbiztosítás hatálya alá nem tartozó — károk megtérítésének rendje*

(1) A külföldi fegyveres erők tagja vagy polgári állománya által okozott, a gépjármű-felelősségbiztosítás hatálya alá nem tartozó kár esetén a károsult kárigényét — válasza szerint — a lakóhelye, ennek hiányában állandó tartózkodási helye, illetve székhelye, vagy a kár bekövetkezésének helye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjénél terjesztheti elő.

(2) A jegyző az előterjesztett kárigényt eljuttatja a HM illetékes szervéhez, amely azt nyilvántartásba veszi és a káreseménnyel kapcsolatos szolgálati igazolás kérésével együtt haladéktalanul továbbítja a külföldi fegyveres erő illetékes szervének.

(3) A HM illetékes szerve a külföldi féltől kapott szolgálati igazolás birtokában — igazságügyi kárszakértő bevonásával — vizsgálatot folytat a kárigény jogalapja és összegszerűsége vonatkozásában.

(4) Ha a károsult a vizsgálat eredményeként megállapított kártérítési összeget igénye teljes kielégítéseként elfogadja, a HM illetékes szerve intézkedik a kérdéses összegnek a károsult részére 30 napon belül történő átutalására.

(5) Ha a külföldi fegyveres erő a károkozásban való részességét nem ismeri el, vagy a károsult a HM illetékes szerve vizsgálatának az igény jogalapjára vagy összegszerűségére vonatkozó megállapításait vitatja, úgy a HM illetékes szerve tájékoztatja a károsultat a polgári peres út lehetőségéről.

(6) Az (5) bekezdés szerinti alapján indult perekben a Magyar Államot a HM képviseli.

#### 3. §

*A külföldi fegyveres erő által üzemeltetett gépjárművekkel szolgálatteljesítés közben okozott — a gépjármű-felelősségbiztosítás hatálya alá tartozó — károk megtérítésének rendje*

(1) A károsult a külföldi fegyveres erők által üzemeltetett gépjárművekkel okozott és a gépjármű üzemeltetésének kötelező felelősségbiztosításáról szóló 171/2000. (X. 13.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó kárigényeit a Magyar Biztosítók Szövetségénél (a továbbiakban: MABISZ) vagy annál a — kötelező felelősségbiztosítási ágazatot művelő — biztosítónál terjesztheti elő, ahol a károsultnak, mint biztosítottnak, kötelező gépjármű-felelősségbiztosítása van. A MABISZ a nála bejelentett kárigények kivizsgálásával a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítást művelő biztosítót bíz meg.

(2) A biztosító a nála rendszeresített gépjármű-kárbejelentési adatlapot és a kárfelvételi jegyzőkönyvet részlete-

sen kitöltve a kár vizsgálatának megkezdésekor — a MABISZ útján — megküldi a HM illetékes szervének, amely azt nyilvántartásba veszi és a káreseménnyel kapcsolatos szolgálati igazolás kérésével együtt haladéktalanul továbbítja a külföldi fegyveres erő illetékes szervének.

(3) A HM illetékes szerve a külföldi féltől kapott szolgálati igazolást haladéktalanul továbbítja a megkereső biztosító felé, amely a megfelelő igazolás birtokában — a felelősségbiztosítás vonatkozó szabályai szerint — kárszakértő bevonásával kivizsgálja a kárügyet és állást foglal a kártérítés mértékében.

(4) A biztosító a megállapított kártérítést a károsultnak közvetlenül átutalja, a kifizetésre került kártérítési összeg erejéig — a MABISZ útján — megtérítési igényt terjeszt elő a HM-nek.

(5) A (4) bekezdés szerinti megtérítési igényt — ideértve a jogerős bírói ítélettel megállapított és a MABISZ által kifizetett kártérítéseket is — a HM illetékes szerve a csatolt bizonyítékok és szakvélemények figyelembevételével megvizsgálja, és megalapozottság esetén intézkedik a kérdéses összegnek a MABISZ illetékes szerve által megjelölt szám-  
lára — 30 napon belül — történő átutalására.

(6) Amennyiben a HM illetékes szerve a megtérítési igényt megalapozatlannak találja és a megtérítésre nem intézkedik, úgy a (4) bekezdés szerint kártérítés-fizetést teljesítő biztosító, illetve — amennyiben a kártérítést a MABISZ fizette — a MABISZ az igényét a Magyar Állammal szemben polgári peres úton érvényesítheti. E perekben a Magyar Államot a HM képviseli.

(7) Amennyiben a külföldi fél a károkozásban való részességét, illetve annak szolgálati jellegét nem ismeri el, vagy a biztosító a kárigényt megalapozatlannak tartja, illetve a károsult a kártérítés megállapított összegét vitatja, úgy a biztosító tájékoztatja a károsultat a polgári peres út lehetőségéről. A gépjármű-felelősségbiztosítási perekben alperesként a biztosítót kell megjelölni. Az ilyen perekben marasztalt biztosító a (4) bekezdés szerinti megtérítési igénnyel élhet.

(8) Amennyiben a magyar biztosítási szabályok értelmében a gépjárművel okozott kárra a biztosítás nem nyújt fedezetet, a károkozást a 3. §-ban foglaltak szerint kell kivizsgálni és elbírálni.

#### 4. §

*A külföldi fegyveres erők tagjainak a szolgálati viszonytal (szolgálatteljesítéssel) össze nem függő magatartásával okozott károk megtérítésének rendje*

(1) Ha a külföldi fegyveres erő illetékes szerve által a 2. § (2) és 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján kiállított igazolás szerint a károkozás nem szolgálatteljesítéssel összefüggésben keletkezett, a HM illetékes szerve — szükség esetén szakértő bevonásával — vizsgálatot folytat a kárügyben. A vizsgálat lezárása után a HM illetékes szerve

az ügyben keletkezett iratokat és a kártérítés mértékére vonatkozó javaslatot haladéktalanul továbbítja a külföldi fegyveres erő illetékes szervének, és erről a károsultat egyidejűleg tájékoztatja.

(2) A továbbiakban a kárrendezési eljárást a külföldi fegyveres erő illetékes szerve — a NATO SOFA VIII. Cikkének 6. pontja alapján — közvetlenül folytatja le.

(3) A külföldi fegyveres erő illetékes szerve által a (2) bekezdés alapján tett felajánlás nem zárja ki a károsult azon jogát, hogy kárigényét polgári peres úton érvényesítse a károkozó személlyel szemben.

#### 5. §

*A magyar fegyveres erők tagjai által külföldön okozott károk rendezése*

A magyar fegyveres erő tagja vagy polgári állománya által külföldön történt károkozásról szóló megkeresés alapján a HM illetékes szerve jár el, és indokolt esetben intézkedik a NATO/PfP SOFA alapján a magyar felet terhelő kártérítési összeg megfizetésére.

#### 6. §

*A kártérítések kifizetésének fedezete*

(1) A jelen rendelet alapján történő kárrendezés költségeit a Honvédelmi Minisztérium fejezetnél szereplő „Nemzetközi kártérítés” elnevezésű forgóalapról kell fedezni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti forgóalap szükség szerinti pótlására — a HM előterjesztése alapján — a Kormány intézkedik.

(3) A jelen rendelet alapján a károsultnak a MABISZ útján, közvetlenül, illetve jogerős bírói ítélet alapján kifizetett kártérítési összegnek a külföldi fegyveres erőt terhelő mértéke erejéig a HM illetékes szerve félévenként megtérítési kérelmet terjeszt a külföldi fegyveres erő illetékes szervéhez, csatolva az egyes kárügyekben beszerzett bizonyítékokat és szakértői véleményeket.

(4) A külföldi fegyveres erő által a HM részére átutalt kártérítési összeg — a 4. § (2) bekezdésének kivételével — az (1) bekezdés szerinti forgóalap bevételét képezi.

#### 7. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban a külföldi fegyveres erők magyarországi tevékenysége kapcsán bekövetkezett károk folyamatban levő vizsgálata, a kártérítések kifizetése és pótlása tekintetében is alkalmazni kell.

*Orbán Viktor s. k.,  
miniszterelnök*

Melléklet a 79/2002. (IV. 13.) Korm. rendelethez

### KÁRIGÉNYBEJELENTŐADATLAP\*

<p>1. Bejelentő neve: születési ideje: anyja neve: sz. ig. száma: lakcíme: telefonszáma:</p>	<p>2. Károsult neve: születési ideje: anyja neve: sz. ig. száma: lakcíme: telefonszáma:</p>
<p>3. A kár bekövetkezésének pontos helye (település, utca, házszám vagy helyrajzi szám), ideje (év, hó, nap, óra, perc):</p>	
<p>4. A károkozó adatai [a károkozásban részt vett személy(ek)re, gépjármű(vek) jelzéseire, megkülönböztető tulajdonságaira stb., vonatkozó adatok]:</p>	
<p>5. A kárt szenvedett vagyontárgy megnevezése, károsodás előtti állapotának rövid leírása (hozzávetőleges kora, rendeltetésszerű használatra alkalmassága, elhasználtságának foka, esetleges korábbi károsodásai stb.):</p>	
<p>6. A kárt szenvedett vagyontárgy hatósági vagy egyéb megkülönböztető jelzése (ingatlanban bekövetkezett károsodás esetén a fekvése szerinti település megnevezése, ingatlan-nyilvántartási betétszáma, helyrajzi száma)**:</p>	
<p>7. A kárt szenvedett vagyontárgy károsodás előtti értéke forintban (beszerzési ár, kivitelezési költségeit bizonyító számlák, iratok, ezek hiányában forgalmi értéken alapuló becslés szerint):</p>	
<p>8. Személyi sérülés (haláleset) fajtája (halál oka), sérülés kiterjedése:</p>	
<p>9. A kár bekövetkezésének részletes körülményei:</p>	
<p>10. A károsodás pontos leírása (a sérülés leírása, annak feltüntetése, hogy a károsodás a rendeltetésszerű használatot akadályozza, vagy lehetetlenné teszi-e):</p>	
<p>11. A vagyontárgy károsodás következtében beállt értékcsökkenésének becsült értéke (Ft):</p>	
<p>12. A károsultnak a kár bekövetkezésére való közrehatása:</p>	

\* Az adatlapot géppel vagy kézírás esetén nyomtatott nagybetűkkel kell kitölteni.

\*\* A kárigény bejelentő adatlaphoz az ingatlan-nyilvántartási tulajdoni lap másolatát is mellékelni kell.

13. Harmadik (a károsult, illetve a kár fentebb megjelölt okozóján kívüli) személy közrehatása a kár bekövetkezésében:
14. A károsult által a kár enyhítése érdekében tett intézkedések:
15. A károsodott vagyontárgyra vonatkozó esetleges biztosítási szerződés adatai (a biztosító neve, címe, a biztosítási szerződés száma, kelte):
16. Bármilyen más tulajdonbiztosítás jellemzői (a biztosító neve, címe, a biztosítási szerződés száma, kelte):
17. A bekövetkezett kárért kapott egyéb kártérítés összege, valamint az azt megfizető természetes, illetve jogi személy megnevezése (ideértve a biztosítási szerződés alapján kapott biztosítási díjat is):
18. A bekövetkezett kárért a harmadik személytől, illetve a biztosítótól igényelt kártérítés mértéke (Ft):
19. Tárgyi bizonyítási eszközök, amelyek a kár bekövetkezését és nagyságát igazolják (különösen okiratok, más iratok, egyéb bizonyítékok):
20. Tanúk neve, lakcíme:  A tanúk által tanúsítható tények, adatok:
21. A kár bekövetkezésével kapcsolatos esetleges hatósági eljárás megjelölése (beleértve az eljáró szerv megnevezését, az ügy számát):
22. A kár megtérítésével, valamint a kárigény érvényesítésével kapcsolatos igény összértéke (Ft):  Ebből — tulajdonban okozott kár miatti igény: — személyi sérülés miatti kárigény: — haláleset miatti kárigény:
23. A kártérítés módjára vonatkozó igény megjelölése (természetbeni vagy pénzbeli kártérítés):
24. Természetbeni kártérítés igénylése esetén az igényelt teljesítés módjának leírása:
25. Pénzbeli kártérítés igénylése esetén az igényelt teljesítés módjának feltüntetése (számlaszám, illetve a károsult lakcímének a feltüntetése):
26. A bejelentő által a kártérítés megállapítása érdekében fontosnak ítélt egyéb körülmény, tény, adat:

Igazolom, hogy az igényelt összeg csak a fent megnevezett káresemény által okozott károkat és sérüléseket fedezi, beleegyezem és elfogadom a jelzett összeget teljes megelégedéssel e beadvány rendezéseként.

Kelt: ....., 200..... hó ..... nap

.....  
bejelentő

## A Kormány 80/2002. (IV. 13.) Korm. rendelete

### a köztisztviselők képzési előírásairól szóló 9/1995. (II. 3.) Korm. rendelet módosításáról

A Kormány a köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény 80. §-a (1) bekezdésének *a*) pontjában (a továbbiakban: Ktv.), valamint a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 95. §-ának *c*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a 9/1995. (II. 3.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítja:

#### 1. §

Az R. 2. számú melléklete I. 1. pontjának helyébe a következő rendelkezés lép:

*(1. Belügyi igazgatási feladatok)*

„Az I. besorolási osztályban:

jogász szakképzettség; főiskolai szintű igazgatásszervezői szakképzettség vagy rendvédelmi felsőoktatásban szerzett szakképzettség; egyetemi vagy főiskolai szintű végzettség és számítástechnikai középfokú szakképesítés.

A II. besorolási osztályban:

közgazdasági szakközépiskolai végzettség, rendészeti szakközépiskolai végzettség, vagy középiskolai végzettség és az OKJ szerint: nyilvántartási és okmányügyintéző szakképesítés, középiskolai végzettség és az OKJ szerint igazgatási ügyintéző-ügykezelő szakképesítés.

Törvényességi ellenőrzés:

jogász szakképzettség vagy főiskolai szintű igazgatásszervezői szakképzettség.”

#### 2. §

(1) Az R. 3. számú melléklete 1. pontjának a II. besorolási osztályra vonatkozó rendelkezése helyébe a következő rendelkezés lép:

*(1. Adatfeldolgozó üzemviteli, rendszerszervező, programfejlesztő és szolgáltató feladatkör)*

„A II. besorolási osztályban:

közgazdasági szakközépiskola informatikai-számítástechnikai szakán szerzett szakképzettség vagy számítástechnikai szakképesítés; műszaki szakközépiskolai végzettség; középiskolai végzettség és az OKJ szerint: informatikai statisztikus és gazdasági tervező szakképesítés, pénzügyi ügyintéző szakképesítés, számítástechnikai programozó, számítástechnikai szoftver üzemeltető, számítógép rendszerprogramozó, földügyi számítógépes

adatkezelő, földügyi térinformatikus szaktechnikus szakképesítés.”

(2) Az R. 3. számú mellékletének 7. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*„7. Adónyomozói feladatkör*

Az I. besorolási osztályban:

jogász szakképzettség; egyetemi vagy főiskolai szintű informatikanár (számítástechnika-tanár), mérnök-informatikus vagy műszaki menedzser (szervező és informatikai szakon szerzett) szakképzettség; egyetemi vagy főiskolai szintű közgazdasági felsőoktatásban szerzett szakképzettség; főiskolai szintű államigazgatási és szociális igazgatási szakképzettség; rendvédelmi felsőoktatásban szerzett szakképzettség; egyetemi vagy főiskolai szintű végzettség és felsőfokú pénzügyi, számviteli szakképesítés.”

(3) Az R. 3. számú melléklete 31. pontjának a II. besorolási osztályra vonatkozó rendelkezése helyébe a következő rendelkezés lép:

*(31. Dokumentáció, ügyiratkezelés és könyvtáros feladatkör)*

„A II. besorolási osztályban:

középiskolai végzettség és iratkezelő, ügyvitelszervező szakképzettség vagy középiskolai végzettség és az OKJ szerint: könyvtáros asszisztens vagy számítástechnikai szakképesítés.”

(4) Az R. 3. számú mellékletének 70. pontjának az I. besorolási osztályra vonatkozó rendelkezése helyébe a következő rendelkezés lép:

*(70. Közegészségügyi-járványügyi és egészségvédelmi feladatkör)*

„Az I. besorolási osztályban:

egyetemi szintű jogász, általános orvos, fogorvos, gyógyszerész, biológus, fizikus, vegyész, vegyészmérnök, mérnök fizikus, építészmérnök, gépészmérnök, biomérnök, környezetmérnök, állatorvos, élelmiszermérnök, villamosmérnök, pszichológus, szociológus vagy szociálpolitikus szakképzettség; egyetemi vagy főiskolai szintű pedagógus szakképzettség; főiskolai szintű gyógypedagógus, óvónő, villamosmérnök, környezetvédelmi mérnök, rendszerszervező mérnök, rendszerfejlesztő mérnök, élelmiszer-technológus mérnök, élelmiszeripari gépészmérnök, vagy egészségügyi felsőoktatásban szerzett, vagy főiskolai szintű igazgatásszervezői szakképzettség, környezetegészségügyi-környezetvédelmi szakfelügyelő szakképzettség.”

(5) Az R. 3. számú mellékletének 76. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*„76. Központi közigazgatási szerv állampolgársági ügyek feladatköre*

Az I. besorolási osztályban:

jogász szakképzettség; főiskolai szintű igazgatásszervezői vagy rendvédelmi felsőoktatásban szerzett szakképzettség.



A II. besorolási osztályban:

középiskolai végzettség és számítástechnikai szakképesítés.”

(6) Az R. 3. számú mellékletének 84. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„84. Személyiadat, lakcím-, közlekedési, bűnügyi nyilvántartási és adatszolgáltatási feladatkör

Az I. besorolási osztályban:

jogász szakképzettség; főiskolai szintű államigazgatási és szociális igazgatási vagy rendvédelmi felsőoktatásban szerzett szakképzettség; egyetemi vagy főiskolai szintű végzettség és nyilvántartási és okmányügyintéző vagy számítástechnikai szakképesítés.

A II. besorolási osztályban:

középiskolai végzettség és közgazdasági szakképzettség vagy középiskolai végzettség és az OKJ szerint: számítástechnikai vagy nyilvántartási és okmányügyintéző szakképesítés; középiskolai végzettség és anyakönyvi szakvizsga.”

(7) Az R. 3. számú mellékletének 103. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„103. Okmányügyi és anyakönyvi szakfelügyeleti és koordinációs feladatkör

Az I. besorolási osztályban:

jogász szakképzettség; főiskolai szintű államigazgatási és szociális igazgatási vagy rendvédelmi felsőoktatásban szerzett szakképzettség; egyetemi vagy főiskolai szintű végzettség és ügyvitelszervező, rendszerszervező, nyilvántartási és okmányügyintéző vagy számítástechnikai szakképesítés vagy anyakönyvi szakvizsga.”

(8) Az R. 3. számú mellékletének 129. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„129. Útlevelekérelem hatósági feladatkör

Az I. besorolási osztályban:

jogász szakképzettség; főiskolai szintű államigazgatási és szociális igazgatási vagy rendvédelmi felsőoktatásban szerzett szakképzettség; egyetemi vagy főiskolai szintű végzettség és nyilvántartási és okmányügyintéző szakképesítés.

A II. besorolási osztályban:

középiskolai végzettség és közgazdasági szakképzettség vagy középiskolai végzettség és az OKJ szerint: nyilvántartási és okmányügyintéző vagy számítástechnikai szakképesítés.”

(9) Az R. 3. számú melléklete 127. pontjának a II. besorolási osztályra vonatkozó rendelkezése helyébe a következő rendelkezés lép:

(127. Titkársági és igazgatási feladatkör)

„A II. besorolási osztályban:

középiskolai végzettség és közgazdasági szakképzettség; közgazdasági szakközépiskolai általános ügyintéző titkár (menedzserasszisztens) szakképzettség; középiskolai végzettség és az OKJ szerint: valamely középfokú (ügyintézői

szintű) pénzügyi-számviteli, általános gazdasági és statisztikai ügyintéző, vállalkozási ügyintéző, igazgatási ügyintéző-ügykezelő, jogi asszisztens, ügyvitelszervezői és rendszerszervezői, számítástechnikai szakképesítés vagy katonai kiképző, védelmi igazgatási szakelődő, honvéd zászlós, honvéd tiszthelyettes szakképesítés.”

3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, ezzel egyidejűleg az R. 3. számú mellékletének 122. pontja hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,  
miniszterelnök

## A Kormány 81/2002. (IV. 13.) Korm. rendelete

az egyes szabálysértésekről szóló  
218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet módosításáról

A szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 166. §-ában kapott felhatalmazás alapján a Kormány a következőket rendeli el:

1. §

Az egyes szabálysértésekről szóló — többször módosított — 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Szr.) 96. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, és a § jelenlegi szövegének jelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatti eljárás a munkabiztonsági és munkaügyi felügyelő, illetőleg a munkaügyi felügyelő hatáskörébe is tartozik.”

2. §

Az Szr. 96/A. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, és a § jelenlegi szövegének jelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatti eljárás a munkabiztonsági és munkaügyi felügyelő, illetőleg a munkaügyi felügyelő hatáskörébe is tartozik.”

## 3. §

Az Szr. 142. §-a a következő (2)—(6) bekezdéssel egészül ki, és a § jelenlegi szövegének jelölése (1) bekezdésre változik:

„(2) Aki

a) a tanulót, a szülőt vagy a közoktatásról szóló törvény rendelkezései alapján létrehozott szervezeteiket a közoktatásra vonatkozó jogszabályban meghatározott jogainak gyakorlásában szándékosan akadályozza,

b) anélkül, hogy a pedagógiai szakszolgálatra vonatkozó rendelkezésekben meghatározottak szerint erre jogosult lenne, szakértői véleményt készít,

c) a pedagógiai szakszolgálatra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően készített szakvéleményben foglaltakat szándékosan figyelmen kívül hagyja,

ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(3) Aki

a) az iskolai oktatást a tanév rendjétől eltérően szervezi meg,

b) a tanítási hetek szervezésére, a tanítás nélküli pihenőnapok kiadására, az egy tanítási napon szervezhető tanítási órákra vonatkozó rendelkezéseket megszegi,

c) a gyermek-, tanulóbalesetek megelőzésére vonatkozó előírásokat szándékosan megszegi,

ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(4) Aki

a) a közoktatás információs rendszerében történő jelentkezési kötelezettségét nem teljesíti, a változásjelentést, az adatszolgáltatást nem teljesíti,

b) az állami vizsgák megszervezésekor a vizsgaszabályzatban meghatározottaktól szándékosan eltér,

c) az osztály, csoport szervezésére, létszámának meghatározására vonatkozó előírásokat megszegi,

d) a jogszabályban meghatározott kötelező tanügyi okmányokat nem vezeti,

ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(5) Aki a gyermeket, tanulót a közoktatásra vonatkozó rendelkezések szándékos megszegésével hátrányosan megkülönbözteti, százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(6) A (3) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatti eljárás a munkabiztonsági és munkaügyi felügyelő, illetőleg a munkaügyi felügyelő hatáskörébe is tartozik.”

## 4. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,  
miniszterelnök

## A Kormány tagjainak rendeletei

### A belügyminiszter 10/2002. (IV. 13.) BM rendelete

#### a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendelet módosításáról

A fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény 342. §-a (2) bekezdésének e) pontjában, valamint a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény végrehajtásáról szóló 140/1996. (VIII. 31.) Korm. rendelet 50. §-ának (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján a belügyminiszter irányítása alatt álló fegyveres szervek hivatásos állományú tagjai illetményének és egyéb juttatásainak megállapításáról, valamint a folyósítás szabályairól szóló 20/1997. (III. 19.) BM rendeletet (a továbbiakban: R.) az alábbiak szerint módosítom:

## 1. §

Az R. 2. számú mellékletének I. pontja 2. alpontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

(1. A kormányrendelet 50. §-a értelmében különleges bevetési pótlékre jogosultak:)

„2. Határőrség Országos Parancsnokságán

a) 125%-os mértékben a külszolgálatot teljesítők,

b) 100%-os mértékben Határőrségi Akciószolgálat (kivéve a titkárnő, több munkafolyamatot ellátó ügyviteli alkalmazott).”

## 2. §

Az R. 2. számú mellékletének I. pontja a következő 4. alponttal egészül ki:

(1. A kormányrendelet 50. §-a értelmében különleges bevetési pótlékre jogosultak:)

„4. Az Európai Unió Válságkezelő Nemzetközi Rendőri Erők Magyar Kontingensének tagja évente két hónapig a felkészülési idő alatt

a) 120%-os mértékben, ha a felkészítő tanfolyamot „kiválóan megfelelt”,

b) 100%-os mértékben, ha a felkészítő tanfolyamot „megfelelt” minősítéssel végezte el.”

## 3. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit a 2002. március 18-án megkezdett alapfelkészítő tanfolyam résztvevőire is alkalmazni kell.

*Dr. Pintér Sándor* s. k.,  
belügyminiszter

**A földművelésügyi és vidékfejlesztési  
miniszter  
26/2002. (IV. 13.) FVM  
rendelete**

**a vágóállatok levágásának és leölésének állatvédelmi  
szabályairól szóló 9/1999. (I. 27.) FVM rendelet  
módosításáról**

Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény 49. §-a (4) bekezdésének *a*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a vágóállatok levágásának és leölésének állatvédelmi szabályairól szóló 9/1999. (I. 27.) FVM rendeletet (a továbbiakban: R.) a következők szerint módosítom:

## 1. §

Az R. 1. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A rendelet hatálya a hús-, bőr-, szőrme- és egyéb termékek előállítására céljából tenyésztett és tartott állatok — beleértve a strucc és az emu — levágására, leölésére, valamint azzal összefüggő mozgatására, elszállásolására, féken tartására és kábítására, továbbá ezen állatoknak járványügyi, illetve betegség-ellenőrzési célból történő leölési módszereire terjed ki.”

## 2. §

Az R. 2. §-a a következő *h*) ponttal egészül ki:

(2. § *E* rendelet alkalmazásában)

„*h*) *felesleges csibe*: valamennyi baromfifaj 72 óránál fiatalabb, még nem takarmányozott, a felnevelésre valamely okból alkalmatlan egyede.”

## 3. §

Az R. 4. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Az egyes vallási előírások által megkövetelt különleges vágási módszereknek alávetett állatok esetén az

(1) bekezdés *c*) pontjában foglaltakat nem kell alkalmazni. Az ilyen vágást hatósági állatorvos felügyelete mellett kell elvégezni azzal, hogy az adott vallási szokásoknak megfelelő vágás speciális szabályainak alkalmazását az a vallási szervezet is felügyelheti és ellenőrizheti, amelynek megbízásából a vágás történik.”

## 4. §

Az R. 5. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A féken tartó és egyéb berendezéseknek, eszközöknek, továbbá a kábításhoz vagy leöléshez használt berendezéseknek olyanoknak kell lenniük, illetve azokat úgy kell karbantartani és használni, hogy a kábítás vagy a leölés a rendelet előírásainak megfelelően gyors és eredményes legyen. A hatósági állatorvos ellenőrzi a fent említett eszközök, berendezések üzemeltetését és karbantartását, valamint a berendezések folyamatos — előírás szerinti — felülvizsgálatának elvégzését, és az azt igazoló dokumentációt.”

## 5. §

Az R. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § Az állatok mozgatására, elszállásolására, féken tartására, kábítására, levágására vagy leölésére csak az ilyen feladatok kíméletes és eredményes végrehajtásához az e rendeletben meghatározott ismeretekkel és gyakorlattal rendelkező személyek foglalkoztathatók. A vágóhíd tulajdonosa köteles gondoskodni arról, hogy az ott alkalmazott személy rendelkezzen a szükséges képesítéssel, gyakorlatl és szakmai tudással. Ennek igazolásául dokumentációt kell vezetni, melyet a hatósági állatorvos is köteles ellenőrizni.”

## 6. §

Az R. 8. §-ának (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A baromfi és a nyúl magánfogyasztás céljából, vágóhídon kívül történő levágása, leölése esetében az (1) bekezdés előírásainak betartása nem kötelező, azonban a 3. §-ban foglaltakat ebben az esetben is be kell tartani.”

## 7. §

Az R. 10. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„10. § A 8. és 9. § előírásai nem vonatkoznak azokra az esetekre, amikor az állatok életét szükséghelyzet miatt azonnal ki kell oltani.”

## 8. §

Az R. a következő 11/A. §-sal egészül ki:

„11/A. § (1) Az e rendeletben foglaltak végrehajtása tekintetében az illetékes állategészségügyi és élelmiszer-ellenőrző állomás (a továbbiakban: állomás) — az erre a célra összeállított, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) által kiadott ellenőrzési listák felhasználásával — legalább évente állatvédelmi ellenőrzést végez. Ellenőrzést az arra feljogosított személy bármikor végezhet.

(2) A feltárt hiányosságokról és a szükségessé váló intézkedésekről az állomás írásban tájékoztatja a vágóhid vezetőjét. A hiányosságok megszüntetésére az állomás határidőt állapít meg.

(3) Az állomás az általa elvégzett ellenőrzések összesített eredményeit minden év január 31. napjáig a minisztériumnak jelenti.”

## 9. §

Az R. 1—3. számú és 5—7. számú melléklete e rendelet *melléklete* szerint módosul.

## 10. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

*Dr. Vonza András* s. k.,  
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

Melléklet

*a 26/2002. (IV. 13.) FVM rendelethez*

1. Az R. 1. számú mellékletének 1.4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.4. Az állatokat meg kell védeni a kedvezőtlen időjárási viszonyoktól. Amennyiben magas hőmérsékletnek és páratartalomnak vannak kitéve, úgy megfelelő hűtést kell biztosítani számukra.”

2. Az R. 1. számú mellékletének 2.7. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.7. A külön jogszabályokban meghatározott, vonatkozó előírások megtartásán kívül az állatszállításoknak, istállóknak rendelkezniük kell:

— olyan padozattal, amely minimálisra csökkenti a csúszás veszélyét, és nem okoz sérülést az azzal érintkezésbe kerülő állatoknak,

— megfelelő szellőzéssel, figyelembe véve a várható hőmérsékleti és páratartalmi szélsőségeket; ahol mesterséges szellőztetésre van szükség, a szellőztető berendezés

meghibásodása esetére soron kívüli tartalékkészületről kell gondoskodni,

— megfelelő erősségű mesterséges megvilágítással, amely mindenkor lehetővé teszi az összes állat egyidejű vizsgálatát, ellenőrzését; szükség esetére pótvilágítást kell biztosítani,

— ahol szükséges, az állatok lekötéséhez szükséges berendezéssel,

— ahol szükséges, megfelelő alomkészlettel az éjszakára elszállásolt állatok részére.”

3. Az R. 1. számú mellékletének 2.10. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.10. Azokat az állatokat, amelyeket tizenkét órán át vagy ennél hosszabb ideig a vágóhídon tartanak, el kell szállásolni, és ahol szükséges, az állatokat úgy kell megkötöni, hogy nehézség nélkül lefekhessenek és táplálkozhassanak. Ahol az állatok nincsenek megkötve, azokról úgy kell gondoskodni, hogy lefekhessenek és zavartalanul táplálkozhassanak.”

4. Az R. 1. számú mellékletének 4. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„4. Az állatok etetésére és itatására a vonatkozó jogszabályok rendelkezései az irányadók.”

5. Az R. 2. számú mellékletének 1—3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. Az állatokat megfelelő módon féken kell tartani úgy, hogy megkíméljék őket minden fájdalomtól, szenvedéstől, izgalomtól, sérüléstől vagy zúzódástól. Szarvasmarhák rituális vágása esetén a vágás előtt kötelező az állatok rögzítésének valamely mechanikus, az állatot az elkerülhető fájdalomtól, szenvedéstől, nyugtalanságtól, sérülésektől vagy zúzódásoktól megkímélő módját alkalmazni.

2. Kábítás vagy leölés előtt nem szabad az állatok lábait összekötöni és az állatokat felfüggeszteni. A baromfi és a nyulak vágása esetén az állatok felfüggeszthetők, amennyiben megfelelő intézkedésekkel biztosított a kábításhoz szükséges nyugodt állapotuk, és a kábítás késelem nélkül, hatékonyan elvégezhető. Ezen túlmenően az állatok féken tartására szolgáló eszköz, illetve módszer használata nem tekinthető felfüggesztésnek.

3. Azokat az állatokat, amelyeket a fejre alkalmazott mechanikai vagy elektromos eszközökkel kábítanak el vagy ölnek le, olyan helyzetbe kell hozni, hogy az alkalmazott berendezés könnyen, pontosan és megfelelő időben alkalmazható és működtethető legyen. Egypatájúak és szarvasmarhák esetében a fej mozgatásának korlátozására megfelelő, az illetékes hatóság által engedélyezett eszközök alkalmazhatók.”

6. Az R. 3. számú mellékletének 1.3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„1.3. Bizonyos fajok esetében az állategészségügyi hatóság engedélyezheti a lefejezést, a nyak kicsavarását

(nyakcsigolyák kifecamítását) és a vákuumkamrában történő leölést, ha azok a rendelet 3. §-ában foglaltaknak megfelelnek, és az e melléklet 3. pontjában meghatározott, a leölésre vonatkozó különleges előírások érvényesülnek.”

7. Az R. 3. számú mellékletének 2.4.2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„2.4.2. A sertések kábítókamráját és a továbbításra szolgáló berendezést úgy kell kialakítani és működtetni, hogy a sertések sérülése és a mellkas összenyomása elkerülhető legyen, továbbá, hogy a sertések mindaddig állva maradjanak, amíg el nem veszítik az eszméletüket. Megfelelő világításról kell gondoskodni a szállítóberendezési rendszerben és a kamrában, amely lehetővé teszi, hogy a sertések egymást és a környezetüket láthassák.”

8. Az R. 3. számú mellékletének 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. A leölés különleges előírásai

3.1. Szabadgolyós pisztoly vagy puska

Ezek az eszközök különböző állatfajok, elsősorban a tenyésztett szarvas és más nagyvad leölésénél a 3. §-ban foglaltak teljesülése mellett, csak az állategészségügyi hatóság, valamint a külön jogszabályban meghatározott egyéb hatóságok engedélyével és képzett személy alkalmazásával használhatók.

3.2. Lefejezés és a nyak kicsavarása (nyakcsigolyák kifecamítása)

Ezek a módszerek a 3. §-ban foglaltak teljesülése mellett csak a baromfi és az egyéb madarak leölésénél az állategészségügyi hatóság engedélyével és képzett személy alkalmazásával használhatók.

3.3. Leölés elektromos árammal és szén-dioxiddal

A különféle állatfajok e módszerekkel történő leölését az állategészségügyi hatóság engedélyezi, ha a 3. §-ban foglaltak mellett az e melléklet 2.3. és 2.4. pontjaiban található szabályok is megvalósulnak. Ennek érdekében az állategészségügyi hatóságnak meg kell határoznia a használható elektromos áram erősségét és behatási idejét, illetve a szén-dioxid koncentrációját és az annak való kitétel időtartamát.

3.4. Vákuumkamra

Ez a módszer csak bizonyos tenyésztett vadon élő és fogyasztásra szánt szárnyasok (japán fűrj, fogoly és fácán) véreztetés nélküli leölésekor alkalmazható.

A vákuumkamra alkalmazását az állategészségügyi hatóság akkor engedélyezi, ha a 3. §-ban foglaltak teljesülése mellett gondoskodnak:

— az állatoknak olyan légmentesen zárt kamrában való elhelyezéséről, amelyben a vákuum nagyteljesítményű elektromos szivattyú segítségével gyorsan elérhető,

— arról, hogy a vákuum az állatok halálának pillanatáig fennmaradjon,

— az állatoknak olyan szállítótartályokban való csoportos elhelyezéséről, amelyek az erre a célra szolgáló vákuumkamrában elhelyezhetők.”

9. Az R. 5. számú melléklete helyébe a következő rendelkezés lép:

„*Járványügyi, illetve betegségmegelőzési célból alkalmazott leölési módszerek*

Engedélyezett módszerek

A rendelet 3. számú mellékletében foglalt bármelyik módszer alkalmazható, amennyiben az biztosan halált okoz. Ezenkívül a hatósági állatorvos a rendelet 3. §-ában foglalt általános előírások betartása mellett engedélyezheti más módszerek alkalmazását is öntudati állapotban lévő állatok leöléséhez, ha az alkalmazott eljárások (pl. a rögzített závarzatú pisztollyal történő lövés) nem okoznak azonnali halált, és megfelelő intézkedéseket tesznek az állatok lehető leggyorsabb leölésére, mielőtt az ismét magához térhetne, valamint az állatokon a halál beálltaig semmilyen más műveletet nem végeznek.”

10. Az R. 6. számú melléklete a következő 1.2. ponttal egészül ki, és az eredeti 6. számú melléklet 1. pontjának számozása 1.1. pontra változik:

„1.2. A hatóság feladata eldönteni, hogy melyik állatfajnál melyik módszer a legmegfelelőbb. A mellékletben nem nevesített állatfajok esetében a megfelelő módszer kiválasztásáról az állomás dönt.”

11. Az R. 7. számú mellékletének 3. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

„3. Engedélyezett módszer az embriók elpusztítására:

Az élő embriók azonnali elpusztításához minden keltezőüzemnek rendelkeznie kell a 2.1. pontban meghatározott mechanikus berendezéssel vagy egyéb, tudományosan elismert leölési módszer alkalmazásához szükséges eszközökkel, amelyeknek meg kell felelniük az e rendelet 3. §-ában foglalt általános előírásoknak.”

## A földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter 27/2002. (IV. 13.) FVM rendelete

**a vetőmagvak előállításáról és forgalmazásáról szóló  
89/1997. (XI. 28.) FM rendelet módosításáról**

A növényfajták állami elismeréséről, valamint a vetőmagvak és vegetatív szaporítóanyagok előállításáról és forgalmazásáról szóló 1996. évi CXXXI. törvény 29. §-ának (5) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — az érdekelt miniszterekkel egyetértésben — a következőket rendelem el:

## 1. §

A vetőmagvak előállításáról és forgalmazásáról szóló 89/1997. (XI. 28.) FM rendelet (a továbbiakban: R.) 2. §-a a következő (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg az eredeti bekezdés számozása (1)-re változik:

„(2) A vetőmagok előállítása, forgalmazása, minősítése és ellenőrzése során a vetőmag-szaporítások szántóföldi ellenőrzésének követelményeiről szóló MSZ 6353 számú és a mezőgazdasági és a kertészeti növényfajok vetőmagvairól szóló MSZ 7145 számú szabványokban (a továbbiakban: szabvány) foglaltak referenciamódszerként és referenciaértékként irányadók.”

## 2. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba, rendelkezéseit a folyamatban lévő eljárásokban is alkalmazni kell.

*Dr. Vonza András* s. k.,  
földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter

## Az ifjúsági és sportminiszter 3/2002. (IV. 13.) ISM rendelete

az állami támogatások 2001. és 2002. évi  
felhasználásának szabályairól szóló  
10/2001. (XII. 23.) ISM rendelet módosításáról

A sportról szóló 2000. évi CXLV. törvény (a továbbiakban: Stv.) 93. §-a (2) bekezdésének a) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

## 1. §

Az állami támogatások 2001. és 2002. évi felhasználásának szabályairól szóló 10/2001. (XII. 23.) ISM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a (2) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[(2) E rendelet alapján]*

„a) sportági országos szakszövetségek (a továbbiakban: szakszövetség), valamint sportszövetségek működési kiadásainak támogatása;”

## 2. §

Az R. 6. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) Sportszervezetek csak a nemzeti sportszövetségeken, a MOB-on, a szakszövetségeken, illetve sportszövet-

ségeken, a fogyatékosági ágaknak megfelelő országos sportszövetségeken, valamint a kiemelt sportágfejlesztési programokon, illetve pályázatokon keresztül vehetnek igénybe költségvetési támogatást.”

## 3. §

Az R. 7. §-ának (1) bekezdése a következő új b) ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi b)—g) pontok jelölése c)—h) pontokra változik:

„b) a Salt Lake Cityben megrendezendő Téli Paralimpiai Játékokat;”

## 4. §

Az R. 10. §-a a következő új (4) bekezdéssel egészül ki:  
„(4) A fogyatékosok sportja területén az 1. számú mellékletet nem kell alkalmazni.”

## 5. §

Az R. 11. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A minisztérium az Stv. 71. §-ának (2) bekezdése alapján a FONESZ megalakítására és működtetésére, valamint tagszervezeteinek működésére a „Fogyatékosok sportszövetségeinek támogatása” előirányzat terhére nyújt támogatást az (5) bekezdésben foglaltak szerint.”

## 6. §

Az R. 11. §-a a következő új (5)—(8) bekezdésekkel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (5) bekezdés számozása (9) bekezdésre változik:

„(5) A FONESZ-t és annak tagjait együttesen

a) a Nemzeti Sportszövetség költségvetéséből negyvenmillió forint;

b) a Nemzeti Szabadidősport Szövetség költségvetéséből tízmillió forint  
illeti meg.

(6) Az (5) bekezdés szerinti összegnek a FONESZ részére történő átutalásáról annak a minisztérium általi átutalásától számított nyolc munkanapon belül a nemzeti sportszövetségek elnökségei gondoskodnak.

(7) A FONESZ az (5) bekezdés szerinti összegből

a) 13,436 millió forintot működési költségeire használ fel;

b) 36,564 millió forintot tagszervezetei között a 18. §-ban és a 19. § (4) bekezdésében meghatározott szakmai feladatok és szempontok alapján oszt fel.

(8) A (7) bekezdés b) pontja szerinti összeget a FONESZ a kézhezvételtől számított nyolc munkanapon belül utalja át tagszervezetei részére.”

## 7. §

Az R. 12. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A Nemzeti Sportszövetség a szakszövetségi támogatások összegének meghatározásakor a szakszövetségi adatok alapján:

- a) a szakszövetség által fizetendő nemzetközi tagdíjakat 5,8,
- b) a sportági eredményességet 25,
- c) a sportágban kiadott belföldi versenyengedélyek számát 23,1,
- d) a szakszövetségi tagszervezetek számát 23,1,
- e) az egyéb, különösen informatikai fejlesztésre, hagyományörzésre fordítandó szakszövetségi kiadásokat 23 százaléknyi értékkel veszi figyelembe.”

## 8. §

Az R. 17. §-ának (1) bekezdése a következő új a) ponttal egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi a)—c) pontok jelölése b)—d) pontokra változik:

[*(1) A minisztérium a „Fogyatékosok sportjának fejlesztése” előirányzat terhére közvetlenül támogatja*]

„a) a Magyar Paralimpiai Bizottságon keresztül a Salt Lake Cityben megrendezendő Téli Paralimpiai Játékokon;”

## 9. §

Az R. 18. §-ának (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A műhelytámogatás a speciális világbajnokságokon való eredményes magyar szereplés szempontjából meghatározó sportegyesületek, illetve szakosztályok működtetésére, valamint a speciális világbajnokságokra való felkészüléssel kapcsolatban felmerülő, a 13. § (5) bekezdés szerinti kiadásokra használható fel.”

## 10. §

Az R. a következő új 21/A—21/E. §-okkal és az azt megelőző címmel egészül ki:

„*Eredményességi jutalom*

21/A. § (1) A miniszter eredményességi jutalomban kizárólag a Nemzeti Sportszövetség tagjaként nyilvántartott szakszövetségek és országos sportszövetségek sportolóit, valamint a felkészülést segítő sportszakembereit részesítheti.

(2) A jutalmazandó személyekre a szakszövetségek, illetve az országos sportszövetségek a minisztérium felhívásának kézhezvételétől számított 15 napon belül tesznek javaslatot, amely alapján a miniszter meghatározza a jutalmazandók névsorát. A szakszövetségnek, illetve az országos sportszövetségnek a javaslathoz a minisztérium felhívásában meghatározott dokumentumokat kell csatolnia.

(3) Javaslatot csak az a szakszövetség, illetve országos sportszövetség tehet, amely a központi költségvetési támogatás felhasználására és elszámolására vonatkozó jogszabályi feltételeknek eleget tett.

21/B. § (1) Eredményességi jutalom kizárólag a sportági versenynaptárban meghatározott világ-, illetve Európa-bajnokságon 1—3. helyezést elért sportolók és az azok felkészülését segítő sportszakemberek részére állapítható meg.

(2) Egy sportágban nemenként egy felnőtt és két, közvetlenül a felnőtt korosztály alatti utánpótlás-korosztály sportolói részesíthetők eredményességi jutalomban.

(3) Az eredményességi jutalomnak a sportolók részére való folyósítását a minisztérium biztosítja.

21/C. § (1) Abban a sportágban, amelyben az összetett eredmény mellett a részteljesítményeket is értékelik, a szakszövetségnek, illetve az országos sportszövetségnek a sportoló azon eredményét kell figyelembe vennie, amely alapján magasabb jutalomban részesíthető.

(2) Azokban az olimpiai sportágakban, amelyekben hivatalos világbajnokság, illetve Európa-bajnokság keretén belül olimpiai versenyszámokat nem olimpiai körülmények között rendeznek meg, eredményességi jutalmat a nem olimpiai versenyszámnak megfelelően lehet nyújtani.

(3) Azokban a csapatversenyszámokban, amelyekben a csapateredményt az egyéni eredményeket összegezve állapítják meg, a sportoló a csapateredményért eredményességi jutalomban akkor részesíthető, ha egyéni eredményéért nem kapott jutalmat.

(4) A sportoló eredményességi jutalmának meghatározásánál az 1. számú melléklet szerinti pontérték-táblázat

a) 4. pontját csapatversenyszámban úgy kell alkalmazni, hogy csak a 0,5 szorzóval kell számolni;

b) 6. pontját nem kell figyelembe venni.

(5) A sportoló eredményességi jutalmának meghatározásánál egy eredményességi pont értéke nettó 3850 forint. A nettó tízezer forintot el nem érő sportolói eredményességi jutalmat tízezer forintra kell kerekíteni.

(6) Egyéni sportágakban az egy olimpiai ciklusban ugyanolyan bajnokság azonos versenyszámában ismételtelen elért első helyezés esetén a sportoló huszonöt százalékkal nagyobb eredményességi jutalomban részesül.

21/D. § (1) A sportolók felkészülését segítő sportszakemberek részére megállapított eredményességi jutalom (a továbbiakban: sportszakemberi jutalmazási keret) — a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel — nem haladhatja meg a sportágban a sportolónak nyújtott eredményességi jutalmak összegének ötven százalékát.

(2) A sportszakemberi jutalmazási keretet a minisztérium a szakszövetség, illetve az országos sportszövetség rendelkezésére bocsátja, amely a jutalmat a sportágban jutalmazandók miniszter által meghatározott névsora alapján folyósítja a sportszakemberek részére.

(3) A sportszakemberi jutalmazási keret a sportolóknak nyújtott eredményességi jutalmak összegének:

- a) duatlon és triatlon sportágakban hetven százalékát,
- b) öttusa sportágban kilencven százalékát

nem haladhatja meg.

21/E. § A szakszövetség, illetve az országos sportszövetség dokumentumokkal igazolt kérelmére a miniszter méltányosságból, sportteljesítménye alapján a 21/A—21/D. §-ban meghatározott feltételeknek meg nem felelő sportolót is eredményességi jutalomban részesítheti.”

#### 11. §

Az R. 24. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„24. § A minisztérium a szabadidősport fejlesztése érdekében a „Szabadidősport” és a „Fogyatékosok sportjának fejlesztése” előirányzatok terhére támogatja:

- a) a kiemelkedő szabadidősport rendezvényeket;
- b) a gyermek- és ifjúsági sport fejlesztését:
  - ba) az általános iskolai diákprogramot,
  - bb) a diákolimpiai versenyeket;
- c) a szociális sport területén:
  - ca) a nők és családok sportjának fejlesztését,
  - cb) a hátrányos helyzetűek sporttevékenységét,
  - cc) a fogyatékosok szabadidősportjának országos rendezvényeit a FONESZ-en keresztül;
- d) a szabadidősportot népszerűsítő kommunikációs tevékenységet;
- e) szabadidős sportrendezvényeket és szakkiadványokat pályázati úton;
- f) egyedi szabadidősport eseményeket;
- g) a megyei (fővárosi) sportszakigazgatási szervek fogyatékosok sportjára vonatkozó programja alapján a helyi szabadidősport rendezvényeket és a rendszeres integrált családi sportnapokat.”

#### 12. §

Az R. 27. §-a (5) bekezdésének a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

*[(5) Létesítményfejlesztésre támogatás pályázat kiírása nélkül, közvetlenül nyújtható, ha]*

„a) a beruházást helyi önkormányzat, egyházi szervezet, határon túli magyar szervezet, illetve tartós állami tulajdonú társasági részesedéssel működő gazdasági társaság valósítja meg;”

#### 13. §

Az R. 28. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) E rendelet — a (2) bekezdésben meghatározott eltéréssel — a kihirdetése napján lép hatályba.”

#### 14. §

Az R. 28. §-a a következő új (2) bekezdéssel egészül ki, egyidejűleg a jelenlegi (2) bekezdés számozása (3) bekezdésre változik:

„(2) A szakszövetségek támogatására a „Sportági szakszövetségek működési kiadásainak támogatása” előirányzat terhére rendelkezésre álló 2002. évi négyszázmillió forint összegű támogatás

a) ötven százalékának felosztásakor a 3. számú mellékletet,

b) ötven százalékának felosztásakor a 12. § (3) bekezdését

kell alkalmazni.”

#### 15. §

Az R. 1. számú mellékletének II. 1. pontja helyébe az 1. számú melléklet lép.

#### 16. §

Az R. 1. számú mellékletének II. 7. pontja helyébe a 2. számú melléklet lép.

#### 17. §

Az R. a 3. számú melléklet szerinti új 3. számú melléklettel egészül ki.

#### 18. §

Ez a rendelet a kihirdetése napján lép hatályba.

Dr. Deutsch Tamás s. k.,  
ifjúsági és sportminiszter



1. számú melléklet  
a 3/2002. (IV. 13.) ISM rendelethez

**„II.**

1. A különböző világversenyekeken elért helyezések értékpontjai

Olimpia, AGFIS Világjátékok, világbajnokság

Helyezés	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Pont	16	12	9	5	4	3	2	1

Európa-bajnokság

Helyezés	1.	2.	3.	4.	5.	6.
Pont	10	8	6	3	2	1''

2. számú melléklet  
a 3/2002. (IV. 13.) ISM rendelethez

„7. Olimpiai és nem olimpiai versenyszámok szorzói

Olimpiai**	Nem olimpiai
1	0,5

\* Megjegyzés: A sportosztódíj összegének meghatározásakor csapatsportágak esetében a 4. számú táblázat szerinti 0,5 szorzó helyett 1,0 szorzó, páros versenyszámok esetében pedig a 4. számú táblázat szerinti 0,75 szorzó helyett a 0,75× 2 szorzó alkalmazandó.

\*\* Megjegyzés: A Magyar Olimpiai Bizottság által felosztandó állami támogatások és megállapítandó sportosztódíj értékének kiszámítása esetében az olimpiai sportág szövetségi eredményességi támogatásának meghatározásakor a 7. számú táblázatot az olimpiai sportág nem olimpiai versenyszámainak figyelmen kívül hagyásával kell alkalmazni.”

3. számú melléklet  
a 3/2002. (IV. 13.) ISM rendelethez

[3. számú melléklet  
a 10/2001. (XII. 23.) ISM rendelethez]

**A sportági országos szakszövetségek és a szakszövetségi feladatokat ellátó sportszövetségek 2002. évi támogatása ötven százalékának felosztása**

Szövetség	200 M Ft %-ában
Magyar Asztalitenisz Szövetség	2,7%
Magyar Atlétikai Szövetség	2,7%
Magyar Bábúsportok Szövetsége	1,6%

Szövetség	200 M Ft %-ában
Magyar Biliárd Szövetség	1,0%
Magyar Birkózó Szövetség	3,6%
Magyar Búvár Szövetség	1,3%
Magyar Darts Szövetség	0,2%
Magyar Élet- és Vízimentő Szövetség	0,6%
Magyar Erőemelő Szövetség	0,8%
Magyar Evezős Szövetség	2,0%
Magyar Fallabda Szövetség	0,2%
Magyar Floorball Szövetség	0,2%
Magyar Golf Szövetség	0,5%
Magyar Hegy- és Sportmászó Szövetség	0,2%
Magyar Hoki (Gyeplabda) Szövetség	0,5%
Magyar Íjász Szövetség	1,0%
Magyar Jégkorong Szövetség	1,1%
Magyar Judo Szövetség	1,8%
Magyar Kajak-Kenu Szövetség	6,3%
Magyar Karate Szövetség	1,3%
Magyar Kendo Szövetség	0,2%
Magyar Kerékpársportok Szövetsége	3,0%
Magyar Kézilabda Szövetség	2,4%
Magyar Kick-box Szövetség	0,2%
Magyar Korfbal Szövetség	0,4%
Magyar Kosárlabdázók Országos Szövetsége	2,0%
Magyar Kung Fu Szövetség	0,2%
Magyar Kutyafigathajtó Szövetség	0,2%
Magyar Labdarúgó Szövetség	0,0%
Magyar Láttenisz Szövetség	0,2%
Magyar Lovassport Szövetség	2,1%
Magyar Modellező Szövetség	0,2%
Magyar Motoros Vízisport Szövetség	1,3%
Magyar Motorsport Szövetség	0,9%
Magyar Nemzeti Autósport Szövetség	0,2%
Magyar Nanbudo Szövetség	0,2%
Magyar Országos Baseball Szövetség	0,8%
Magyar Országos Görkorcsolyázó Szövetség	0,2%
Magyar Országos Korcsolyázó Szövetség	0,0%
Magyar Ökölvívó Szövetség	3,8%
Magyar Öttusa Szövetség	3,7%
Magyar Rádióamatőr Szövetség	0,2%
Magyar Repülő Szövetség	1,4%
Magyar Rögbi Szövetség	0,8%
Magyar Röplabda Szövetség	2,1%

Szövetség	200 M Ft %-ában
Magyar Sakk Szövetség	1,9%
Magyar Sí Szövetség	1,3%
Magyar Sportlövők Szövetsége	3,3%
Magyar Súlyemelő Szövetség	2,8%
Magyar Sumo Szövetség	0,0%
Magyar Taekwondo Szövetség (WTF)	0,7%
Magyar Tájékozódási Futó Szövetség	1,1%
Magyar Táncsport Szövetség	1,8%
Magyar Tenisz Szövetség	2,1%
Magyar Testépítő és Fitness Szövetség	0,9%
Magyar Tollaslabda Szövetség	0,8%
Magyar Torna Szövetség	5,2%
Magyar Triatlon Szövetség	1,8%
Magyar Úszó Szövetség	6,3%
Magyar Vitorlás Szövetség	1,9%
Magyar Vívó Szövetség	5,2%
Magyar Vízisí és Wakeboard Szövetség	0,0%
Magyar Vízilabda Szövetség	5,3%
	100,0%

## A nemzeti kulturális örökség miniszterének 10/2002. (IV. 13.) NKÖM rendelete

### a közlevéltárak és a nyilvános magánlevéltárak tevékenységével összefüggő szakmai követelményekről

A köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről szóló 1995. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: Ltv.) 8. §-ának *b*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a közlevéltárak és a nyilvános magánlevéltárak (a továbbiakban együtt: levéltár) tevékenységével összefüggő szakmai követelményekről az alábbiakat rendelem el:

#### I. Fejezet

#### ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

##### A rendelet hatálya

#### 1. §

(1) E rendelet hatálya — a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel — a közlevéltárakra és a 6—11. §-ban, 21. §-ban, a

34. § (3) bekezdésében, valamint 47—60. §-ban foglaltak kivételével a nyilvános magánlevéltárakra, továbbá a levéltárak fenntartóira és használóira terjed ki.

(2) A Történeti Hivatalra a 4. §, 10—11. §, 21. § (2) bekezdés, a 22. § (2) bekezdés, a 41. §, a 44—59. és a 61. § hatálya nem terjed ki.

#### Értelmező rendelkezések

#### 2. §

E rendelet alkalmazásában

*a) fond:* a valamely szerv, illetve személy irattári anyagába való tartozás (a keletkezés szerinti rendeltetésszerű hely, vagyis a proveniencia) vagy a korbeli, személyi, tárgyi, területi, formai stb. vonatkozás (vagyis a pertinencia) azonossága alapján összetartozó maradandó értékű iratok együttese;

*b) regisztrátúra jellegű (szerves) fond:* a szerv vagy személy irattári anyagának — a nála keletkezett vagy a hozzá érkezett és rendeltetésszerűen nála maradó iratok összességének — maradandó értékű része;

*c) gyűjtemény jellegű (szervetlen) fond:* a különböző regisztrátúra jellegű fondokból származó, valamilyen szempont (a korbeli, személyi, tárgyi, területi, formai stb. vonatkozás azonossága) szerint válogatott iratok együttese;

*d) fondképző:* az a szerv, amelynek működése, illetve az a személy, akinek tevékenysége során a regisztrátúra jellegű fond létrejött;

*e) fondkialakító:* a gyűjtemény jellegű fond megalkotója (összegyűjtője).

#### A levéltárak nyilvántartása

#### 3. §

(1) A közlevéltárakról és a nyilvános magánlevéltárakról az Ltv. 17. §-a (2) bekezdésének *c*) pontjában meghatározott, a Magyar Országos Levéltárban vezetett nyilvántartás — levéltártípusonkénti bontásban — tartalmazza:

*a)* a levéltár — több telephelyen működő levéltár esetében a kutatóteremmel rendelkező telephelyeket is ideértve — nevét, címét és az elérhetőségére vonatkozó adatokat;

*b)* a levéltár kutatóteremmel nem rendelkező telephelyeinek címét és funkcióját;

*c)* a közlevéltár létrehozásáról rendelkező jogszabály vagy az alapító okirat, illetve a nyilvános magánlevéltárként történt bejegyzés alapjául szolgáló jogszabály vagy az Ltv. 30. §-ának (1) bekezdése szerinti határozat számát;

*d)* a levéltár vezetőjének nevét;

*e)* a kutatóterem (kutatóterem) nyitvatartási idejét;

*f)* nyilvános magánlevéltár esetében a levéltári anyag használatának (kutathatóságának) szabályait.

(2) Újonnan alapított levéltár csak a nyilvántartásba történt bejegyzést követően kezdheti meg működését.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott adatokban bekövetkezett változásról a levéltár fenntartója, illetve a levéltár nyolc napon belül köteles értesíteni a Magyar Országos Levéltárat.

(4) Az (1) bekezdés *a*) és *c*)—*f*) pontjában meghatározott adatok nyilvánosak.

*A szakmai tevékenységgel összefüggő tervezési és beszámolási feladatok*

4. §

(1) A közlevéltár éves munkáját az e rendeletben meghatározott követelmények, a tevékenységéhez kapcsolódó fejlesztési programok, az országos és a helyi igények, továbbá — a Magyar Országos Levéltárat kivéve — a szakfelügyelői jelentésben foglaltak figyelembevételével tervezi meg, és éves munkájáról beszámolót készít.

(2) A közlevéltár éves munkatervét és az éves munkáról készített beszámolóját szervezeti és működési szabályzatában meghatározott módon terjeszti fel jóváhagyásra a fenntartóhoz, és a jóváhagyott dokumentumokat tájékoztatásul egy-egy példányban megküldi a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma levéltári ügyekért felelős szervezeti egységének (a továbbiakban: a minisztérium illetékes szervezeti egysége), valamint a vezető szakfelügyelőnek.

(3) A szakmai tevékenység tervszerű megszervezését a megyei (fővárosi) közlevéltár — levéltári anyagának rendezettségéről, selejtezettségéről és segédletekkel való el látottságáról tájékoztatást adó — tervezési és statisztikai segédletének folyamatos vezetésével is elősegíti.

(4) A nyilvános magánlevéltár éves munkatervét és éves munkájáról szóló beszámolóját a fenntartó által meghatározott szempontok szerint készíti el. E két dokumentum az Ltv. 34/C. §-ának (1) bekezdésében meghatározott költségvetési támogatásra évenként benyújtható pályázat kötelező mellékletét képezi.

*Szakmai ajánlások készítése, közreadása és használata*

5. §

(1) Az e rendeletben meghatározott követelmények egy-egy érvényesítése érdekében a Magyar Országos Levéltár az Ltv. 17. §-a (2) bekezdésének *a*) pontjában meghatározott feladatkörében — együttműködve a Levéltári Kollégium szakbizottságaival — szakmai ajánlásokat és módszertani útmutatókat (a továbbiakban együtt: Ajánlás) dolgoz ki.

(2) A Magyar Országos Levéltár az Ajánlás tervezetét a Levéltári Kollégium elé terjeszti, majd a Levéltári Kollégium egyetértésével jóváhagyásra megküldi a minisztérium illetékes szervezeti egységéhez, s a jóváhagyott Ajánlást az érintett levéltárak részére eljuttatja, illetve hozzáférhetővé teszi.

(3) A levéltár fenntartó a levéltári tevékenység személyi és technikai feltételeinek biztosításakor, valamint a levéltári anyag szakszerű és biztonságos megőrzéséhez szükséges raktárak kialakításakor, a levéltár pedig egyes feladatainak megtervezése, illetve végrehajtása során a vonatkozó Ajánlásban foglaltakat is figyelembe véve jár el.

II. Fejezet

*AZ IRATKEZELÉS KÖZLEVÉLTÁRI FELÜGYELETE*

*A közlevéltár szervnyilvántartása*

6. §

(1) A közlevéltár a (2) bekezdésben meghatározott szervekről és ezek iratkezelésének fontosabb adatairól számítógépen, egységes program alkalmazásával nyilvántartást vezet. E nyilvántartás (a továbbiakban: szervnyilvántartás) adatbázisát a közlevéltár folyamatosan bővíti és naprakészen tartja, s a szervnyilvántartás alapjául szolgáló — az (5) bekezdésben felsorolt — dokumentumokat szervenként elkülönítve, szervdossziében helyezi el. A szervdossziékat a közlevéltár a gyakorlati igényeknek megfelelően rendszerezi, és rendszerbeli helyüknek megfelelő számmal látja el.

(2) A szervnyilvántartás a közlevéltár illetékességi körébe tartozó közfeladatot ellátó szervekre és tartós állami tulajdonú társasági részesedéssel működő gazdasági társaságokra terjed ki.

(3) A szervnyilvántartás kiterjedhet azokra a nem közfeladatot ellátó szervekre, amelyekkel a közlevéltár az Ltv. 32. §-ának (1) bekezdése alapján maradandó értékű irattári anyaguk rendszeres átvételéről megállapodást kötött. Ezen szervek iratkezelését a közlevéltár a megállapodásban foglaltak szerint felügyeli.

(4) A szervnyilvántartás az alábbi adatokat tartalmazza:

- a*) a szervdosszié számát;
- b*) a szerv nevét, címét és az elérhetőségére vonatkozó adatokat;

*c*) a szerv iratkezeléséért közvetlenül felelős személy nevét, munkakörét, beosztását;

*d*) a szerv megalakulásának időpontját;

*e*) a szerv jogelődjének megnevezését, fennállásának időtartamát, a közlevéltárban őrzött iratainak évkörét, terjedelmét, levéltári törzsszámát (több jogelőd esetén jogelődök szerinti bontásban);

f) a szerv közlevéltárban őrzött iratainak évkörét, mennyiségét, levéltári törzsszámát;

g) a szerv levéltári átadásra érett — maradandó értékű — irattári anyagának évkörét, mennyiségét és selejtezettségi fokát;

h) a szerv irattárában őrzött jogelőd — vagy egyéb — szerv működése során keletkezett irattári anyag évkörére, mennyiségére és selejtezettségi szintjére vonatkozó adatokat (több szerv esetében szervenkénti bontásban);

i) a g) és h) pontban meghatározott irattári anyaghoz tartozó térkép- és tervtári anyagot, kép- és hangfelvételt, valamint a számítástechnikai adathordozókon létrehozott és őrzött információ megnevezését, évkörét és mennyiségét (fajtanként), továbbá az adathordozó gyártója által javasolt másolatkészítés gyakoriságát és az utolsó másolás időpontját;

j) a szervnél alkalmazott egyedi vagy egységes iratkezelési szabályzat(ok) számát és keltét;

k) az iratkezelési szabályzat végrehajtásának ellenőrzéséről felvett jegyzőkönyv(ek) levéltári nyilvántartási számát, az ellenőrzés időpontját, valamint az ellenőrzést végző levéltáros nevét;

l) a szervnél végrehajtott iratselejtezések időpontját, a selejtezési jegyzőkönyvek levéltári nyilvántartási számát, az eljáró levéltáros nevét;

m) az irattári elhelyezésre vonatkozó adatokat [az irattár(ak) címét, befogadóképességét, állapotát stb.];

n) egyéb, a szerv működésével, szervezetével és maradandó értékű irattári anyagának védelmével összefüggő fontosabb információkat.

(5) A maradandó értékű irattári anyag átvételéig a szervdossziében kell tárolni a szerv egyedi iratkezelési szabályzatát (a hatályon kívül helyezett szabályzatokat is ideértve), továbbá a szerv működésére és szervezetére vonatkozó fontosabb dokumentumokat, valamint a szerv iratkezelésének közlevéltári felügyeletével kapcsolatban keletkezett összes iratot vagy annak másolatát.

(6) A maradandó értékű irattári anyag átvételét követően a közlevéltár a szervdossziében tárolt iratok közül azokat, amelyek az átvett anyagra vonatkoznak, a szervdossziéből a fondossziéba (39. §) helyezi át.

(7) A privatizált állami gazdálkodó szervezet privatizálás előtt keletkezett maradandó értékű irattári anyagát a közlevéltár a (4) bekezdésben foglaltak értelemszerű alkalmazásával, az irattári anyagot őrző szervet pedig a (4) bekezdés b) és c) pontja szerint tartja nyilván.

#### *A közlevéltár részvétele az iratkezelés szabályozásában*

### 7. §

(1) A közlevéltár az illetékességi körébe tartozó szerv egyedi iratkezelési szabályzatának elkészítése, illetve a sza-

bályzat módosításának előkészítése során — a szerv kérésére — konzultációs lehetőséget biztosít.

(2) A közlevéltár az egyedi iratkezelési szabályzatok tekintetében — az Ltv. 10. §-ának (4) bekezdésében meghatározott egyetértési jogkörének gyakorlása során — kiemelt figyelmet fordít arra, hogy

a) az irattári terv irattári tételenként tüntesse fel, hogy a tétel selejtezhető-e vagy sem, s a nem selejtezhető tételek iratait hány év eltelte után kell levéltárba adni;

b) az iratok nyilvántartása tartalmazza az azonosításukhoz feltétlenül szükséges adatokat, és a nyilvántartáshoz kapcsolódó segédletekkel az iratok útja mind az ügyintézésben, mind az irattárban ellenőrizhető legyen;

c) az irattár(ak) kialakítására, felszerelésére és üzemeltetésére vonatkozó előírások kellően garantálják a maradandó értékű irattári anyag épségben és használható állapotban történő megőrzését;

d) az irattári anyag selejtezésére és a maradandó értékű irattári anyag közlevéltárba adására vonatkozó eljárás szabályozása megfelelő legyen.

#### *Az iratkezelés közlevéltári ellenőrzése*

### 8. §

(1) A nem selejtezhető irattári anyag fennmaradásának biztosítása érdekében a közlevéltár az illetékességi körébe tartozó szerv iratainak védelmét és iratkezelésének rendjét a szerv iratkezelési szabályzata alapján, a (2) bekezdésben meghatározott rendszerességgel ellenőrzi.

(2) A közlevéltár éves ellenőrzési tervét úgy állítja össze, hogy az országos és megyei szintű államigazgatási, bírósági, ügyészségi és rendvédelmi szervek, továbbá a megyei és városi képviselő-testület hivatala iratkezelésének ellenőrzésére lehetőleg háromévenként, a többi — működése során maradandó értékű iratokat létrehozó — szerv iratkezelésének ellenőrzésére pedig ötévenként legalább egyszer kerüljön sor.

(3) A nemzetbiztonsági szolgálatoknál és a polgári szolgálatokat irányító tárca nélküli miniszter hivatalában a közlevéltári ellenőrzés rendjét — a nemzetbiztonsági szolgálatokról szóló 1995. évi CXXV. törvény 28. §-ának (5) bekezdése alapján — külön megállapodásban kell meghatározni.

(4) Az ellenőrzés

a) a 6. § (4) bekezdésében meghatározott adatok, illetve az azokban bekövetkezett változások rögzítésére,

b) az iratok irattári terv szerinti csoportosításának — irattári tételbe sorolásának — szűrőpróbaszerű vizsgálatára,

c) az iratok nyilvántartásával, a nyilvántartáshoz kapcsolódó segédletek készítésével, az irattári anyag szakszerű

kezelésével, biztonságos megőrzésével és használatával kapcsolatos előírások végrehajtásának áttekintésére, a végrehajtáshoz szükséges személyi, tárgyi és technikai feltételek számbavételére, s mindezek alapján a maradandó értékű irattári anyag épségben és használható állapotban történő fennmaradását veszélyeztető hibák és hiányosságok feltárására

terjed ki.

(5) Az ellenőrzés során észlelt súlyosabb hibák és hiányosságok esetén a közlevéltár az Ltv. 11. §-ának *b)* és *c)* pontjában foglaltak szerint jár el.

(6) Az ellenőrzést országos vagy megyei szintű szervnél főlevéltáros, illetve levéltáros, egyéb más szervnél segédlevéltáros is végezheti.

#### *Az iratselejtezés közlevéltári ellenőrzése*

##### 9. §

(1) A közlevéltár a 8. § szerinti ellenőrzések tapasztalatainak figyelembevételével ellenőrzi az illetékességi körébe tartozó szervek iratainak selejtezését, és a maradandó értéket nem képviselő, selejtezésre kiválogatott iratok megsemmisítését a hozzá legalább két példányban megküldött selejtezési jegyzőkönyvek záradékolásával engedélyezi.

(2) A közlevéltár az irattári anyag selejtezésének ellenőrzése során

*a)* megvizsgálja, hogy a selejtezésre javasolt irattári tételek között szerepel-e olyan tétel, amely a szerv irattári terve szerint maradandó értékű iratokat tartalmaz;

*b)* abban az esetben, ha a szervnél végzett ellenőrzései során az irattári terv használatával kapcsolatban hibákat, hiányosságokat tárt fel, vagy a selejtezési jegyzőkönyv alapján kétsége támad a selejtezés szabályszerűségét vagy szakszerűségét illetően, úgy a helyszínen végzett vizsgálat alapján győződik meg arról, hogy a kiselejtezésre javasolt iratok között valóban nincs maradandó értékű irat.

(3) Az ellenőrzést követően a közlevéltár a jegyzőkönyv mindkét példányát az alábbiak szerint záradékolja, s az egyik példányt a szervnek visszaküldi:

*a)* ha a levéltár a selejtezést szabályszerűnek találta, a záradék szövege a következő: „A jegyzőkönyv szerint selejtezésre javasolt iratok nem minősülnek maradandó értékűnek, levéltári szempontból megsemmisíthetők.”;

*b)* ha a levéltár a selejtezés ellenőrzése során a selejtezésben hibákat talált és az észlelt hiányosságok egyes iratcsoportok (irattári tételek) egyszerű visszatartásával kiküszöbölhetők, a levéltár a jegyzőkönyvben \*-gal jelöli meg azokat a tételeket, amelyek visszatartását szükségesnek tartja, s a jegyzőkönyvet a következő záradékkal látja el: „A jegyzőkönyv szerint selejtezésre javasolt iratok a

\*-gal jelölt tételek kivételével nem minősülnek maradandó értékűnek, levéltári szempontból megsemmisíthetők.”;

*c)* ha az észlelt hiányosságok miatt az iratanyag egy részében a selejtezési eljárást meg kell ismételni, a levéltár a jegyzőkönyvben \*-gal jelöli meg azokat a tételeket, amelyek visszatartását szükségesnek tartja, s a jegyzőkönyvet a következő záradékkal látja el: „A jegyzőkönyv szerint selejtezésre javasolt iratok a \*-gal jelölt tételek kivételével nem minősülnek maradandó értékűnek, levéltári szempontból megsemmisíthetők. A \*-gal jelölt tételeket újból selejtezés alá kell vonni a ... számú iratkezelési szabályzat mellékletét képező irattári terv alkalmazásával.”.

(4) Ha a levéltár a selejtezés ellenőrzése során olyan hiányosságokat tapasztal, amelyek a (3) bekezdés *b)* és *c)* pontjában meghatározott eljárással nem szüntethetők meg, a jegyzőkönyvet nem záradékolja, hanem a szerv vezetőjét a selejtezési eljárás megismétlésére szólítja fel. A szervnek küldött levélben pontosan meg kell határozni a selejtezésben észlelt hiányosságokat. A levéltár a hiányosságok kiküszöbölésére javaslatot tehet.

##### 10. §

(1) A közlevéltár az illetékességi körébe tartozó, a csőd-eljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolásról szóló 1991. évi IL. törvény (a továbbiakban: Cstv.) alapján felszámolási vagy végelszámolási eljárás alá vont gazdálkodó szervezet irattári anyagának selejtezését a felszámoló, illetve a végelszámoló által megküldött selejtezési jegyzőkönyv alapján, illetve szükség szerint a helyszínen végzett vizsgálattal ellenőrzi, és a selejtezési jegyzőkönyvet a 9. § (3) bekezdésében foglaltak szerint záradékolja, vagy indokolt esetben a 9. § (4) bekezdésében meghatározott módon jár el.

(2) A közlevéltár az (1) bekezdésben meghatározott szervek irattári anyagának selejtezését követően visszamaradt maradandó értékű iratokat levéltári megőrzésre alkalmas állapotban — a Cstv. vonatkozó előírásai alapján — állandó megőrzésre átveszi.

##### 11. §

(1) Az illetékes közlevéltár a tulajdonos részére írásban meghatározza a privatizált állami gazdálkodó szervezet privatizálás előtt keletkezett irattári anyagában végezhető selejtezés szempontjait, és a selejtezési eljárásról készült jegyzőkönyvet — a 9. §-ban foglaltak figyelembevételével — levéltári szempontból elbírálja.

(2) Az illetékes közlevéltár az (1) bekezdésben meghatározott selejtezési eljárás befejezését követően a tulajdo-

nost az Ltv. 34. §-ának (3) bekezdésében meghatározott nyilatkozat megtételére szólítja fel.

a) Ha a tulajdonos a levéltár által nem selejtezhetőnek minősített iratokra nem tart igényt, azokat a közlevéltár a 12. § (3) bekezdésében meghatározott módon állandó megőrzésre átveszi.

b) Ha a tulajdonos a nem selejtezhetőnek minősített iratokra igényt tart, az illetékes közlevéltár kezdeményezi az iratok védetté nyilvánítását.

### III. Fejezet

#### A LEVÉLTÁRI ÁLLOMÁNY GYARAPODÁSA

##### *A maradandó értékű irattári anyag illetékességéből történő átvétele*

#### 12. §

(1) A közlevéltár az illetékességi körébe tartozó szervek maradandó értékű iratanyagát csak állandó megőrzésre és csak az Ltv. 12. §-ának (1)–(6) bekezdéseiben meghatározott rendelkezések szerint veheti át.

(2) A nyilvános magánlevéltár a fenntartó által meghatározott — illetékességi körébe utalt — szervek maradandó értékű irattári anyagát a (3) bekezdés szerinti átadás-átvételi jegyzékkel veszi át. Az átadó szerv kötelezettségeit — az átadás elrendelőjeként — a nyilvános magánlevéltár fenntartója határozza meg.

(3) A közlevéltár az illetékességi körébe tartozó szerv vagy jogelődje (jogelődei) működése során keletkezett maradandó értékű irattári anyagot csak irattári rendben, ügyviteli segédleteivel, levéltári tárolásra alkalmas és a tartalomnak megfelelően feliratozott dobozokban (vagy az iratanyag jellegének megfelelő más tárolóeszközökben), továbbá a levéltári anyagot legalább raktári egységenként (dobozonként, illetve egyéb tárolóeszközök szerint) felsoroló jegyzékkel (átadás-átvételi jegyzékkel) együtt köteles átvenni. Az átadás-átvételt a közlevéltár helyiségében kell elvégezni.

(4) A levéltár az átvett levéltári anyag megőrzéséért addig a levéltári egységig lemenően felelős, ameddig a levéltári anyagot az átadás-átvételi jegyzék részletezi. Az átvett levéltári anyaghoz kapcsolódó ügyviteli segédletek részletességig lemenő felelősség csak abban az esetben hárul a levéltárra, ha alkalma volt az anyag teljességének az átadó szervvel közösen végzett, az ügyviteli segédletek részletességig lemenő ellenőrzésére, és ennek során a hiányoknak az ügyviteli segédletekbe történő bejegyztetésére. A levéltár felelősségvállalásának mértékét az átadás-átvételi jegyzékönnyben fel kell tüntetni.

##### *Levéltári anyag illetékességéből történő átvétele más levéltártól*

#### 13. §

(1) Ha valamely közlevéltár más levéltár illetékességi körébe tartozó fondot vagy annak részét képező irategyüttest őriz, köteles azt az őrzésre illetékes levéltár részére átadni.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott levéltári anyag tételes jegyzékéről és az átadás-átvétellel összefüggő egyes kérdésekről az érintett levéltárak — a Történeti Hivatal kivéve fenntartóik előzetes egyetértésével — írásban állapodnak meg, majd e megállapodást jóváhagyásra megküldik a minisztérium illetékes szervezeti egységének.

(3) Az átadást-átvételt a minisztérium illetékes szervezeti egysége által jóváhagyott megállapodásban foglaltak szerint kell elvégezni.

(4) Az érintett levéltárak közötti megállapodást akadályozó vitás kérdésben a levéltári anyag átvételre illetékes levéltár fenntartójának — a Történeti Hivatal esetében a hivatal elnökének — kérésére a nemzeti kulturális örökség minisztere dönt.

(5) Az Ltv. 31. §-a (2) bekezdésében meghatározott iratok esetében az iratok átadását-átvételét a nemzeti kulturális örökség minisztere e tárgyban hozott határozatában foglaltak szerint kell elvégezni.

##### *A levéltár gyűjtőmunkája*

#### 14. §

A levéltár — gyűjtőmunkájának részeként — az őrzésében lévő levéltári anyag forrásértékének gazdagítása céljából

a) megvásárolhatja a gyűjtőkörébe tartozó maradandó értékű magániratot,

b) a más tulajdonában vagy birtokában lévő levéltári anyagról másolatot (mikrofilmet, fényképet vagy bármely más — a tartós levéltári megőrzést lehetővé tevő — technikával készült reprodukciót) készíttethet, s azt állományába veheti.

#### 15. §

(1) A levéltár iratállományát ajándékozás (öröklés) címén is gyarapíthatja, olyan iratanyagot azonban, amelynek nincs maradandó értéke, illetve olyan lezárt csomagot, amelynek tartalmáról nincs módja meggyőződni, ajándékként (örökségként) nem köteles elfogadni.

(2) Az ajándékozásról ajándékozási nyilatkozatot (szerződést) kell készíteni, és az iratok átvételéről átvételi elismervényt kell adni, s ebben az ajándékozás tényére is utalni kell.

*Iratcsere*

## 16. §

(1) A levéltár csak a köziratnak nem minősülő levéltári anyagot ajánlhatja fel cserére más levéltár, múzeum vagy könyvtár részére.

(2) Iratcserét a levéltár csak abban az esetben kezdeményezhet, ha a csere tárgyát képező levéltári anyagok értéke között nem áll fenn jelentős különbség, s az anyag megszerzéséhez kiemelten fontos szakmai, tudományos érdekek fűződnek.

(3) A cseréről szóló szerződés megkötését a fenntartó által jóváhagyott írásos javaslat alapján a nemzeti kulturális örökség minisztere engedélyezi.

(4) A (3) bekezdés szerinti javaslatnak tartalmaznia kell a cserére felajánlott, illetve a csere során megkapható levéltári anyag címét, évkörét, mennyiségét, jelzeteit, valamint a csere indoklását. A javaslatához az iratok azonosítására alkalmas jegyzéket is mellékelni kell.

*Letéti megőrzés*

## 17. §

(1) A levéltár a maradandó értékű magániratot meghatározott időtartamra szóló írásbeli szerződés alapján letéti megőrzésre átveheti.

(2) A közlevéltár — az Ltv. 13. §-ának *b*) pontjában foglaltak szerint — a határozott időre szóló szerződés alapján átvett maradandó értékű magániratot ingyenes letétként őrzi meg. A nyilvános magánlevéltár a letétért a szerződésben meghatározott díjat köthet ki.

(3) A letéti szerződésbe bele kell foglalni az irat tulajdonosának vagy birtokosának nevét és lakcímét, a letétbe helyezett levéltári anyag fizikai állapotának leírását, valamint az őrzésre, kutatásra, reprodukálásra vonatkozó feltételeket. Indokolt esetben a levéltár az iratok állapotát dokumentáló fotókat is mellékel.

(4) A letétként átvett iratokról a levéltár a letéti szerződés elválaszthatatlan részét képező mellékletben az anyag azonosításához szükséges jegyzéket készíti.

(5) A levéltári anyagban a letétbe helyezés előtt történt helytelen kezelés miatt keletkezett károk súlyosbodásáért és az időmúlás következtében beálló kedvezőtlen változásokért a levéltár nem vállal felelősséget.

## 18. §

(1) Konzerválási vagy restaurálási munkákat letétként átvett iratokon a levéltár csak a letevővel esetenként kötött megállapodás alapján végezhet. A konzerválási és restaurálási munkák költségeinek viseléséről e megállapodásban kell rendelkezni.

(2) A levéltár a letétbe helyezett iratokat, ha ezzel kapcsolatban a letéti szerződés különleges kikötéseket nem tartalmaz, a levéltári anyagra vonatkozó általános szabályok szerint őrzi, kezeli, bocsátja a kutatás rendelkezésére, és teszi közzé. Ennek során a letétbe helyezett levéltári anyag rendjét — a levéltári rendszerezés szabályainak megfelelően — megváltoztathatja, a letét egészéről vagy egyes darabjairól saját használatára vagy térítés ellenében a kutatók részére reprodukciókat készíthet.

## IV. Fejezet

## A LEVÉLTÁRI ANYAG ŐRZÉSE

*A levéltári anyag tárolásával összefüggő követelmények*

## 19. §

(1) A levéltári anyagot az erre a célra kialakított és megfelelően felszerelt helyiségben, levéltári raktárban kell megőrizni.

(2) A raktárhelyiségben a levéltári anyag mellett csak a levéltár szakmai feladatainak ellátásával kapcsolatos, illetőleg a levéltári anyagot kiegészítő más gyűjtemény jellegű anyag (könyvtár, pecsétnyomók gyűjteménye stb.) tárolható, de a raktáron belül a levéltári anyagtól ezeket is el kell különíteni.

(3) A levéltár a raktárhelyiség állapotának alakulását a páratartalom és a hőmérséklet mérésével folyamatosan figyelemmel kíséri, s a mérési eredményeket — a szükséges intézkedések megtétele érdekében — rendszeresen értékeli.

## 20. §

Új levéltári raktárat az Ltv. 15. §-a (1) bekezdésének *b*) pontjában meghatározott követelmények érvényesítésével és az állományvédelemről szóló Ajánlásban foglaltak figyelembevételével kell kialakítani, gondoskodva egyúttal az ott őrzött iratok anyagához igazodó hőmérséklet és páratartalom folyamatos biztosításának feltételeiről.

## 21. §

(1) A közlevéltárak raktárainak állapotát az állományvédelemről szóló Ajánlásban foglalt szempontok alapján — a levéltári szakfelügyelet bevonásával — 2004. december 31-ig, s ezt követően ötvenként minősíteni kell.

(2) Ha az (1) bekezdésben foglaltak szerint elvégzett minősítés alapján ez szükségessé válik, a közlevéltár fenntartója a raktározási kapacitás bővítésére, a tárolásra alkalmatlannak minősített raktárak kiváltására, illetve a tárolási körülmények javítására vonatkozóan egy éven belül intézkedési tervet készít, s azt tájékoztatásul megküldi a minisztérium illetékes szervezeti egységének.

## 22. §

(1) Ha a raktárban — vagy az átmeneti tároló helyen — őrzött levéltári anyag épségét vagy biztonságát bármilyen veszély fenyegeti, ennek megszüntetéséről az észlelés után azonnal gondoskodni kell.

(2) Abban az esetben, ha a károkozó jelenség megszűntetése a levéltár saját eszközeivel nem lehetséges, a levéltár köteles — a szakfelügyelő egyidejű értesítése mellett — a fenntartó segítségét kérni a veszély elhárításában.

*A raktár használati rendje*

## 23. §

A raktár használati rendjének kialakítása és folyamatos biztosítása érdekében a levéltár saját ügyrendjében szabályozza

a) a raktárba történő belépés, illetve a raktár elhagyásának feltételeit;

b) a belépési jogosultságot és a belépésre jogosultak személyi felelősségét;

c) a tárolási helyéről kiemelt levéltári anyag nyilvántartását és az őrzégy kötelező használatát.

*Állományvédelem*

## 24. §

A levéltár megelőző állományvédelmi intézkedéseket tesz a levéltári anyag károsodásának, illetve állapotromlásának megakadályozására, valamint több évre kidolgozott állományvédelmi terv szerint folyamatosan gondoskodik:

a) az Ltv. 13. §-ának f) pontjában meghatározott iratok konzerválásáról, restaurálásáról, illetve biztonsági célú lemásolásáról;

b) az őrizetében lévő kép- és hangfelvételek szükséges felújításáról;

c) a számítástechnikai adathordozókon őrzött információk hiteles megőrzésének biztosításáról.

## V. Fejezet

**AZ IRATANYAG LEVÉLTÁRI FELDOLGOZÁSA***A levéltári feldolgozás folyamata*

## 25. §

A levéltár az őrizetében lévő iratanyagot annak biztonsága és kutathatóvá tétele érdekében feldolgozza. A feldolgozás során

a) az iratanyagot a rendszerezés szabályai szerint fondokra és állagokra tagolja, s a levéltár fondjainak rendszerébe besorolja (26—28. §);

b) a rendszerezett iratanyagot a rendezettség szempontjából felülvizsgálja, szükség szerint rendezi és levéltári jelzettel látja el (29—30. §);

c) a rendezés során — vagy önálló feladatként — az iratanyagból a nem maradandó értékű iratokat kiemeli és selejтеzi (31. §);

d) a maradandó értékű iratokról a károsító anyagot (pl. gémkapocs, zsineg stb.) eltávolítja;

e) az iratanyagot raktári egységekbe osztja, raktárában raktári rend szerint elhelyezi és raktári jelzettel látja el (32. §);

f) a feldolgozás során kialakított levéltári egységekhez, illetve levéltári anyagának egészéhez segédleteket készít (33—43. §).

*A levéltári anyag rendszerezésének szabályai*

## 26. §

(1) A levéltári rendszerezés alapja az iratanyag fondokra tagolása. Minden végleges vagy letéti megőrzésben lévő levéltári anyagot fondba kell sorolni.

(2) A levéltár a rendszerezés első lépéseként megállapítja az őrizetébe került regisztrátúra jellegű fond létrehozóját, illetve gyűjtemény jellegű fond esetében a gyűjtemény kialakítóját, valamint — ha ez szükséges — a fondot jellemző egyéb tényezőket, és ezen ismérvek alapján az iratanyagot fondjainak valamelyikébe besorolja, vagy az iratanyagból új fondot alakít ki, s a fondot címmel látja el.

(3) Ha valamely levéltár — a (4) bekezdésben foglalt kivétellel — különböző regisztrátúra jellegű fondokból azok egészének további fenntartása mellett egyes darabokat a jobb és biztonságosabb megőrzés vagy a technikailag könnyebb kezelés érdekében kiemel, és a darabokat a velük azonos jellegű darabokból álló gyűjtemény jellegű fondba beosztja, ezt csak az irat eredeti levéltári helyére utaló konkordancia jegyzék készítése mellett teheti meg.

(4) A csekély (0,1 ifm-nél kisebb) terjedelmű fondokból vagy fondtöredékekből a fondképzők jellegének azonosága alapján gyűjtemény jellegű fond alakítható ki.

(5) Az olyan egyedi iratokból, amelyek a levéltár egyetlen fondjába sem oszthatók be, gyűjtemény jellegű fondot kell kialakítani.

## 27. §

(1) A területi általános levéltár az új fondot — a fondképző, illetőleg a fondkialakító meghatározása és a fondcímének megállapítása után — a fondszerkesztésről szóló



Ajánlásban felsorolt fondfőcsoportok valamelyikébe osztja be.

(2) A fondszerkesztésről szóló Ajánlásban felsorolt főcsoportokon belül a területi általános levéltár a fondokat azok fondképzői jellegéből meghatározott csoportok valamelyikébe is beosztja.

(3) Az (1)—(2) bekezdés szerinti főcsoportokon, illetőleg csoportokon belül a fond azonosító számot kap, amely a főcsoport római számával együtt a fond törzsszámát alkotja.

(4) A Magyar Országos Levéltár és az Ltv. 19—21. §-a szerinti közlevéltárak, valamint a nyilvános magánlevéltárak anyaguk rendszerét és jelzettelési módját a fondszerkesztés általános elvei, valamint saját hagyományaik alapján maguk határozzák meg.

#### 28. §

(1) A regisztratúra jellegű fond a fondképző szervezeti és működési rendje, valamint a fondra jellemző egyéb ismérvek figyelembevételével tovább tagolható, vagyis a fondon belül állagok alakíthatók ki.

(2) A gyűjtemény jellegű fond rendszerét és struktúráját a fondkialakító határozza meg. A gyűjteményen belüli állagokat az azonos fondképzőtől származó levéltári anyagból vagy a különböző fondképzőktől származó azonos tárgyú (pl. szabályrendeletek) vagy azonos tárolási módot igénylő (pl. térképek, tervrajzok) iratokból célszerű kialakítani.

(3) Indokolt esetben és szakmai ismérvek alapján a fondon (illetőleg annak egyes állagain belül) sorozatok is kialakíthatók.

#### *A levéltári anyag rendezése*

#### 29. §

(1) Rendezetlen az az iratanyag, amelyben a fondok vagy a fondon belül az állagok szétválasztása nem történt meg.

(2) A levéltár a rendezési munka során — az eredeti irattári rend lehetőség szerinti megtartására, illetve helyreállítására törekedve — a levéltári anyagot a rendezési szintek (alap-, közép- és darabszint) szakmai ismérveinek megfelelően kialakított levéltári egységekre tagolja.

(3) Rendezést írásban rögzített és az illetékes szakmai vezető által jóváhagyott rendezési terv alapján lehet végezni. A rendezési terv egy példányát a fond dossziében (39. §) kell elhelyezni. A rendezési terv tartalmazza a fondképző rövid történetét, feladat- és hatáskörét, szervezeti felépítését, iratkezelési rendszerét, az iratanyag mennyiségét, állapotát, továbbá a rendezés szintjét.

(4) A rendezés során kialakított levéltári egységek rendszerbeli helyét a levéltári jelzet fejezi ki, amelynek alapján biztosítható az iratok azonosítása, visszakereshetősége. Egy adott levéltári egység levéltári jelzete a legnagyobb levéltári egységből kiindulva — a levéltári vertikális tagolódásnak megfelelően — tartalmazza mindazoknak a levéltári egységeknek szavakkal vagy jelekkel kifejezett címét vagy nevét, amelyekbe az adott levéltári egység beletartozik. A levéltári jelzetet a levéltári egységeken fel kell tüntetni.

#### 30. §

(1) Alapszinten rendezett az az iratanyag, amelyben az egyes fondok vagy — állagokra tagolódó fondok esetében — az egyes állagok egymástól már el vannak különítve, egy-egy fondon vagy állagon belül az iratok még nincsenek rendezve.

(2) Középszinten rendezett az az iratanyag, amelyben a fondon vagy állagon belül egy raktári egységet általában meg nem haladó terjedelmű levéltári egységeket alakítottak ki.

(3) Darabszinten rendezett az az iratanyag, amelyen belül a legkisebb levéltári egységek az ügyiratdarabok, illetve az egyes iratok.

(4) A levéltári anyagot a nyilvántartás megbízhatósága és a használhatóság elősegítése érdekében legalább középszinten kell rendezni.

#### *A levéltári selejtezés*

#### 31. §

(1) A levéltár az őrizetében lévő levéltári anyag egyes fondjaiból azokat az iratokat, amelyek az Ltv. 3. §-ának j) pontja szerint nem minősülnek maradandó értékűnek, selejtezés útján távolítja el.

(2) A (4) bekezdésben foglaltak kivételével selejtezést csak előzetesen kidolgozott selejtezési terv alapján szabad végezni. A selejtezési tervnek tartalmaznia kell a fondképzőnek a levéltári anyagban visszatükröződő ügköröit, illetőleg az ügkörökön belül kialakult egyes sajátos anyag-típusokat, s utalnia kell ezek selejtezhetőségére. A selejtezési tervet a levéltár a szakfelügyelet útján terjeszti fel jóváhagyásra a minisztérium illetékes szervezeti egységéhez.

(3) Ha a fondhoz korabeli selejtezési ügkörjegyzék vagy irattári terv kapcsolódik, a selejtezési tervet e dokumentumok alapján célszerű elkészíteni.

(4) Az olyan fond esetében, amelynek selejtezésére vonatkozóan jogszabállyal kiadott és a selejtezés időpontjában is hatályban lévő irattári terv vagy Ajánlásként köz-

readott selejtezési ügykörjegyzék áll rendelkezésre, selejtezési terv készítésére nincs szükség.

(5) A selejtezési eljárás befejezésével selejtezési jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a selejtezés alá vont fond vagy állag címét és eredeti mennyiségét, a selejtezés alapjául szolgáló jogszabály, Ajánlasként közreadott selejtezési ügykörjegyzék vagy a (2) bekezdés szerint jóváhagyott selejtezési terv megnevezését, a selejtezett tárgyi vagy formai csoportok címeit, a selejtezett anyag mennyiségét, végül a selejtezés időpontját, a selejtezést végző és a selejtezésért felelős levéltáros nevét.

(6) A levéltár a selejtezésről készített jegyzőkönyvet a szakfelügyelet útján jóváhagyás céljából a minisztérium illetékes szervezeti egységéhez terjeszti fel.

(7) A (2)—(6) bekezdésben foglaltakat értelemszerűen alkalmazni kell a rendezések során, azokkal párhuzamosan végzett selejtezések esetén is.

#### *A raktári rend kialakítása*

### 32. §

(1) A levéltári anyagot olyan tárolóeszközökben (doboz, téka stb.) kell elhelyezni, amelyek lehetővé teszik az iratanyag jellegének megfelelő célszerű technikai kezelést, s egyúttal biztosítják a levéltári anyag fizikai és kémiai védelmét.

(2) A raktári egységeket a 30. § (2) bekezdésében foglaltak alapján elvégzett rendezés során létrehozott legkisebb levéltári egységekből kell kialakítani. A több raktári egységre terjedő legkisebb levéltári egység (egy alapszámhoz, rendszámhoz, csoportszámhoz, irattári tételszámhoz, ügyköri vagy tárgyi egységhez tartozó iratok) raktári egységeit az irattári rendszerükből adódó tagolás alapján kell kialakítani.

(3) A raktári egységeket raktári jelzettel kell ellátni. A raktári jelzetnek tartalmaznia kell a fond (állag) törzsszámát, nevét és az adott raktári egység fondon, illetve állagon belüli helyét, sorszámát. A raktári egységek fondon, illetve állagon belüli helyét a fondonként, illetve állagonként egyteljesítő sorszám határozza meg.

(4) A raktári egységekből ki kell alakítani a raktári rendet, az anyagot mintaállványozni kell. Mintaállványozottnak a már rendezett és az (1)—(3) bekezdésben felsorolt követelményeknek megfelelő iratanyag minősül.

#### *A levéltári segédletek*

### 33. §

(1) A levéltár a levéltári anyag nyilvántartása, továbbá használatának elősegítése céljából segédleteket készít.

(2) Rendeltetésüket tekintve a levéltári segédletek

a) a levéltári anyag biztonságos megőrzését és fellelhetőségét szolgáló, belső használatra készült nyilvántartások;

b) a kutatók tájékoztatását szolgáló, a levéltári anyag használatát segítő, kiadásra szánt, nyilvános segédletek.

#### *A levéltári anyag nyilvántartásának általános szabályai*

### 34. §

(1) A levéltári anyag megfelelő dokumentálása és megőrzésének biztosítása érdekében a levéltár nyilvántartásokat vezet.

(2) A levéltári anyagról vezetett nyilvántartások:

- a) a törzskönyvi nyilvántartás (35. §);
- b) a gyarapodási napló (36. §);
- c) a fogyatéki napló (37. §);
- d) a letéti napló (38. §);
- e) a fondösszei (39. §);
- f) a raktári jegyzék (40. §);
- g) a kölcsönzési napló (41. §);
- h) az átmeneti napló (42. §).

(3) A 35—38. és a 40—42. §-ban felsorolt nyilvántartásokat a közlevéltár számítógépen, egységes program alkalmazásával vezeti és a számítógépen tárolt adatok rendszeres biztonsági mentéséről és archiválásáról a programhoz mellékelte útmutató szerint gondoskodik.

(4) A 35—38. és a 40—42. §-okban felsorolt, manuálisan vezetett nyilvántartások adatainak bejegyzése, illetve az azokban eszközölt változások átvezetése csak nem fakuló tintával vagy más megbízható technikával történhet, az átvezetés során pedig tilos a módosult szövegrész törlése vagy más módon olvashatatlanná tétele.

(5) Manuálisan vezetett nyilvántartás esetén a módosításokra vonatkozó bejegyzést a készítőnek aláírásával kell ellátni.

(6) A levéltári feldolgozó munka során meghaladottá vált, újjal pótolta nyilvántartást megsemmisíteni tilos; azt a fondösszeiben kell hagyni, de érvénytelenítésének tényére egyértelműen utalni kell.

#### *A levéltári anyag törzskönyvi nyilvántartása*

### 35. §

(1) A levéltár az általa őrzött fondokról (ideértve a letéteket is) törzskönyvi nyilvántartást vezet.

(2) A törzskönyvi nyilvántartás adatai:

- a) a fond törzsszáma, címe és évköre;
- b) a fond állagainak jelzete, címe és évköre;
- c) a fond, illetve az állag terjedelme iratfolyóméterben és raktári egységekben (darabszám szerint nyilvántartott iratanyag esetén annak számában, illetve nem papíralapú adathordozó esetén az adathordozó jellegéből adódó mértékegységben, például filmfelvételeknél a kameranegatív felvételek számában) megadva;

d) a fond, illetve az állag helyrajzi jelzete (raktári helye);

e) letét esetén a letéti szerződés ügyiratszámára és kelte, továbbá a letevő által tett korlátozások lényegének rövid összefoglalása;

f) az adatokban történt változások bejegyzése.

(3) Az új fondokat kialakításuk sorrendjében és törzsszámuk feltüntetésével folyamatosan kell a törzskönyvi nyilvántartásba bevezetni.

(4) Be kell vezetni a törzskönyvi nyilvántartásba a már nyilvántartásba vett fondok bármely adatában a levéltári anyag levéltári feldolgozása során, valamint az iratátvételekkel vagy az esetleges iratátadásokkal előállt bármely változást.

(5) A (3) és (4) bekezdésekben előírt bejegyzéseket az új fond kialakításától, illetve a változás megtörténtétől számított 15 napon belül — a vonatkozó ügyirat iktatószámának feltüntetésével — kell a törzskönyvi nyilvántartásba bevezetni.

#### *A gyarapodás nyilvántartása*

##### 36. §

(1) A levéltár a gyarapodási naplóban tartja nyilván a hozzá bármely jogcímen véglegesen beérkezett levéltári anyagot.

(2) A gyarapodási napló a beérkezés sorrendjének megfelelően, évente 1-gyel kezdődő sorszámozott tételekben a következő adatokat tartalmazza:

a) a sorszámot;

b) a beérkezés keltét;

c) a levéltári anyagot átadó szerv vagy személy nevét és postai címét;

d) az átvétel jogcímét (12—17. §);

e) az átvett anyag megnevezését, évkörét és folyóméterben vagy (kivételes esetekben) darabszámban megadott mennyiségét, levéltári jelzetét;

f) az átvétellel kapcsolatos ügyirat levéltári iktatószámát.

(3) A gyarapodási naplót — számítógépes program alkalmazása esetén annak kinyomtatott lapjait — a levéltár arra felhatalmazott munkatársa az év végén lezárja, a gyarapodást összesíti és aláírásával hitelesíti.

#### *A fogyatéki nyilvántartása*

##### 37. §

(1) A levéltár fogyatéki naplóban tartja nyilván az állományából véglegesen kikerült (más szerv számára véglegesen kiadták vagy selejtezték) és ennek következtében a törzskönyvből kivezetett nem letéti levéltári anyagot.

(2) A fogyatéki napló adatai:

a) a sorszám;

b) a kikerülés kelte;

c) a kikerülés jogcíme;

d) kiadás esetén azon szerv neve és postacíme, ahová a levéltár az anyagot kiadta;

e) a kikerült anyag törzsszáma;

f) a kikerült anyag címe vagy megnevezése;

g) a kikerült anyag évköre;

h) a kikerült anyag terjedelme iratfolyóméterben (kivételes esetekben darabszámban) megadva;

i) a vonatkozó ügyirat levéltári iktatószáma.

(3) A fogyatéki naplót — számítógépes program alkalmazása esetén annak kinyomtatott lapjait — az év végén a levéltár arra felhatalmazott munkatársa hitelesítési záradékkal látja el.

(4) Letét kiadását a letéti napló megfelelő rovatában kell feltüntetni.

#### *A letét nyilvántartása*

##### 38. §

(1) A levéltár a letéti naplóban tartja nyilván a hozzá beérkező, valamint az általa visszaadott levéltári letéteket.

(2) A letéti napló adatai:

a) a gyarapodási napló [36. § (2) bek.] rovatai;

b) a letéti szerződés lejártának időpontja;

c) a letét visszaszolgáltatására vonatkozó feljegyzések.

(3) A letéti naplót — számítógépes program alkalmazása esetén annak kinyomtatott lapjait — az év végén a levéltár arra felhatalmazott munkatársa lezárja, a letéteket összesíti és aláírásával hitelesíti.

#### *Fonddosszié*

##### 39. §

(1) A levéltár az őrizetében levő fondok anyagára vonatkozó valamennyi iratot a fondonként kialakított fonddossziéban helyezi el. A fonddosszié az iratok keletkezésének sorrendjében tartalmazza:

a) a fond anyagában végzett levéltári feldolgozó munka során készült belső feljegyzéseket, rendezési, selejtezési tervek, selejtezési jegyzőkönyveket;

b) a raktári jegyzékek és más levéltári segédletek (pl. ideiglenes raktári jegyzék) hitelesített példányát;

c) az irattárakból beszállított levéltári anyagra vonatkozó, korábban a szervdossziéban őrzött iratokat, valamint általában minden, az iratanyag levéltárba kerülésére vonatkozó irat másolatát;

d) a levéltári anyag fizikai állapotára vonatkozó feljegyzéseket.

(2) A törzskönyvi nyilvántartás és a fondosszié fondra vonatkozó adatainak egyezniük kell.

### *Raktári jegyzék*

#### 40. §

(1) A levéltár az általa őrzött levéltári anyag raktári egységeit (csomó, doboz, téka, kötet stb.) raktári jegyzéken tartja nyilván.

(2) A raktári jegyzék az egyes raktári egységeket a fond, illetve az állag szerkezetének megfelelő, a fondképző szervezetét, illetve funkcióját is tükröző tagolásban és e tagolásnak megfelelően kialakított levéltári egységek (állagok, sorozatok, tételek stb.) sorrendjében, fondonként — állagokra tagolódó fond esetén állagonként — újrakezdődő sorszámmal sorolja fel.

(3) A raktári jegyzék adatai:

a) általános adatok: az anyagot őrző levéltár neve, a fondfőcsoport (szekció) neve, a fond, illetve állag neve (címe), kora (évköre), terjedelme iratfolyóméterben és a legkisebb raktári egységek számában egyaránt megadva;

b) speciális adatok: raktári szám (a raktári egység sorszáma), a raktári egység megnevezése (csomó, kötet, téka stb.), az egyazon raktári egységbe foglalt valamennyi levéltári egység címe, kora (év, évkör), levéltári jelzete. Ha valamely levéltári egység anyaga nem egyetlen raktári egységben található, elegendő a kezdő és záró irat jelzetét feltüntetni.

(4) Az áttekintő raktári jegyzék a (3) bekezdésben felsoroltakon kívül tartalmazza:

a) a fond történetét bemutató bevezetőt, amely tárgyalja a fond keletkezését, szerkezetét, rendszerét, a fondképző feladat- és hatáskörét;

b) az iratanyag levéltárba kerülésének jogcímét;

c) az iratanyag rendezettségére, selejtezettségére vonatkozó információkat;

d) a fond kutatási lehetőségeit, segédlettel való ellátottságát.

(5) A levéltár ideiglenes raktári jegyzéken tartja nyilván az általa őrzött olyan levéltári anyag raktári egységeit, amelynek fondképzőjét már megállapította, raktári egységeit kialakította, az iratok rendezettsége azonban még nem teszi lehetővé a (3) bekezdésben meghatározott adatok teljes körű közlését.

(6) Az ideiglenes raktári jegyzék a fond rendezettségétől függően megállapítható adatokkal, tagolásban és sorrendben sorolja fel a fond egyes raktári egységeit. Ideiglenes raktári jegyzékként, ha a fenti kritériumoknak megfelelően, felhasználhatók az átadás-átvételi jegyzékek is.

(7) A levéltári szakmai ismervek alapján középszinten rendezett levéltári anyagról raktári jegyzéket vagy áttekintő raktári jegyzéket kell készíteni.

(8) Az áttekintő raktári jegyzék, a raktári jegyzék, az ideiglenes raktári jegyzék egy, a készítő aláírásával hitelesített példányát a fondossziében kell elhelyezni.

### *Az irat kölcsönzés nyilvántartása*

#### 41. §

(1) A levéltár a kölcsönzési naplóban tartja nyilván az általa kikölcsönzött levéltári anyagot.

(2) A kölcsönzési napló adatai:

a) sorszám;

b) a kölcsönzés időpontja;

c) a kölcsönvevő szerv neve és postacíme;

d) a kölcsönzés célja;

e) a kölcsönzött iratanyag megnevezése, terjedelme;

f) a kölcsönzés időtartama és az időtartam esetleges meghosszabbításai;

g) a visszavétel időpontja;

h) az iratanyag fizikai állapotának leírása;

i) a kölcsönzésre vonatkozó ügyirat iktatószáma;

j) megjegyzés.

(3) A kölcsönzési naplót — számítógépes program alkalmazása esetén annak kinyomtatott lapjait — az év végén a levéltár arra illetékes munkatársa lezárja, a kölcsönzéseket összesíti és aláírásával hitelesíti.

### *A levéltárban átmenetileg őrzött iratanyag nyilvántartása*

#### 42. §

(1) A levéltár átmeneti naplóban tartja nyilván az ideiglenesen a levéltárba került levéltári anyagot: így a kölcsönzésre beérkezett, intézményektől vagy magánszemélyektől restaurálásra, vásárlásra, szakértői véleményezésre, fényképezésre stb. átvett levéltári anyagot.

(2) Az átmeneti napló adatai:

a) sorszám;

b) az iratanyag levéltárba kerülésének kelte;

c) a beadó (kölcsönző) neve, postacíme;

d) a levéltári anyag egyértelmű azonosításához szükséges adatok (az iratanyag címe, évköre, mennyisége, mérete stb.);

e) az iratanyag fizikai állapotának leírása;

f) az ideiglenes átvétel célja, az elvégzendő munka megjelölése;

g) az iratanyag visszaadásának kelte;

h) a vonatkozó levéltári ügyirat(ok) iktatószáma.

(3) Az átmeneti naplót — számítógépes program alkalmazása esetén annak kinyomtatott lapjait — az év végén a levéltár arra felhatalmazott munkatársa lezárja, az adatokat összesíti és aláírásával hitelesíti.

*A levéltári tájékoztatási célú segédletek készítése*

## 43. §

(1) A tájékoztatási célú levéltári segédletek

a) a levéltári egységekről a levéltár rendszerében, annak rendezettségi szintjén, vagy

b) a levéltári egységekről, illetőleg a bennük foglalt adatokról a levéltári anyagétól eltérő rendszerben és rendezettségi szinten adnak tájékoztatást.

(2) Tájékoztatási célú segédletek: fond- és állagjegyzék, útmutató, fondismertetés, ismertető leltár, repertórium.

(3) Levéltári tájékoztatási célú segédletként felhasználhatóak azok a korabeli ügyviteli segédletek is, amelyek a levéltári anyag használatát megfelelően szolgálják.

(4) A levéltár a tájékoztatás és a nyilvántartás céljainak egyaránt megfelelő fond- és állagjegyzéket köteles naprakész állapotban vezetni, és a változásokhoz igazodó rendszerességgel közzétenni.

(5) A levéltár a felsoroltakon kívül is készít a Nemzetközi Levéltári Tanács ajánlásainak, illetve nemzetközi szabványainak figyelembevételével az anyag rendezettségi szintjéhez, tartalmi sajátosságaihoz igazodó, a használhatóság, a levéltári tájékoztatás érdekében szükséges feltáró jellegű segédleteket, számítógépes adatbázisokat, továbbá általános és tematikus ismertetőket.

## VI. Fejezet

*A LEVÉLTÁRI ANYAG HASZNÁLATA**A levéltári anyag kutatási célú használatának biztosítása*

## 44. §

(1) A levéltár az őrizetében lévő levéltári anyagot megfelelő feltételek biztosításával a kutatás számára hozzáférhetővé teszi.

(2) A levéltári kutatás megfelelő feltételeinek biztosítása érdekében a levéltár a levéltári anyagot, annak nyilvántartása, tudományos igényű rendszerezése és tájékoztatási célú segédletek készítése útján kutatásra alkalmassá teszi, a levéltári anyagot célszerűen kialakított külön helyiségben (a továbbiakban: kutatóterem) ingyenesen bocsátja a kutatók rendelkezésére, és lehetőséget teremt arra, hogy a kutató a kutatásra kiadott levéltári anyagról saját költségén másolatot kaphasson. [Ltv. 22. § (1) bek.]

(3) A levéltár megtagadhatja a (2) bekezdésben meghatározott másolat elkészítését, ha a reprodukációs eljárás vagy annak gyakorisága a levéltári anyag fizikai állapotát károsítja, épségben történő fennmaradását veszélyezteti.

(4) A levéltári anyaghoz való hozzáférést a közlevéltár az Ltv. 22—26. §-ában foglaltaknak megfelelően, a nyilvános magánlevéltár az Ltv. ezen rendelkezéseinek figyelembevételével elkészített és fenntartója által jóváhagyott kutatási szabályzat szerint biztosítja.

## 45. §

(1) Az általános levéltár a kutatás lehetőségét legalább a hét négy munkanapján minimum 30 órában, más közlevéltár legalább heti három napra elosztott minimum 20 órában biztosítja. A nyilvános magánlevéltárban folytatható kutatás lehetőségét és heti időtartamát a nyilvános magánlevéltárként történő bejegyzésről szóló határozat [Ltv. 30. § (1) bek.] rögzíti.

(2) A kutatóterem nyitva tartása idején a levéltár köteles gondoskodni a kutatóterem állandó felügyeletéről, a levéltári anyag sérülésmentes és biztonságos körülmények közötti kutathatóságáról, a kutatók levéltári anyaggal való ellátásáról és megfelelő szakmai tájékoztatásáról.

(3) Ha a kutatásra kikért anyagról másolati példány is rendelkezésre áll, akkor a levéltár a kutatást a másolat kiadásával teszi lehetővé. E szabály alól a kutatás témáját, különös szempontjait mérlegelve a levéltár vezetője esetenként felmentést adhat.

## 46. §

(1) A levéltár — a levéltári anyag kutatótermi használatának általános szabályait figyelembe véve — saját hatáskörében kutatótermi szabályzatot készít, és azt a kutatók számára hozzáférhetővé teszi.

(2) A levéltár a kutatótermi szabályzatban határozza meg a levéltári anyag kutatótermi használatának rendjét, az igénybe vehető szolgáltatások körét és módját, valamint a 44. § (2) bekezdésében meghatározott másolat elkészítésének díját.

(3) A kutatóterem felügyeletével és a kutatószolgálat ellátásával megbízott levéltári dolgozó (a továbbiakban: kutatótermi felügyelő)

a) a kutatóval ismerteti a levéltár kutatótermi szabályzatát;

b) a kutatás témájának ismeretében megadja a kutatónak az anyagra vonatkozó mindazon felvilágosítást, amely a kutatás megkezdésekor szükséges;

c) további felvilágosításokért a kutatót a témájához kapcsolódó iratanyag referenséhez irányítja;

d) folyamatosan ellenőrzi a levéltári anyag használatára vonatkozó kutatótermi szabályzat előírásainak betartását.

(4) A kutatótermi szabályzatban meghatározott rendelkezéseket a kutató köteles betartani, és a számára kutatásra kiadott levéltári anyag rendjét és fizikai állapotát megőrizni.

*A levéltári anyag kutatótermi használatának általános szabályai*

47. §

(1) A látogatói jeggyel rendelkező kutató az általa kutatni kívánt levéltári anyagot a kutatótermi felügyelőtől kérőlap, kísérőlap és őrjegy szabályszerű kitöltésével és benyújtásával igényelheti; a kérőlap és kísérőlap tartalmazza a kutató nevét, az általa kutatásra igényelt levéltári anyag pontos jelzetét, valamint a kérőlap beadásának keltét.

(2) A kérőlapokat naptári évenként eggyel kezdődő számsorrendben a külön e célra rendszeresített iktatókönyvben kell nyilvántartani. A kérőlap iktatószámát a kísérőlapra is rá kell vezetni. Az iktatókönyvben fel kell tüntetni a kérőlap iktatószámát, keltét, a levéltári anyag visszahelyezésének keltét. A kérőlapokat a kutatás befejezésétől számított 15 évig iktatószámuk sorrendjében nem nyilvános iratként meg kell őrizni.

(3) A kísérőlapra a levéltári anyag kezelésével kapcsolatos feljegyzéseket: a levéltári anyag kiadásának és visszahelyezésének dátumát, a levéltári anyag mennyiségére, fizikai állapotára vonatkozó megjegyzéseket kell feltüntetni. A kísérőlapon fel kell tüntetni azt is, hogy a levéltári anyag mely jelzeten volt megtalálható, vagy a levéltári anyag a megadott jelzeten nem volt megtalálható. A kísérőlapot a kutatás tartama alatt a levéltári anyag mellett kell őrizni; a levéltári anyag visszaadásakor a visszavételt a kutatótermi felügyelő a kísérőlapon igazolja és azt a kutatónak átadja.

(4) Az őrjegyen a kutatásra kért raktári vagy levéltári egység pontos jelzetét és a kérőlap iktatószámát kell feltüntetni. Minden egyes raktári vagy levéltári egységről külön őrjegyet kell kiállítani, és azt a kutatásra kiemelt levéltári anyag raktári helyén kell őrizni. A levéltári anyag visszahelyezésekor az őrjegyet az anyag kezelője a levéltár kutatótermi szabályzatában meghatározott módon megsemmisíti.

48. §

A levéltár az egyszerre benyújtható kérőlapok számát négyben, az egy kísérőlapra kiadható levéltári anyag mennyiségét a raktári egységenként kikért iratanyag esetében egy doboznyi vagy csomónyi terjedelemben, kötetek esetében tíz kötetben, a jelzetenként kikért iratanyag esetében tíz jelzetre kiterjedő mennyiségben, film esetében pedig öt filmdobozban maximálhatja.

*A látogatói jegy nyilvántartása és a kutatónapló vezetése*

49. §

(1) A közlevéltár az általa kiadott látogatói jegyet és az abban foglalt adatokat — az Ltv. 22. §-ának (2)—(4) be-

kezdésében foglaltak szerint — nyilvántartja, továbbá a kutatószolgálat menetének áttekintése és ellenőrzése, valamint a statisztikai adatszolgáltatás pontossága érdekében a kutatóteremben kutatónaplót vezet.

(2) A kutatónapló minimálisan kötelező adatai:

- a) a kutatási eset sorszáma;
- b) a kutatás dátuma;
- c) a látogatói jegy iktatószáma;
- d) a levéltári anyagot igénylő kérőlap sorszáma.

(3) Év végén a lezárt kutatónapló adatait összesítve rögzíteni kell a kutatók, a kutatási esetek, valamint a kérőlapok számát.

*Tájékoztató a levéltári anyag alapján*

50. §

(1) A levéltár kérelmére — a levéltári anyag rendezettségétől és segédlettel való ellátottságától függő mélységben — általános tájékoztatást nyújt a keresett tárgyra vonatkozó adatokat tartalmazó levéltári egységekről, illetve a kérelmező által közölt adatok alapján egyedi kiegészítő adatokat szolgáltat.

(2) A megkeresés teljesítésére felkutatott, a tájékoztatás alapjául szolgáló levéltári anyagról a levéltár

- a) tartalmi kivonatot, vagy
- b) hiteles másolatot

állít ki.

(3) A tartalmi kivonat olyan írásos, de nem szöveg- vagy formahű értesítés, amelyben a levéltár az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően szolgáltat adatokat, illetve a keresett adatra vonatkozó levéltári anyag hiányáról tájékoztat.

(4) A hiteles másolat lehet

- a) tartalmát tekintve: teljes vagy kivonatos;
- b) formáját tekintve: szöveghű vagy szöveg- és formahű.

(5) A teljes másolat az adott irat teljes szövegét tartalmazza.

(6) A kivonatos másolat az adott iratnak csak részeiről készül, és tartalmaznia kell:

- a) „kivonatos másolat” megjelölést;
- b) az eredeti szöveg szöveghűen másolt kezdő és záró részét;
- c) a másolás során kihagyott szövegrészeknek ... jellel; valamint

d) a kihagyás folytán szükségessé vált, a másoló által alkalmazott magyarázó, összekötő vagy értelmező megjegyzéseknek a szavak aláhúzásával való jelölését; továbbá

e) az eredeti szövegben található minden javítást, átírást dőlt betűvel kell jelezni.

(7) A levéltár szöveg- és formahű másolatot fénykép és -másolat formájában is kiállíthat:

- a) teljes fénykép és -másolat esetén az irat minden oldaláról külön-külön felvételt kell készíteni;
- b) kivonatos fénykép és -másolat esetén az iratnak egy oldalnál kisebb részéről nem adható ki másolat;
- c) a másolat kicsinyítése olyan arányú lehet, amely a szövegértést hátrányosan nem befolyásolja.

(8) A hiteles fénykép és -másolat alapjául szolgáló negatív film az ügyfélnek nem adható ki, megőrzéséről vagy megsemmisítéséről a levéltár saját ügyrendjében határoz.

(9) Az ügyfél által készített fénykép és -másolat a levéltár által abban az esetben hitelesíthető, ha minden tekintetben megfelel a (7) bekezdésben meghatározott követelményeknek.

(10) Ha a másolat több lapra terjed, a lapokat — levéltári jelzetenként újra kezdődő sorszámmal — le kell számozni, át kell fűzni, és az átfűzést oly módon kell a levéltár pecsétjével lezárni, hogy a lapok észrevétlen kicserélésére lehetőség ne nyíljon.

(11) A hitelesítési záradékot az írásos másolatra közvetlenül a másolt szöveg után — fényképmásolat esetén a reprodukció hátlapjára — kell rávezetni.

(12) A hitelesítési záradék a következő adatokat tartalmazza:

- a) a másolat terjedelmét és fajtáját;
- b) az eredeti iratot őrző levéltár nevét;
- c) az eredeti irat levéltári jelzetét;
- d) kivonatos másolat esetén az idézett szövegrésznek pontos helymeghatározását (kezdő és záró lapszámot, a lapon belül a kezdő és záró sorszámmal), továbbá a beillesztett szövegrészek nem eredeti voltára utaló megjegyzést.

(13) Fénykép és -másolat hitelesítésénél meg kell adni a kicsinyítési arányt.

(14) A hitelesített másolat kiállítása az illetékekről szóló 1998. évi LX. törvény értelmében és az ott meghatározott értékben illetékköteles.

#### *Hitelesített másolat továbbítása külföldre*

### 51. §

Külföldi ügyfél megrendelésére kiállított hitelesített másolatot — az államigazgatási eljárás szabályai szerint — felülhitelesítés és diplomáciai úton történő külföldre továbbítás céljából a minisztérium illetékes szervezeteinek kell megküldeni. A hitelesítési záradékot a levéltár vezetője írja alá. A hitelesített másolat kiállítási illetékének behajtásáról a Külügyminisztérium külképviselete gondoskodik. Hitelesített másolatot nem tartalmazó tájékoztató levél külföldi ügyfélnek közvetlenül küldhető.

#### *A levéltári anyag kölcsönzésének módjai*

### 52. §

(1) A kölcsönzési eljárás során alkalmazott szabályokat a kölcsönzés célja határozza meg. Ennek megfelelően a kölcsönzési eljárást

- a) az ügyviteli célú kölcsönzés,
- b) a kutatási célú kölcsönzés,
- c) a kiállítási célú kölcsönzés,
- d) a levéltári működési célú kölcsönzés

szabályai szerint kell lebonyolítani.

(2) A levéltár a bármilyen célból kölcsönzött iratanyagot a kölcsönzési naplóban tartja nyilván (41. §).

(3) Eredeti levéltári anyag kölcsönzése esetén az iratanyagot postai úton nem szabad szállítani. A szállítás megszervezéséért, valamint a kölcsönzött iratok biztonságáért a kölcsön vevő levéltár a felelős.

#### *Ügyviteli célú kölcsönzés*

### 53. §

(1) A levéltár eredeti levéltári anyagot ügyviteli célból az iratot keletkeztető szervnek, illetve jogutódjának vagy ezek felügyeleti szervének meghatározott időre köteles rendelkezésre bocsátani. A kölcsönzési kérelem — a kölcsönvevő egyetértésével — másolattal vagy tartalmi kivonat készítésével is teljesíthető.

(2) Az (1) bekezdésben megjelölt szerveken kívül más szerv iratkölcsönzési kérelmét a levéltár másolattal vagy tartalmi kivonat készítésével elégíti ki.

(3) A kölcsönzésre kiemelt eredeti levéltári anyagról két példányban darabjegyzéket kell készíteni. A jegyzék egyik példánya a kölcsönvevőé, a másik példány pedig a kölcsönadó levéltárban marad.

(4) Az ügyviteli kölcsönzés során a kölcsönzött levéltári anyag mennyisége nem esik korlátozás alá.

(5) A kölcsönzés időtartamát a levéltár a kölcsönvevő szerv kívánságának megfelelően állapítja meg, de az a 120 napot nem haladhatja meg.

(6) A kölcsönzés költségeit (szállítás, másolatkészítés stb.) a kölcsönzést kezdeményező szerv viseli.

#### *Kutatási célú kölcsönzés*

### 54. §

(1) Levéltári anyag kutatási célból meghatározott személy használatára (a továbbiakban: kutató) csak levéltárnak kölcsönözhető ki.

(2) A kutató a kölcsönzés érdekében annál a levéltárnál terjeszti elő kérelmét, amelynél érvényes látogatói jeggyel rendelkezik.

(3) A levéltár a kölcsönzési kérelmet az eredeti levéltári anyagot őrző levéltárhoz a kutató nevének, a kért levéltári anyag jelzetének és a kölcsönzés időtartamának egyidejű közlésével továbbítja.

(4) A kutatási engedélyhez kötött levéltári anyag kölcsönzésére irányuló megkereséshez a kölcsönvevő levéltárnak mellékelnie kell az Ltv. 23. § (2) bekezdésében, valamint 24. § (2)—(5) bekezdéseiben meghatározott, a kutató által előzetesen beszerzett dokumentumokat.

(5) A kölcsönkért anyagot őrző levéltár megtagadhatja az eredeti levéltári anyag kölcsönzését, ha az különös értéke, formája vagy rossz fizikai állapota miatt nem kölcsönözhető, vagy a kölcsönkért levéltári anyagról reprodukció áll rendelkezésre.

(6) A kölcsönkért anyagot őrző levéltár köteles az eredeti levéltári anyag kölcsönzésének megtagadásáról és annak indokáról a kölcsönzést kérő levéltárat írásban értesíteni.

(7) A kutatási célra egy alkalommal kölcsönözhető levéltári anyag mennyisége nem haladhatja meg a kutatótermi használatra egy alkalommal kiadható levéltári anyag mennyiségét. Ha a kölcsönzési kérelem ennél nagyobb mennyiségű levéltári anyagra irányul, akkor azt részletekben — az előző részlet visszaérkezését követően — kell kölcsönözni.

(8) A kölcsönzés időtartama a 90 napot nem haladhatja meg.

(9) A kölcsönadó levéltár számára aránytalanul nagy munkaráfordítást jelentő kölcsönzési igény esetén a kölcsönadó levéltár megkövetelheti az iratanyag előzetes helyszíni tanulmányozása alapján végzett válogatást.

(10) A kölcsönzött levéltári anyag szállításával kapcsolatos valamennyi felmerült költséget a kölcsönvevő viseli.

#### 55. §

(1) A levéltár kutatási célú kölcsönzésre a levéltári anyagot a kutatótermi szabályzatában foglaltak értelemszerű alkalmazásával emeli ki és adja át a kölcsönzést intéző levéltárosnak.

(2) A kutatási célra kölcsönzött eredeti levéltári anyagot a kölcsönadó levéltár fondonként és állagonként, azon belül darabonként csoportosítja, saját tulajdonbélyegzővel laponként lebélyegzi, és tételenként oldal- vagy lapszámozza.

(3) A levéltár a kölcsönzésre kerülő levéltári anyagot jelzetenkénti sorrendben jegyzékbe foglalja. A jegyzék tartalmazza a kölcsönadó levéltár nevét, a kölcsönzésre vonatkozó ügyirat számát, a kölcsönvevő levéltár nevét és címét, valamint az anyagot használó kutató nevét. A jegy-

zék az anyagot jelzetenként sorolja fel olyan részletességgel, hogy pontos azonosítása és mennyiségének ellenőrzése lehetséges legyen.

(4) A levéltár saját ügyrendjében a darabjegyzék készítésénél a (2)—(3) bekezdésben foglaltakon túlmenő előírásokat is alkalmazhat.

(5) A darabjegyzéket legalább három példányban kell elkészíteni; ezekből egy példány az iratokat kíséri, s a kölcsönvétel és a visszavétel elismerését szolgálja; a második a kölcsönadó, a harmadik pedig a kölcsönvevő saját példánya.

#### 56. §

(1) A kutatási célra kölcsönzött levéltári anyagot nem szabad tovább kölcsönözni, a kölcsönadó levéltár engedélye nélkül reprodukálni, valamint a kölcsönzés céljától eltérően használni.

(2) A kölcsönzött levéltári anyag biztonságáért a kölcsönzés időtartama alatt a kölcsönvevő levéltár vezetője felelős.

#### *Kiállítási célú kölcsönzés*

#### 57. §

(1) Eredeti levéltári anyag csak meghatározott időtartamra, levéltárnak vagy más közgyűjteményi intézménynek kölcsönözhető. Minden más kölcsönzési igény csak a megrendelő költségére előállított másolattal teljesíthető.

(2) Eredeti levéltári anyagot külföldre kölcsönözni a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény rendelkezései szerint lehet.

(3) Levéltári anyagot kölcsönözni csak kifogástalan fizikai állapotban szabad.

(4) A kiállítási célú kölcsönzés előtt a levéltári anyagról az őrző levéltár biztonsági másolatot köteles készíteni vagy készíttetni.

(5) A kölcsönzéssel járó költségek a kölcsönvevőt terhelik.

(6) A kiállítási célú kölcsönzési kérelem elutasításáról és annak indokáról a levéltár a másik felet írásban értesíti.

#### 58. §

A kiállítási célú kölcsönzést a kutatási célú kölcsönzés szabályai szerint kell lebonyolítani, azzal a kötelezettséggel, hogy a kölcsönzött iratanyagról minden esetben darabjegyzéket kell készíteni, és rendelkezni kell a kölcsönzés engedélyezett időtartalmáról.



*Működési célú kölcsönzés*

## 59. §

(1) A levéltár az őrizetében lévő levéltári anyagot működési célú kölcsönzési eljárással adja át, ha a kölcsönzés célja az iratanyag

- a) reprodukálása;
- b) konzerválása, restaurálása;
- c) köttetése.

(2) A működési kölcsönzési eljárás során a kölcsönadó a levéltári anyagot

- a) reprodukálás esetén a levéltári anyag reprodukálásának szabályai szerint készített;
- b) konzerválás, restaurálás és könyvkötés esetén a cél-  
nak megfelelő részletességű jegyzék kíséretében adja át.

(3) A működési célú kölcsönzés során az iratanyag mennyisége és a kölcsönzés időtartama nem esik korlátozás alá.

(4) A működési célú kölcsönzés költségeit a kölcsönzést kezdeményező levéltár viseli.

## VII. Fejezet

## ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

## 60. §

(1) A Magyar Országos Levéltár a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által e célra rendelkezésére bocsátott éves költségvetési előirányzat terhére 2003. december 31-ig gondoskodik a 6., a 35—38. és 40—42. §-ok szerinti nyilvántartásokhoz kapcsolódó egységes — a levéltárak anyagának eltérő szerkezetét és jelzetrendszerét is figyelembe vevő — számítógépes programok alapelveinek meghatározásáról, a programok elkészítéséről, teszteléséről, a felhasználásukhoz szükséges ismeretek oktatásáról, valamint a programoknak a felhasználókhöz történő eljuttatásáról.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladat végrehajtása során a Magyar Országos Levéltár — a Levéltári Kollégiummal együttműködve — gondoskodik arról, hogy a kifejlesztett programok biztosítsák az adatok hiteles rögzítését, a változtatások részletes naplózását, az illetéktelen hozzáférés megakadályozását, valamint a rögzített adatok konvertálhatóságát és hosszú távú felhasználhatóságát.

(3) A már működő programokban rögzített adatbázisok konvertálásáról a Magyar Országos Levéltár és az érintett levéltár együttesen gondoskodik.

(4) A felhasználó levéltár 2005. december 31-ig az egységes programok felhasználásával elvégzi a 35—38. és 41—42. §-ok szerinti nyilvántartások adatbázisainak adataikkal történő feltöltését, és 2006. január 1-jétől a 35—38. és a 40—42. §-ok szerinti nyilvántartásokat számítógépen vezeti.

## 61. §

Az Ltv. 35. §-ának (7) bekezdése alapján bejegyzett nyilvános magánlevéltárak — a levéltárakról vezetett nyilvántartások kiegészítése céljából — e rendelet hatálybalépését követő 90 napon belül tájékoztatják a Magyar Országos Levéltárat kutatótermük nyitva tartásának idejéről, és megküldik részére kutatási szabályzatukat.

## 62. §

(1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a művelődésügyi miniszter 130/1971. (M. K. 10.) MM utasításaként kiadott Levéltárak Ügyviteli Szabályzata hatályát veszti.

*Rockenbauer Zoltán* s. k.,  
a nemzeti kulturális örökség minisztere

**A nemzeti kulturális örökség  
miniszterének  
11/2002. (IV. 13.) NKÖM  
rendelete**

**a muzeális intézményekben foglalkoztatottak szakmai  
munkaköreinek betöltéséhez szükséges képzési  
feltételekről**

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Tv.) 100. § (3) bekezdésének y) pontjában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendelem el:

## 1. §

(1) E rendelet hatálya — a (2) bekezdésben foglalt kivétellel — a nemzeti kulturális örökség minisztere által kiadott működési engedéllyel rendelkező muzeális intézményekben szakmai munkakört betöltő munkavállalókra terjed ki.

(2) E rendelet hatálya nem terjed ki a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény végrehajtásáról a művészeti, a közművelődési és a közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezéséről szóló 150/1992. (XI. 20.) Korm. rendelet, valamint az egyes kulturális közalkalmazotti munkakörök betöltéséhez szükséges képzési és egyéb feltételekről szóló 2/1993. (I. 30.) MKM rendelet hatálya alá tartozó intézmények közalkalmazottaira.

## 2. §

Az 1. § (1) bekezdésében meghatározott muzeális intézményben kialakítható szakmai munkaköröket és a betöltésükhöz szükséges képesítési feltételeket, továbbá az egyes szakmai munkakörök betöltéséhez kapcsolódó egyéb követelményeket a rendelet *melléklete* tartalmazza.

## 3. §

(1) A képesítési feltételek alól a nemzeti kulturális örökség minisztere — egyedi mérlegelés alapján, határozott időre — felmentést adhat, ha az érintett személy a képesítés megszerzése érdekében már oktatásban vesz részt, és vállalja a hiányzó képesítés megszerzését. A felmentés idő-

tartama ez esetben sem haladhatja meg a még szükséges tanulmányi idő másfélszeresét, de legfeljebb öt évet.

(2) Felmentés adható a muzeális intézmény azon munkavállalója részére is, aki legalább 10 éves múzeumi szakmai gyakorlattal rendelkezik, és e rendelet hatálybalépésekor kevesebb mint 7 éve van hátra az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséhez.

## 4. §

Ez a rendelet 2002. szeptember 1-jén lép hatályba.

*Rockenbauer Zoltán* s. k.,  
nemzeti kulturális örökség minisztere

*Melléklet a 11/2002. (IV. 13.) NKÖM rendelethez*

**A muzeális intézményekben kialakítható szakmai munkakörök és a betöltésükhöz szükséges képesítési feltételek, illetve alapkövetelmények**

segédmuzeológus	az alkalmazás szerinti szakágnak megfelelő felsőfokú (főiskolai, illetve egyetemi szintű) szakképzettség
muzeológus	az alkalmazás szerinti szakágnak megfelelő felsőfokú (főiskolai, illetve egyetemi szintű) szakképzettség és legalább 3 éves múzeumi gyakorlat
főmuzeológus	az alkalmazás szerinti szakágnak megfelelő egyetemi szintű szakképzettség és legalább 6 éves múzeumi gyakorlat
segédrestaurátor	érettségi vizsga és szakképzésben szerzett műtárgyvédelmi asszisztens szakképesítés*
restaurátor	szakképzésben szerzett felsőfokú szakrestauratori képesítés*
főrestaurátor	egyetemi szintű restaurátor szakon szerzett szakképzettség és legalább 6 éves múzeumi gyakorlat, vagy műszaki egyetemen, illetve tudományegyetem természettudományi karán szerzett — az ellátandó feladat jellegének megfelelő — szakképzettség és 6 éves múzeumi gyakorlat
múzeumi könyvtáros asszisztens	középfokú iskolai végzettség és középfokú könyvtárosi szakképesítés
múzeumi könyvtáros	felsőfokú (főiskolai vagy egyetemi szintű) szakirányú szakképzettség, vagy felsőfokú végzettség és a munkakör betöltéséhez szükséges szakképzésben szerzett középszintű szakképesítés
múzeumi közművelődési szakember, népművelő, múzeumpedagógus	felsőfokú (főiskolai vagy egyetemi szintű) tanítói, tanári, művelődésszervezői (illetve szakirányú felsőfokú közművelődési, népművelői, közművelődési előadói) szakképzettség vagy egyéb felsőfokú végzettség és felsőfokú kulturális menedzser szakképzettség
múzeumi tárlatvezető	érettségi vizsga és legalább egy idegen nyelvből középfokú „C” típusú államilag elismert nyelvvizsga

múzeumi gyűjtemény- és raktárkezelő	érettségi vizsga és a munkakörnek megfelelő szakképzésben szerzett szakképesítés, vagy hasonló képesítést adó gimnáziumi fakultáció*
múzeumi fotós	érettségi vizsga és a munkakörnek megfelelő szakképzésben szerzett szakképesítés
régésztechnikus	főiskolai szintű szakképzettség és a szakképzettséget igazoló oklevélhez csatolt, régésztechnikus képesítést igazoló tanúsítvány
múzeumi kiállításrendező	érettségi vizsga és a munkakörnek megfelelő szakképzésben szerzett szakképesítés; vagy képzőművészeti középiskolai végzettség
preparátor	érettségi vizsga és szakképzésben szerzett preparátor szakképesítés, vagy érettségi vizsga és 3 éves preparátor szakmában szerzett és igazolt gyakorlat**
múzeumi adattáros	a múzeum gyűjtőkörének megfelelő szakirányú felsőfokú (főiskolai vagy egyetemi) szakképzettség (országos, szak- és megyei múzeumok esetében) érettségi vizsga (területi és tematikus múzeumok esetében)
múzeumi adatrögzítő	érettségi vizsga
múzeumi rendszerszervező	főiskolai szintű rendszerszervezői szakképzettség
múzeumi informatikus	főiskolai szintű informatikus szakképzettség

\* Lásd a művelődési ágazati szakmunkásképzésről és munkaköri szakképzésről szóló 17/1990. (XII. 20.) MKM és a szakmai követelmények kiadásáról szóló 16/1994. (VII. 8.) MKM rendeletet.

\*\* Lásd a szakmai követelmények kiadásáról szóló 16/1994. (VII. 8.) MKM rendeletet.

## A nemzeti kulturális örökség miniszterének 12/2002. (IV. 13.) NKÖM rendelete

### a kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról szóló 1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet módosításáról

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 94. §-ának (4) bekezdésében, valamint 100. §-a (3) bekezdésének *i*), *m*), *w*) pontjaiban és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 67. §-ának (2) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján — a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

#### 1. §

A kulturális szakemberek szervezett képzési rendszeréről, követelményeiről és a képzés finanszírozásáról szóló 1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„1. § (1) Az e rendeletben foglaltakat kell alkalmazni a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. tör-

vény végrehajtásáról a művészeti, a közművelődési és a közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezéséről szóló 150/1992. (XI. 20.) Korm. rendeletben, illetve az egyes kulturális közalkalmazotti munkakörök betöltéséhez szükséges képesítési és egyéb feltételekről szóló 2/1993. (I. 30.) MKM rendeletben megjelölt muzeális, könyvtári, közművelődési és levéltári intézmények közalkalmazotti munkaköreiben, valamint a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: kulturális törvény) hatálya alá tartozó intézmények (a továbbiakban: kulturális intézmény) közalkalmazotti jogviszony, illetve munkaviszony alapján, legalább 4 órában foglalkoztatott közép- és felsőfokú végzettségű szakemberei (a továbbiakban: kulturális szakemberek) szervezett képzésének tervezésére, bonyolítására, finanszírozására.

(2) A felnőttképzésről szóló 2001. évi CI. törvény (a továbbiakban: Fktv.) hatálya alá tartozó képzésekre az Fktv. rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell.”

#### 2. §

Az R. 2. §-ának jelölése (1) bekezdésre változik, egyidejűleg e § az alábbi (2) bekezdéssel egészül ki:

„(2) Az Fktv. 3. § (1) bekezdésének *b*) pontjában felsorolt jogalanyok kizárólag akkor jogosultak a jelen rendelet szerinti képzési tevékenység folytatására, ha a felnőttképzést folytató intézmények nyilvántartásában szerepelnek.”

### 3. §

(1) Az R. 4. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A 2. § *b*)—*d*) pontjaiban meghatározott továbbképzési lehetőségekről a szakmai tanácsadó és szolgáltató feladatok ellátására a kulturális törvényben meghatározott, vagy a nemzeti kulturális örökség minisztere (a továbbiakban: miniszter) által egyéb módon kijelölt intézmény, szervezet és a képzésre jogosultak tájékoztató anyagai, hirdetései biztosítanak információt.”

(2) Az R. 4. §-ának (6) bekezdése a következő mondatral egészül ki:

„A tervet szükség szerint felül kell vizsgálni, és a módosításokat minden év február 15-éig az intézmény fenntartójával jóvá kell hagyatni.”

(3) Az R. 4. §-ának (7) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(7) A beiskolázási tervet az intézmény vezetője a jóváhagyott hétéves továbbképzési terv alapján készíti el az adott évre a (8) bekezdésben részletezett szabályok szerint. Az intézményvezetője az 1. számú melléklet szerinti, kitöltött igénylő lapot, valamint a továbbképzési és a beiskolázási tervet minden év március 1-jéig megküldi a fenntartójának. A fenntartó a 2. számú mellékletben meghatározottak alapján kiállított igénylő lapot, a továbbképzési és a beiskolázási tervvel együtt minden év április 1-jéig továbbítja az Országos Széchényi Könyvtárnak a szervezett képzésben résztvevők létszámának megismerése és regisztrálása érdekében.”

(4) Az R. 4. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) A beiskolázási tervnek az adott naptári évre tartalmaznia kell:

*a*) a szervezett képzésben résztvevők nevét, szakmai munkakörét, legmagasabb iskolai végzettségét, szakképzettségét,

*b*) a képzés típusát, óraszámát,

*c*) a képzés kezdetének és befejezésének időpontját,

*d*) a képzéssel összefüggésben biztosított munkaidő-kedvezmény időtartamát,

*e*) a képzés tandíját, vizsgadíját, a képzés egyéb (tanfolyam, utazás, szállás, helyettesítési díj stb.) költségeinek összegét,

*f*) a képzéshez szükséges, a központi normatív hozzájárulás feletti költségvállalás összegét,

*g*) a képzési költségek elszámolásának módját és határidejét,

*h*) a beiskolázási terv mellékletében a 120 óra feletti képzésben való részvétel költségvállalásáról, költségmegosztásáról szóló megállapodás másolatát.”

### 4. §

Az R. 6. §-a (5) bekezdésének első mondata helyébe a következő rendelkezés lép:

„A szakbizottság értékeli az akkreditációra benyújtott szakmai továbbképzési programot, majd véleményezésre megküldi két külső szakértőnek.”

### 5. §

Az R. 10. §-ának (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(3) A továbbképzési programot kimunkáló szervezet (intézmény, egyesület, vállalkozás) a szakmai továbbképzési program minősítő eljárásáért, öt évre szóló engedélyezéséért, nyilvántartásba vételi eljárásáért 30 óra képzési időtartamonként 30 000—30 000 forint, legfeljebb 120 000 forint, az akkreditált program indításának öt évre szóló engedélyezéséért, nyilvántartásba vételi eljárásáért 30 óra képzési időtartamonként 15 000—15 000 forint, legfeljebb 60 000 forint igazgatási szolgáltatási díjat köteles a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma 10032000-00282314-00000000 számlájára megfizetni. Nem kell igazgatási szolgáltatási díjat fizetni az akkreditált program indításának öt évre szóló engedélyezéséért, nyilvántartásba vételi eljárásáért akkor, ha azt a minősítő eljárással egyidejűleg kezdeményezik. Az engedélyezési és nyilvántartásba vételi eljárás nem helyettesíti az Fktv. szerinti nyilvántartási eljárást.”

### 6. §

Az R. 11. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11. § (1) Minden igényjogosult kulturális szakember után azonos összegű normatív hozzájárulás jár, amelynek fedezetét a kulturális törvény 92. §-a (5) bekezdésének *b*) pontja alapján a minisztérium saját költségvetési fejezetén belül biztosítja. A fenntartó a szervezett továbbképzés normatív hozzájárulását az igényjogosultak állományi létszáma alapján igényelheti. Igényjogosultak azok a kulturális szakemberek, akik a kulturális intézményben a tárgyévvel megelőző év december 31-én tényleges foglalkoztatásban álltak és szerepelnek az intézmény hétéves továbbképzési tervében.

A minisztérium a kötött felhasználású normatív hozzájárulást a kulturális intézmény fenntartójának biztosítja, az Országos Széchényi Könyvtár — mint a minisztérium meg-





**A ..... évi fenntartói támogatási igény bejelentése a kulturális szakemberek szervezett továbbképzését szolgáló normatív hozzájárulás biztosításához:**

	Közművelődési	Könyvtári	Muzeális	Levéltári	Összesen
Intézmények száma összesen					
Igényjogosultak száma összesen					

Igényjogosultak azok a kulturális szakemberek,\* akik az adott évre aktualizált 7 éves továbbképzési tervben szerepelnek.

\* Kulturális szakemberek: 1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet 1. §.

Az igényjogosult intézmények felsorolása:

1. A támogatást igénylő intézmény megnevezése, címe, irányítószáma, telefonszáma (körzetszámmal).  
Az intézményben foglalkoztatott igényjogosult kulturális szakemberek száma.

2. ....

3. ....

4. ....

A fentiekben közölt adatok alapján igényeljük a normatív támogatást.

Dátum:.....

P. H.

.....  
a fenntartó két kötelezettségvállalásra jogosult  
képviselőjének aláírása

**A nemzeti kulturális örökség  
miniszterének  
13/2002. (IV. 13.) NKÖM  
rendelete**

**a helyi önkormányzatok könyvtári és közművelődési  
érdekeltségnövelő támogatásáról**

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 70. §-ának (3) bekezdésében és a 100. §-a (3) bekezdésének *u*) pontjában foglalt felhatalmazás alapján — a belügyminiszterrel és a pénzügyminiszterrel egyetértésben — a következőket rendelem el:

1. §

A rendelet hatálya kiterjed a helyi önkormányzatokra, a helyi önkormányzatok által fenntartott nyilvános könyvtárakra, közművelődési intézményekre és színterekre.

2. §

Az érdekeltségnövelő támogatás összegét a Magyar Köztársaság éves költségvetési törvénye határozza meg, amelyet 50-50%-os arányban kell felhasználni egyrészt a könyvtári, másrészt a közművelődési támogatásokra.

## 3. §

A központi támogatás érdekeltség-növelő szerepének biztosítása érdekében a támogatás mértékét a rendelkezésre álló saját forrás arányában kell megállapítani.

## 4. §

(1) A könyvtári támogatásokra rendelkezésre álló összeg elsősorban a települési és megyei könyvtárak állománygyarapítási kereteinek fejlesztésére használható fel, legfeljebb 30 százaléka azonban a könyvtárak technikai, műszaki feltételeinek fejlesztésére is felhasználható.

(2) A közművelődési támogatásokra rendelkezésre álló összeg a helyi önkormányzati intézmények, színterek technikai, műszaki feltételeinek fejlesztésére használható fel.

## 5. §

(1) A községi, városi, megyei jogú városi, fővárosi kerületi önkormányzat, amelynek könyvtára szerepel a nyilvános könyvtárak jegyzékében, minden év február 20-áig értesíti a területileg illetékes megyei, fővárosi könyvtárat a könyvtára által a tárgyévvel megelőző esztendőben állománygyarapításra fordított összegről.

(2) A megyei, fővárosi könyvtár az adatokat azok ellenőrzése, számítógépes feldolgozása, összesítése után minden év március 31-éig továbbítja a Könyvtári Intézetnek (a továbbiakban: Intézet).

(3) A megyei, fővárosi önkormányzat, továbbá az a megyei jogú városi önkormányzat, amelynek könyvtára ellátja a megyei könyvtári feladatokat is, minden év február 20-áig értesíti az Intézetet a könyvtára által a tárgyévvel megelőző évben állománygyarapításra fordított összegről.

(4) Társult könyvtár-fenntartó helyi önkormányzatok esetében az adatszolgáltatást a könyvtár alapító okiratában megjelölt működtető önkormányzat végzi.

(5) Az Intézet a könyvtári támogatás céljából rendelkezésre álló központi támogatás 90%-át az (1) és (3) bekezdés szerinti helyi források mértéke alapján osztja fel az egyes önkormányzatok között, és az erről szóló javaslatát minden év április 30-áig küldi meg a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumára (a továbbiakban: Minisztérium) részére.

(6) A javaslat alapján a Minisztérium dönt a támogatások odaítéléséről, és arról minden év május 20-áig értesíti az összeg utalványozóját, a Belügyminisztériumot.

(7) A Minisztérium a könyvtári támogatásokra felhasználható keret maximum 10%-a terhére minden év május 20-áig pályázatot ír ki azon helyi önkormányzatok számára, amelyeknek könyvtáraiban a tárgyévvel megelőző esztendőben az egy lakosra jutó állománygyarapításra fordított összeg nem érte el az országos átlagot, és vállalják a központi támogatásként odaítélendő összeggel legalább azonos saját forrás biztosítását. A pályázat elbírálásához a Minisztérium kéri az érintett szakmai és érdekképviseleti szervezetek véleményét.

(8) E rendelet alkalmazásában az állománygyarapításra fordított összegbe nem számítható bele az ajándék, csere, kötelespéldány címen a könyvtár állományába vett könyvtári dokumentum értéke.

## 6. §

(1) A közművelődési támogatásokra rendelkezésre álló összeg

a) 90%-a települési és megyei önkormányzatok által fenntartott közművelődési intézmények, színterek technikai-műszaki berendezéseinek bővítésére,

b) 10%-a a helyi önkormányzatok által újonnan alapított közművelődési intézmények technikai-műszaki felszereltségére

használható fel.

(2) A helyi önkormányzat minden év március 20-áig nyújthatja be pályázati igényét a lebonyolítással megbízott Magyar Művelődési Intézetnek (a továbbiakban: Művelődési Intézet), amelyben megjelöli az intézmény, színtér tárgyévvel megelőző és a tárgyévvel önkormányzati fenntartói támogatásának összegét, szakmai indoklást ad a kívánt fejlesztéshez, és megjelöli a központi forráshoz társuló saját forrás összegét.

(3) A támogatás elosztására a (2) bekezdésben megjelölt szakmai indoklás és adatok értékelése alapján a Művelődési Intézet a Minisztérium számára minden év április 30-áig javaslatot készít.

(4) A Minisztérium a javaslat alapján az érintett szakmai és érdekképviseleti szervezetek bevonásával dönt a támogatások odaítéléséről, és arról május 20-áig értesíti az összeg utalványozóját, a Belügyminisztériumot, továbbá a pályázat eredményét közzéteszi a Kulturális Közönyben.

(5) A helyi önkormányzatok által újonnan alapított közművelődési intézmények technikai-műszaki felszereltségének támogatására a Minisztérium minden év május 20-áig pályázatot ír ki. A pályázat elbírálásához a Minisztérium kéri az érintett szakmai és érdekképviseleti szervezetek véleményét.

## 7. §

A helyi önkormányzatokat megillető könyvtári, illetve közművelődési támogatások folyósítása legkésőbb a tárgyév június hónapjában történik.

## 8. §

(1) A helyi önkormányzat — az általa alkalmazott helyi finanszírozási rendszer keretei között — köteles biztosítani, hogy a támogatást a rendeletben előírt célra használják fel, és az adott intézmény (színtér) az összeghez legalább öt banki napon belül hozzáférhessen, miután a támogatási összeg a fenntartó számlájára megérkezett.



(2) Az intézménynek (szintérnek) a rendelkezésére bocsátott támogatást elkülönítetten kell kezelnie, és annak felhasználásáról tételes, analitikus nyilvántartást kell vezetnie úgy, hogy a tényleges felhasználás ellenőrizhető legyen.

(3) Az önkormányzatok a támogatások felhasználásáról a tárgyév december hó 31-ei határnapal a mindenkori zárszámadás keretében és rendje szerint kötelesek elszámolni.

## 9. §

Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba. E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a 15/1998. (III. 31.) MKM rendelet hatályát veszti.

*Rockenbauer Zoltán s. k.,*  
a nemzeti kulturális örökség minisztere

## V. rész KÖZLEMÉNYEK, HIRDETMÉNYEK

### A BM Központi Adatfeldolgozó, Nyilvántartó és Választási Hivatal közleménye

A BM Központi Hivatal a 35/2000. (XI. 30.) BM rendelet 73. § (1) bekezdése alapján — az eddig közzétetteken kívül — az alábbi elveszett, megsemmisült gépjármű törzskönyvek sorszámát teszi közzé:

834148A	294903A
028101A	529103B
493854A	425591B
732066B	641855A
984784A	543471A
288415A	909018A
749644B	227681B
481631A	296406A
771492A	187966B
737482A	420352B
326644B	768993A
971358A	166718A
245742A	411132A
166428C	821388A
749477B	328729B
195652C	295428A
341492B	065362C
044116B	172765A
074708B	120009A
679029A	304386B
720505A	515342A
270711A	435386A
017528B	120215C
226617B	277946A
325693B	975933B
582515B	782580A
937706B	008467A
317449B	841008A
073046B	079108C
633975B	
064316C	

*Közlekedési Nyilvántartó Osztály*

**K Ö Z L E M É N Y**

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent az

**I.  
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS  
JOGSZABÁLYOK**

(2000. évi C. törvény a számvitelről)

című, A/4 formátumú, 88 oldal terjedelmű kiadvány.

A kézirat lezárva: 2001. október 1.

**Ára: 588 Ft áfával.**

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

---

**MEGRENDELŐLAP**

Megrendeljük az

**I.  
SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS  
JOGSZABÁLYOK**

(2000. évi C. törvény a számvitelről)

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....  
cégszerű aláírás

## K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Közlöny különszámaként megjelent a

### II. SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

című, A/4 formátumú, 416 oldal terjedelmű kiadvány.

A kötet a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény végrehajtására kiadott kormányrendeleteket tartalmazza, így a különböző gazdálkodók (a biztosítók; a betétbiztosítási és az intézményvédelmi alapok, valamint a befektetővédelmi alap; a befektetési alapok; a kockázati-tőke-társaságok és a kockázati-tőke-alapok; a Pénztárak Garancia Alapja; az egyházi jogi személyek; az ÁPV Rt.; az árutőzsde, az értékpapírtőzsde és az elszámolóházak; az MNB; a magánnyugdíjpénztárak; az önkéntes nyugdíjpénztárak; az államháztartás szervezetei; a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások; a befektetési vállalkozások; az önkéntes kölcsönös egészség- és önszegélyező pénztárak; a Magyar Államkincstár; illetve egyes egyéb szervezetek) beszámolóképzési, könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól, továbbá a felszámolás és a végelszámolás számviteli feladatairól rendelkező jogszabályokat.

A kézirat lezárva: 2002. február 20-án.

**Ára: 2576 Ft áfával.**

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

---

## MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

### II. SZÁMVITELLEL KAPCSOLATOS JOGSZABÁLYOK

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....  
cégszerű aláírás

## KÖZLEMÉNY

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó megjelentette a

### HAJÓZÁSI SZABÁLYZAT

című, A/4 formátumú, 96 oldal terjedelmű kiadványt.

A kiadvány a víziközelkedés rendjéről szóló 27/1993. (IX. 23.) KHVM rendeletet tartalmazza, amelynek mellékletét képezi a Hajózási Szabályzat.

A kézirat lezárva: 2001. szeptember 1-jén.

Ára: 1512 Ft áfával.

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

---

## MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük a

### HAJÓZÁSI SZABÁLYZAT

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....  
cégszerű aláírás

# MAGYAR KÖZLÖNY

KÜLÖNSZÁM

## A MUNKA TÖRVÉNYKÖNYVE (1992. évi XXII. törvény)

A módosítások kihirdetését követően megjelent Magyar Közlöny-különszám a Munka Törvénykönyvét már az aktuális, európai jogharmonizációs célú (2001. július 1-jén hatályba lépett) változásokkal egységes szerkezetben tartalmazza.

Ára: 728 Ft áfával.

---

### MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a Magyar Közlöny-különszámot (A Munka Törvénykönyve) ..... példányban.  
Ára: 728 Ft + postaköltség. A befizetéshez számlát kérek/csekket kérek. (A megfelelőt kérjük aláhúzni.)

Megrendelő neve: \_\_\_\_\_

Megrendelő címe: \_\_\_\_\_

Dátum: \_\_\_\_\_

Aláírás: \_\_\_\_\_

Megrendelését küldje el a Magyar Hivatalos Közlönykiadó postacímére: 1394 Budapest, Pf. 361.  
Fax: 267-2780 vagy 338-4746. A kiadvány megvásárolható a kiadó közlönnyboltjában (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) és az elektronikus közlönnyboltban ([www.mhk.hu/kozlonybolt](http://www.mhk.hu/kozlonybolt)) is.

## K Ö Z L E M É N Y

A Magyar Hivatalos Közlönykiadó a Magyar Közlöny különszámaként megjelentette az

### 1959. ÉVI IV. TÖRVÉNY A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYVÉRŐL ÉS AZ 1952. ÉVI III. TÖRVÉNY A POLGÁRI PERRENDTARTÁSRÓL

című, A/4 formátumú, 232 oldal terjedelmű kiadványt.

A különszám az 1959. évi IV. törvény és az 1952. évi III. törvény 2002. január 1-jétől hatályos szövegét tartalmazza.

A kézirat lezárva: 2002. január 15-én.

**Ára: 1372 Ft áfával.**

A megrendeléseket a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címére (1085 Budapest, Somogyi Béla u. 6.) lehet feladni. Fax: 338-4746 vagy 267-2780.

---

## MEGRENDELŐLAP

Megrendeljük az

### 1959. ÉVI IV. TÖRVÉNY A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYVÉRŐL ÉS AZ 1952. ÉVI III. TÖRVÉNY A POLGÁRI PERRENDTARTÁSRÓL

című kiadványt ..... példányban.

A megrendelő (cég) neve: .....

Címe (város, irányítószám): .....

Utca, házszám: .....

Az ügyintéző neve, telefonszáma: .....

A megrendelő (cég) bankszámlaszáma: .....

A megrendelt példányok ellenértékét a postaköltséggel együtt, a szállítást követő számla kézhezvétele után, 8 napon belül a Magyar Hivatalos Közlönykiadónak a számlán feltüntetett pénzforgalmi jelzőszámára átutaljuk.

Keltezés: .....

.....  
cégszerű aláírás

Tulzás nélkül állítható: a megfelelő jogi tájékozottság ma már alapvető szükséglet – nem csupán a jogászok, ügyvédek és más, jogi kérdésekkel hivatásszerűen foglalkozó szakemberek számára, de szinte mindenkinek, aki biztonsággal akar mozogni egyre bonyolultabb világunkban. Ezért nem véletlen, hogy napjainkban hihetetlenül megszorodtak a jogi kérdésekkel foglalkozó tanácsadó műsorok, szakkönyvek, folyóiratok és több-kevesebb rendszerességgel megjelenő egyéb kiadványok. A

# Házi Jogtanácsadó

hagyományos színfolt ezen a palettán. Havilapként immár huszonkilencedik éve nyújtja az olvasónak azt, amire a jog világából a legnagyobb szüksége lehet.

- Hónapról hónapra áttekinti az aktuális jogszabályváltozásokat.
- Minden számban részletesen foglalkozik egy-egy időszakú, széles rétegeket közelről is érintő témával (pl. adó, társadalombiztosítás, családtámogatási rendszer, fogyasztói jogok, társasági törvény stb.).
- További rovataiban tanácsokkal, információkkal, jogszabály-magyarázatokkal szolgál (*Társasházunk* – tanácsok a társasház mindennapi ügyeinek intézéséhez; *Vállalkozás* – hasznos információk a gazdasági élet szereplőinek; *Röviden* – új jogszabályokról, jogszabályváltozásokról; *Törvények, rendeletek* – az újonnan kihirdetett törvények, rendeletek listája; *Olvasóink kérdezték* – válaszok közérdeklődésre számot tartó kérdésekre).

## Mi az, amiben

### a Házi Jogtanácsadó több, mint a hasonló témájú kiadványok?

- Ez az egyetlen olyan jogi folyóirat, amely teljes terjedelmében – 96 oldalon – jogszabály-ismertetést, -magyarázatot tartalmaz.
- Információit egyszerű, közérthető, a laikusok által is könnyen hasznosítható módon fogalmazza meg, így nemcsak a szakértőknek szól, hanem intézmények, kisvállalkozások, magánemberek segédeszköze is.
- Szerzői olyan ismert és elismert szakemberek, akik az elméleti tudnivalókon kívül a gyakorlati alkalmazás kérdéseiben is megbízható tanácsadók; a szerkesztés, a rovatok és a témaválasztás tekintetében pedig mindig az olvasók igényeit tartja szem előtt.
- Ugyancsak az olvasók kívánságának eredménye a kiselakú zsebfomátum, amely lehetővé teszi, hogy bármikor, bárhol kéznél legyen és kényelmesen fellapozhassák.
- Hirdetések közlésére is lehetőséget nyújt, további információkkal segítve az olvasókat.
- Végül, de nem utolsósorban: ára a legkisebb vállalkozás számára is elfogadható!

**H**ogyha eddig is előfizetője volt lapunknak, Önt nem kell meggyőzni, biztosan egyetért velünk.

**J**avasoljuk, hogy azok is győződjenek meg róla, akik eddig nem ismerték e lapot: amilyen kicsi, olyan nagy segítség a mindennapokban a **Házi Jogtanácsadó!**

Előfizetem a **Házi Jogtanácsadó**t ..... példányban. 2002. évi éves előfizetési díja 2688 Ft áfával, fél évre 1344 Ft áfával.

A befizetéshez számlát , csekket  kérek.

Előfizető neve, címe: \_\_\_\_\_

Ügyintéző neve, telefonszáma: \_\_\_\_\_

Dátum: \_\_\_\_\_

Cégszerű aláírás: \_\_\_\_\_

Előfizetésben megrendelhető: a **Magyar Hivatalos Közlönykiadó 1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.** címén (postacím: **1394 Budapest 62, Pf. 357**) vagy a **318-6668** faxszámán, vagy a **www.mhk.hu/hj** internetcímen található megrendelőlapon. Az előfizetésről további információ kérhető a következő telefonszámon: **266-9290/234, 235** mellék.

## TiszteltElőfizetők!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy a kiadónk terjesztésében levő lapokra szóló előfizetésüket folyamatosnak tekintjük. Csak akkor kell változást bejelenteniük a 2002. évre vonatkozó előfizetésre, ha a példányszámot, esetleg a címlistát módosítják, vagy új lapra szeretnének előfizetni (pontos szállítási, név- és utcacím-megjelöléssel).

Azesetleges módosítástszíveskedjenek levélben vagy faxon megküldeni.

Felhívjuk szíves figyelmüket, hogy a lapszállításról kizárólag az előfizetési díj beérkezését követően intézkedünk. Fontos, hogy az előfizetési díjakat a megadott 10300002-20377199-70213285 sz. számlára utalják, illetve a kiadó által kiküldött készpénz-átutalási megbízáson fizessékbe.

Készpénzes befizetés kizárólag a Közlönyboltban (1085 Budapest, Somogyi B. u. 6.) lehetséges. (Levélcím: Magyar Hivatalos Közlönykiadó, 1394 Budapest 62. Pf. 357. Fax: 318-6668.)

## A 2002. évi lapárak

Magyar Közlöny	56 784 Ft/év	Magyar Közigazgatás	5 376 Ft/év
Az Alkotmánybíróság Határozatai	10 752 Ft/év	Nemzeti Kulturális Alaprogram Hírlevele	2 688 Ft/év
Bányászati Közlöny	2 688 Ft/év	Oktatási Közlöny	13 776 Ft/év
Belsőügyi Közlöny	14 448 Ft/év	Önkormányzatok Közlönye	3 360 Ft/év
Cégek Közlöny	59 136 Ft/év	Pénzügyi Közlöny	18 144 Ft/év
Egészségügyi Közlöny	14 784 Ft/év	Pénzügyi Szemle	13 104 Ft/év
Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Értesítő	10 416 Ft/év	Statisztikai Közlöny	7 728 Ft/év
Határozatok Tára	13 104 Ft/év	Szociális és Munkavédelmi Közlöny	10 416 Ft/év
Házi Jogtanácsadó	2 688 Ft/év	Turisztikai Értesítő	6 720 Ft/év
Hírközlési Értesítő	3 696 Ft/év	Ügyészségi Közlöny	4 032 Ft/év
Hivatalos Értesítő	8 400 Ft/év	Vízügyi Értesítő	7 392 Ft/év
Ifjúsági és Sport Értesítő	2 688 Ft/év		
Igazságügyi Közlöny	9 072 Ft/év	Élet és Tudomány	6 384 Ft/év
Gazdasági és Foglalkoztatási Közlöny	13 776 Ft/év	Ludové Noviny	1 680 Ft/év
Környezetvédelmi Értesítő	8 064 Ft/év	Neue Zeitung	2 688 Ft/év
Közlekedési és Vízügyi Értesítő	13 776 Ft/év	Természet Világa	3 696 Ft/év
Kulturális Közlöny	11 088 Ft/év	Valóság	4 032 Ft/év
Külgazdasági Értesítő	11 424 Ft/év		

Az árak a 12%-os áfát is tartalmazzák.

A **Házi Jogtanácsadó** című lap előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadó címen:

Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. 1394 Bp. 62. Pf. 357 vagy faxon: 318-6668, vagy a [www.mhk.hu/hj](http://www.mhk.hu/hj) internetcímen található megrendelőlapon.

Telefon: 266-9290/234, 235 mellék.

Éves előfizetési díja 2688 Ft áfával.

## A CD-JOGÁSZ hatályos jogszabályok hivatalos számítógépes gyűjteménye 2002. évi éves előfizetési díjai:

Önálló változat	48 000 Ft	25 munkahelyes hálózati változat	96 000 Ft
5 munkahelyes hálózati változat	64 000 Ft	50 munkahelyes hálózati változat	112 000 Ft
10 munkahelyes hálózati változat	80 000 Ft	100 munkahelyes hálózati változat	128 000 Ft

Egyszeri belépési díj: 6000 Ft. (Áraink az áfát nem tartalmazzák.)

**Facsimile Magyar Közlöny.** A hivatalos lap 2001. évfolyama jelenik meg CD-n az eredeti külalak megőrzésével, de könnyen kezelhetően.

**Hatályos jogszabályok online elérése:** a 3 naponta frissített adatbázis az interneten keresztül érhető el a [www.mhk.hu](http://www.mhk.hu) címen. További információ kérhető a 06 (80) 200-723-as zöldszámon.

Szerkeszti a Miniszterelnöki Hivatal, a szerkesztőbizottság közreműködésével.

A szerkesztőbizottság elnöke: dr. Bártfai Béla.

A szerkesztésért felelős: dr. Müller György. Budapest V., Kossuth tér 1—3.

Kiadja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó. Felelős kiadó: dr. Korda Judit vezérigazgató.

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6. Telefon: 266-9290.

Előfizetésben megrendelhető a Magyar Hivatalos Közlönykiadónál

Budapest VIII., Somogyi Béla u. 6., 1394 Budapest 62. Pf. 357, vagy faxon 318-6668.

Előfizetésben terjeszti a Magyar Hivatalos Közlönykiadó a FÁMA Rt. közreműködésével. Telefon/fax: 266-6567.

Információ: tel./fax: 317-9999, 266-9290/245, 357 mellék.

Példányonként megvásárolható a kiadó Budapest VIII., Somogyi B. u. 6. (tel./fax: 267-2780) szám alatti közlönyboltjában, illetve megrendelhető a [www.mhk.hu/kozlonybolt](http://www.mhk.hu/kozlonybolt) internetcímen.

2002. évi éves előfizetési díj: 56 784 Ft. Egy példány ára: 140 Ft 16 oldal terjedelemtől, utána + 8 oldalanként + 112 Ft.

A kiadó az előfizetési díj évközbéli emelésének jogát fenntartja.

**HU ISSN 0076—2407**

02.0661 — Nyomja a Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája. Felelős vezető: Burján Norbert.